Antonio A. Borelli

FATIMA:

tragedijos ar vilties pranašystės?

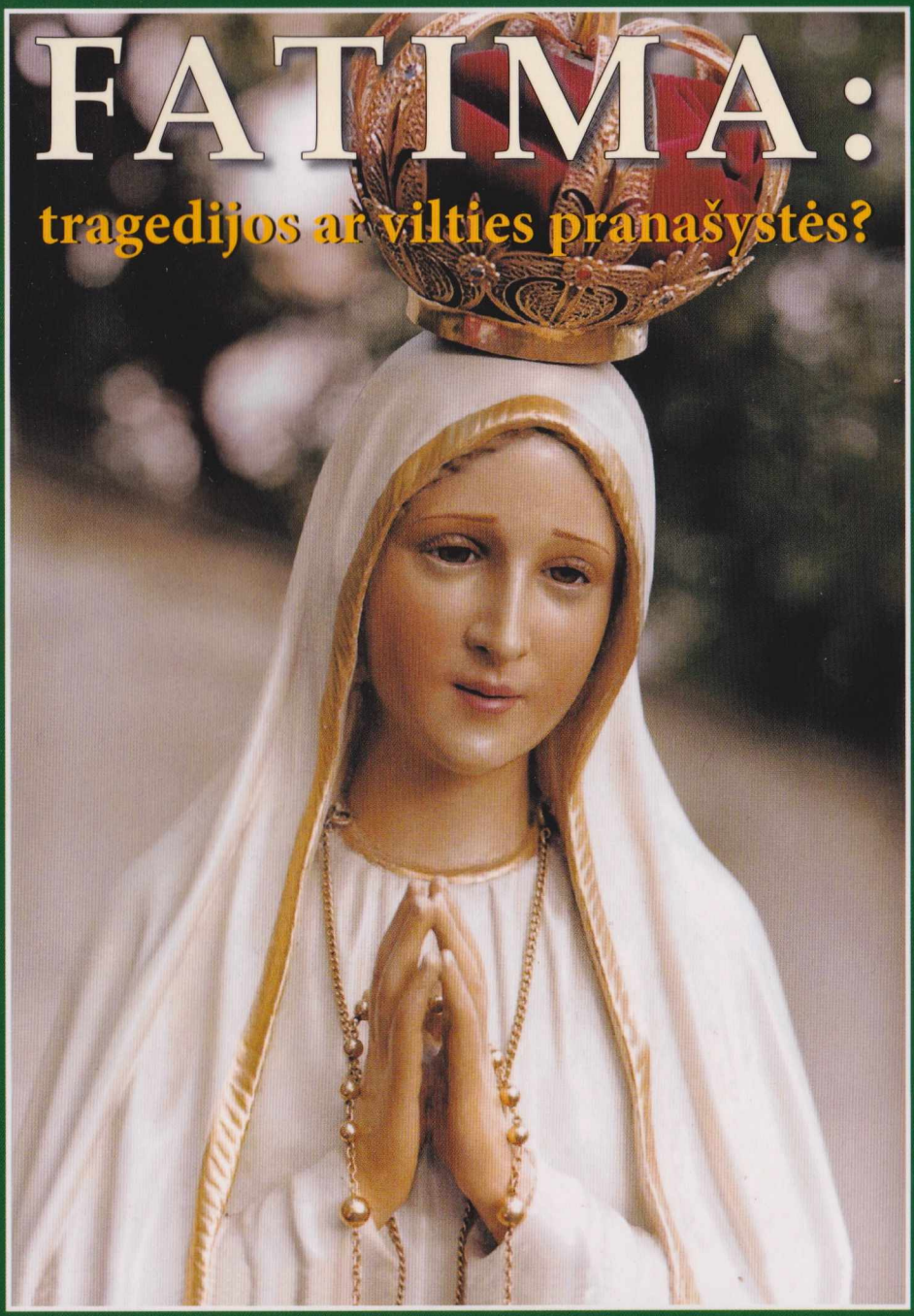

FATIMA:

tragedijos ar vilties pranašystės?

Trečiasis leidimas

Pagal sesers Liucijos rankraščius

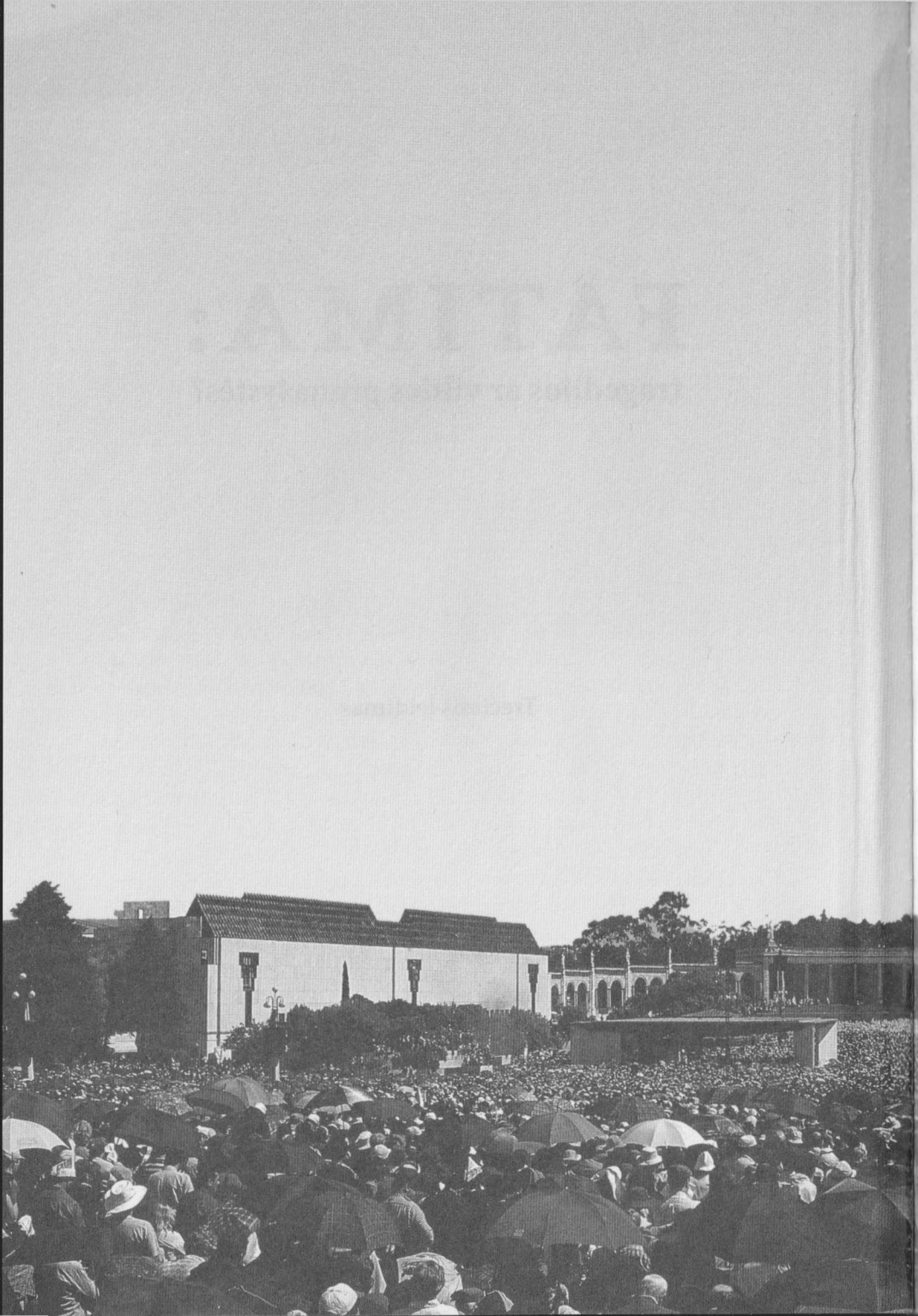

Antonio Augusto Borelli Machado

FATIMA:

tragedijos ar vilties pranašystės?

Krikščioniškosios kultūros institutas
2018

Šis naujausias lietuviškas leidimas yra paremtas vertimu iš vokiečių kalbos ir redakcine peržiūra pagal lenkišką leidimą.

Trečiasis leidimas

Viršelis: Keliaujanti Fatimos Mergelės skulptūra, kuri stebuklingai verkė Naujajame Orleane (JAV) 1972 metais. Tai viena iš keturių pagal sesers Liucijos nurodymus iš medžio padarytų skulptūrų.

© Krikščioniškosios kultūros institutas, 2018

Krikščioniškosios kultūros institutas
Islandijos g. 6-212
Vilnius 01117
www.kki.lt

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

ISBN 978-609-96016-0-1

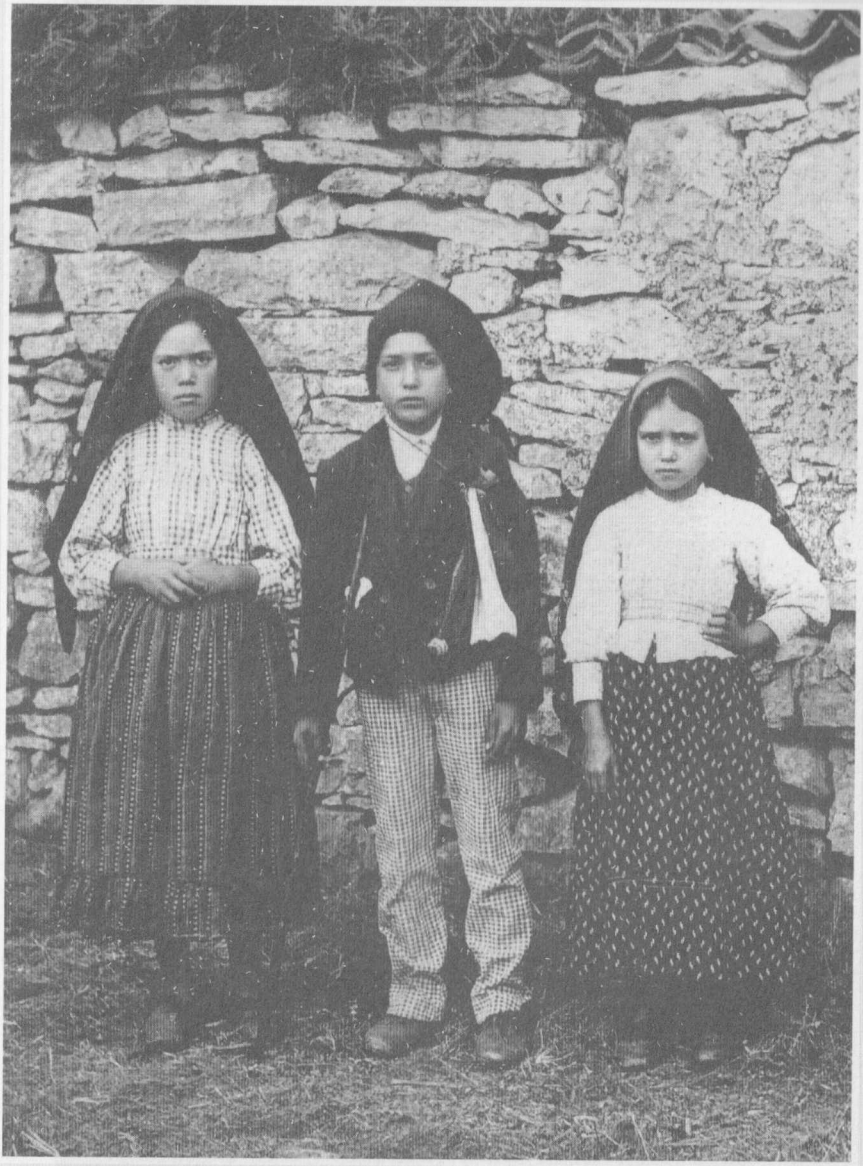

Liucija, Franciskas ir Jacinta – trys maži piemenėliai, kuriems pasirodė Švenčiausioji Mergelė Marija.

Turinys

Įžanga į antrąjį lietuviškąjį leidimą (1993 m.)
Fatimos Dievo Motina ir lietuvių tauta **9**

Fatima: bendroji apžvalga **15**

Įvadas
Dievo Motinos apsireiškimai Fatimoje **25**

I skyrius
Portugalijos Angelo apsireiškimas **35**

Pirmasis Angelo apsireiškimas 35

Antrasis Angelo apsireiškimas 36

Trečiasis Angelo apsireiškimas 37

II skyrius
Švenčiausiosios Mergelės apsireiškimai **41**

Pirmasis apsireiškimas: 1917 m. gegužės 13 d. 42

Antrasis apsireiškimas: 1917 m. birželio 13 d. 44

Trečiasis apsireiškimas: 1917 m. liepos 13 d. 45

Ketvirtasis apsireiškimas: 1917 m. rugpjūčio 15 d. 60

Penktasis apsireiškimas: 1917 m. rugsėjo 13 d. 63

Šeštasis ir paskutinysis apsireiškimas: 1917 m. spalio 13 d. 64

III skyrius
Kai kurie paskiri regėjimai **69**

Paskutinieji Jacintos regėjimai 70

„Kas tave išmokė visų šių dalykų?" 71

Paskutinės Jacintos dienos 74

IV skyrius
Sesers Liucijos misija **77**

Liucijos gyvenimo kelias 78

Apsireiškimai, įvykę po 1917 metų; pirmieji penki šeštadieniai 79

Paslapčių atskleidimas 82

Rusijos paaukojimas Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai 90

Šaltinių sąrašas **101**

Priedas: Piligrimystė žvilgsnyje **105**

Įžanga į antrąjį lietuviškąjį leidimą (1993 m.)

Fatimos Dievo Motina ir lietuvių tauta

SU DIDELIU malonumu paruošiau įžangos žodį lietuviams skirtai knygelei, kuri aprašo 1917 metais tarp gegužės ir spalio mėnesių įvykusius Švenčiausiosios Mergelės apsireiškimus ir pasisakymus trims piemenėliams Fatimoje, Portugalijoje.

Tų regėjimų autentiškumą patvirtina saulės fenomenas, kurį matė tarp 50 000 ir 70 000 žmonių minia, susirinkusi apsireiškimų vietoje spalio mėnesio 13 dieną tais pačiais metais, kada Nekalčiausioji Mergelė apsireiškė vaikams šeštąjį kartą. Dievo Motina kalbėjo piemenėliams – Liucijai, Jacintai ir Pranciškui – ir per juos visam pasauliui. Bendrais žodžiais tariant, Švenčiausioji Mergelė įpareigojo juos pranešti žmonijai apie Jos didelį nepasitenkinimą žmonių negailestingumu ir nesąžiningumu. „Jei jie nepasitaisys, – pridūrė Švenčiausioji Mergelė, – ateis didelė bausmė, kuri sunaikins ištisas tautas."

Bausmė žmonijai bus pašalinta tik tada, kai įvyks atsivertimas, kai Šventasis Tėvas kartu su visais pasaulio katalikų vyskupais paaukos Rusiją Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai ir tikintieji atliks atitaisomąją Komuniją penkis mėnesius pirmaisiais šeštadieniais.

Šventoji Dievo Motina savo pareiškimuose norėjo suteikti ypatingą reikšmę Rusijos problemoms. Dievo Motina paskelbė, kad „Rusija išplės savo klaidas po pasaulį, sukeldama karus ir Bažnyčios persekiojimus... Šventasis Tėvas turės daug kentėti". Tačiau šio pranešimo metu – 1917 metų liepos 13 dieną – jis buvo daugiau ar mažiau nesuprantamas.

Iš tiesų jau buvo ką tik žlugęs carizmas, kurį pakeitė Kerenskio dar buržuazinė valdžia, ir dėl to nebuvo galima žinoti, kokios bus rusų klaidos. Savaime suprantama, tai nebuvo klausimas apie sukalkėjusios ir jėgų savo plėtrai neturinčios Graikijos stačiatikių religijos platinimą.

Tačiau 1917 metų lapkričio revoliucija[1] ir marksistinė valdžia nelaimingoje Rusijoje davė pradžią pranašysčių supratimui. Nuo šios dienos rusų komunistų partija pradėjo skleisti po pasaulį savo klaidas. Tarp 1940 metų birželio 17 dienos ir 1941 metų liepos 5 dienos įvyko pirmoji komunistinė Lietuvos okupacija. Per vienerius metus NKVD (kurią vėliau pakeitė nelemtoji KGB) nužudė 9 000 ir išvežė 34 000 lietuvių, maždaug 2% visų to meto Lietuvos gyventojų.

Po Antrojo pasaulinio karo komunistai per kitas jėga ir klasta pavergtas tautas išsiplėtė dar labiau. Po nacių žlugimo 1944 metais Lietuva buvo antrąkart užimta rusų komunistų. Per aštuonerius metus (1944-1952) į Sibirą išvežta 480 000 žmonių. Deportuotieji be skaičiaus žiauriausiomis sąlygomis mirė gulaguose. Tarp jų – šimtai dvasiškių, seminaristų, kunigų ir vyskupų.

Bendrai sudėjus nužudytų, išvežtų ir pabėgusių skaičių, susidaro 600 000 žmonių, t. y. vienas iš keturių lietuvių pagal to meto žmonių skaičių.[2]

Kitos gausios tautos taip pat žiauriai nukentėjo nuo Rusijos daromų klaidų, kaip Fatimoje Dievo Motinos buvo išpranašauta įvyksiant, jeigu jos prašymai nebus išpildyti. Tokiu būdu grėsmė, apie kurią įspėjo Švenčiausioji Mergelė ir kuri galėjo būti neaiški ir neįtikima 1917 metais, pasirodė esanti baisi rykštė, sukrėtusi ne tik Lietuvą, bet ir visą pasaulį.

* * *

Fatimos Dievo Motinos garbinimas labai greitai paplito Portugalijoje ir Vakaruose. Fatimoje buvo pastatyta didžiulė šventykla, kurią Šven-

---

[1] Lapkričio 7 dieną įvykusi, plačiau ji žinoma kaip Spalio revoliucija, nes pagal senąjį kalendorių įvyko spalio 25 dieną (*red. past.*).

[2] Žr. *Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika*, t. VI, p. 594.

tasis Sostas pakėlė į bazilikos rangą. Ją kasmet aplanko keturi milijonai žmonių. Tarp jų – pasauliečiai, kunigai, vyskupai ir kardinolai iš viso pasaulio. Ten jau yra buvę du popiežiai.

Šie ankstesnieji įvykiai, kurie kaip apsireiškimo pasekmės buvo plačiai suprasti Vakarų pasaulyje, tinka kaip pavyzdys šių dienų Lietuvai. Jame jaučiamas vis didesnis ir neabejotinas susidomėjimas katalikų religijos klausimais, ypač tarp jaunuomenės, praėjus jau bemaž penkiems religijos persekiojimo dešimtmečiams.

Fatimos apsireiškimai atidžiai studijuojami kunigų ir žymių teologijos mokslininkų. Jau parašyta nemažai knygų. Šiandien pateikiame aiškiai šia tema pasisakančio brazilo dr. Antonio Augusto Borelli Machado medžiagą.

Objektyvumu ir stipria įtikinančia jėga pasižyminti knygelė jau išleista Vakaruose 84 laidomis septyniomis kalbomis – tai sudaro milijoną ir trisdešimt tūkstančių egzempliorių.[3] Anksčiau autorius ir daugybė skaitytojų pageidavo, kad ši knyga pasiektų katalikiškąją Lietuvą, į kurią Dievo Motina žiūri be galo palankiai ir kuri nuo XVI amžiaus yra vadinama Marijos žeme.

Ši laida skirta lietuviams, kurių dauguma yra katalikai. Tikimės, kad ji sudomins abiejų kaimyninių Baltijos kraštų – Latvijos ir Estijos – žmones, nes daugelio ten gyvenančių krikščionių, nors ir ne katalikų, sielose dar nėra užgesusi pagarbos Dievo Motinai liepsna.

* * *

Lietuva su savo turtinga kultūrine praeitimi, nors ir mažytė geografiškai, turi didelę sielą ir yra išrinkta Dievo Apvaizdos, kad besibaigiant XX amžiui simbolizuotų katalikų tikėjimo ištikimybę, nežiūrint didžiausių prieštaravimų. Ir turbūt jai lemta vykdyti nepaprastą apaštališkąją misiją platinant tą patį tikėjimą įvairioms Rytų pasaulio tautoms po dešimtmečiais nusitęsusio antireliginio viešpatavimo. Kas žino, gal

[3] Pastaroji statistika – 2007 m.: 260 leidimų, 20 kalbų, 4 961 500 egzempliorių (*red. past.*).

šis herojiškas pavyzdys galėtų turėti atgarsį pačioje Rusijoje, kurios atsivertimą Fatimoje pranašavo Dievo Motina.

Lietuvių tauta, kuri patyrė tiek sunkių ir tragiškų išmėginimų, ir toliau ištikimai išlaiko savo gausias krikščioniškas tradicijas, iš jų sukurdama tokį brangų ir neįvertinamą turtą. Paskutiniais metais šios ištikimybės savo tradicijoms pavyzdžiai buvo tas užsidegimas, kuriuo lietuvių tauta šventė du tautinius jubiliejus: 500 metų nuo lietuvių tautos globėjo šv. Kazimiero mirties (1984 m.) ir 600 metų nuo Lietuvos krikšto (1987 m.); taip pat nuolatiniai maldininkų apsilankymai šventovėse: Aušros vartų Dievo Motinos ir Šiluvos Švenčiausiosios Mergelės, apsireiškusios 1608 metais.

Lietuvoje mes sveikiname tautą, kuri visada mokėjo kovoti dėl savo nepriklausomybės ir ypač dėl katalikybės išlaikymo. Mūsų palankumą Lietuvai ypač skatina šios dvi priežastys: ištikimybė religijai ir pasipriešinimas išoriniams puolimams. Mūsų dienomis didvyriškas savo neseniai atnaujintos nepriklausomybės gynimas – pasipriešinant be ginklų prieš rusų tankus, – be jokios abejonės, yra vienas nuostabiausių pamokančių šio amžiaus įvykių.

Tačiau šiandien pasaulyje veikia įvairios suirutės ir netvarkos jėgos. Ir šitas vaizdas nėra svetimas šiandienei Lietuvai, kurios gyventojai yra didelių sunkumų ir problemų kryžkelėje.

Tam, kad būtų galima, kiek įmanoma, išvengti šių dar liekančių išmėginimų ir pagreitinti Nekalčiausiosios Marijos Širdies palaimintos aušros nušvitimą, turime pasinaudoti būdais, kuriuos Ji nurodė: pagilinti pamaldumą Jai, rožančiaus kalbėjimą, atgailą ir Dievo įsakymų vykdymą. Tokiu būdu šioje brangioje lietuvių tautoje būtų išspręsti ne tik atskiri klausimai, bet ir visos problemos, ir visa tauta dvasiškai atsinaujintų.

Gali būti, kad tokia nuomonė kai kuriems asmenims sukels abejingą nusistatymą ir gal net panieką. Žmonės be tikėjimo ir jų broliai, t. y. tie, kurie mažai tiki, šypsosis, kadangi jiems visa tai atrodys naivu ir vaikiška, nes tai, anot jų, negalėtų išspręsti šiandienės Lietuvos problemų. Šių problemų sprendimo ieškoti apsireiškime, praneštame pasau-

liui per tris beraščius piemenėlius, jiems atrodys juokinga, gal net nesąmonė.

Neneigiu, kad sudėtingų dabarties problemų negalima išspręsti. Galvoju, atvirkščiai, kad šį sudėtingumą galima išspręsti ne vien žmogiška jėga. Neatsispiriu norui parodyti abejojantiems skaitytojams ką nors iš nepakeičiamų religijos galimybių, kad pro rakto skylutę jie galėtų pamatyti platų horizontą.

Šventasis Augustinas tiksliai nubrėžė tikros krikščioniškosios visuomenės vaizdą – Dievo miestą – ir nurodė, kaip tokios visuomenės krikščioniškasis pobūdis išeina į naudą pačiai valstybei. „Įsivaizduok, – rašo jis, – kariuomenę, sudarytą iš kareivių, kurie prisilaiko Kristaus mokslo, gubernatorius, vyrus, žmonas, tėvus, vaikus, mokytojus, tarnus, karalius, teisėjus, mokesčių mokėtojus ir jų rinkėjus, kaip reikalauja krikščioniška moralė / Ir dar išdrįsta sakyti (pagonys), kad šis mokslas yra prieš valstybės naudą / Atvirkščiai, jie turi pripažinti be dvejonės, kad šita krikščioniška moralė yra didelė valstybės apsauga, jeigu ji yra ištikimai palaikoma".[4]

Turėdami prieš akis šį šviesų pamokymą ir drauge išsamų aprašymą, galėtume paklausti potencialių priešiško nusistatymo asmenų, kokia kita politinė, socialinė ar ekonominė mokykla galėtų sulaikyti religija nesiremiančios visuomenės žlugimą, kai ši, skatinama tikėjimo tuštumos ir korupcijos dinamikos, bus peržengusi bet kokias ribas, pažeidusi bet kokius principus, kuriais remiasi Dievo miesto, kaip jį yra atvaizdavęs šventasis Augustinas, pamatai.

Tikiuosi, kad įvairios mintys, susiedamos Švenčiausiosios Mergelės pranešimą su dabartinėmis Lietuvos ir pasaulio problemomis, padės lietuvių skaitytojui pasinaudoti šia pilna studija, pavadinta „Fatima: tragedijos ar vilties pranašystės?".

Plinio Corrêa de Oliveira

---

[4] *Epist.* 138, al. 5. *ad Marcellinum*, cap. 11, no 15.

Plinio Corrêa de Oliveira (1908-1995), 15 knygų ir daugiau negu 2 500 mokslinių straipsnių bei apybraižų autorius, ėjo profesoriaus pareigas San Paulo Popiežiškajame katalikų universitete Šiuolaikinės istorijos katedroje. Jis įkūrė Tradicijos, šeimos ir nuosavybės gynimo visuomeninę organizaciją (TFP) Brazilijoje ir nuo pat įkūrimo iki savo mirties buvo jos prezidentas.

Autoriaus knyga „Revoliucija ir Kontrrevoliucija" turėjo įtakos autonominių, bet tų pačių tikslų siekiančių antikomunistinių organizacijų tinklo susikūrimui pasaulyje. Jam mirus, 1995 metais, TFP ir panašios organizacijos jau buvo 26 penkių žemynų šalyse. Ši knyga tapo svarbiu ideologiniu šaltiniu daugybei su šiomis organizacijomis susijusių žmonių visame pasaulyje.

Organizacijos nariai ir draugai didžiulę svarbą teikia Dievo Motinos garbinimui, propaguoja tai, ką Marija pasakė žmonėms 1917 m. šešių pasirodymų (gegužę-spalį) metu Fatimoje.

Visi Plinio Corrêa de Oliveira veikalai tarnauja krikščioniškosios civilizacijos idealams. Remiantis Šventojo Popiežiaus Sosto atsiliepimu, žinoma autoriaus knyga „Bažnyčia komunistinėje valstybėje: neįmanomas sambūvis" gali būti laikoma viso jo gyvenimo intelektinio darbo atspindžiu.

Jo iniciatyva TFP skyriai dvidešimtyje pasaulio kraštų, remdami 1990 metų kovo 11 dieną paskelbtą Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, tų pačių metų vasarą surinko 5 208 520 parašų – toji didžiausia peticija istorijoje buvo įteikta Lietuvos vadovui Vytautui Landsbergiui.

Fatima: bendroji apžvalga

GALBŪT skaitytojams bus naudinga sužinoti trumpus įvairių Švenčiausiosios Mergelės Marijos apsireiškimų aspektus.

Aplinkybės ir pagrindiniai apsireiškimų motyvai

1. Kad suprastume visas vizijas ir pranešimus, kurie buvo perduodami Liucijai, Pranciškui ir Jacintai, visų pirma prieš akis turėtume turėti katalikiško mokymo apie šventųjų bendruomenę sampratą. Žmogaus maldos už kitą ir tarnystė jam yra geras pasitarnavimas. Natūralu, kad trijų vaikų išsakyti maldavimai ir aukos, susijusios su jų atsidavimu asmeniniame gyvenime, ypač po to, kai jie po visų šventųjų Karalienės apsireiškimų buvo taip gausiai apdovanoti malonėmis, buvo skirti tokiai daugybei sielų ir netgi ištisoms tautoms išgelbėti.

Dėl šios priežasties Švenčiausioji Marija ir prašė trijų vaikų maldų bei pasiaukojamo atsidavimo. Jacintos ir Pranciškaus Ji prašė pašvęsti savo gyvenimus dėl žmonių nuodėmių atleidimo. Liucijos gi, priešingai, Ji prašė likti šiame pasaulyje ir įvykdyti misiją, apie kurią kalbėsime vėliau.

Visa aprėpiantis Švč. Mergelės Marijos vaidmuo

2. Tolesnė sąlyga suvokti įvykių Fatimoje esmę yra universalus Dievo Motinos kaip tarpininkės vaidmuo. Ji veikia kaip aukščiausia ir laisva Dievo valia paskirta tarpininkė tarp įžeisto Atpirkėjo ir nuodėmingosios žmonijos. Kadangi kaip tarpininkė Ji visuomet išklausoma, Jos įtaka esminiams įvykiams yra neginčijama. Kaip Viešpaties Motina Ji galop vainikuojama savo motiniškos Širdies pergale. Aiškesnės Viešpaties pergalės išraiškos nebegali būti.

Fatimoje Marija kreipėsi ne tik į Portugaliją, bet ir į visą pasaulį

3. Kreipdamasi į tris piemenėlius, Dievo Motina kalbėjo visam pasauliui ir visus žmones kvietė maldai, atgailai ir atsivertimui. Tokiu būdu Ji ypač kreipėsi į Popiežių ir jo vardu į visą šventąją hierarchiją, nes jis turėjo Rusiją pašvęsti Jos Tyriausiajai Širdžiai.

Susirūpinimą kelianti šiandienio pasaulio būklė

4. Tuometiniai Dievo Motinos prašymai ir maldos gerai suprantami atsižvelgiant į religinę padėtį, kurioje pasaulis buvo apsireiškimų metais, t. y. 1917-aisiais.

Dievo Motina atkreipė dėmesį į tai, kad padėtis visai nebepataisoma. Bedievystė ir netyrumas vešėjo pasaulyje taip nevaržomai, kad privalėjo įvykti tikroji hekatomba, Pirmasis pasaulinis karas, kuris padėtų iš naujo suvienyti žmones. Fatimos apeliacija suteikė nuodėmingiesiems laiko užbaigti visas nesantaikas ir susipriešinimus. Jei Fatimos šauksmas būtų išgirstas, žmonijai būtų dovanota taika. Tačiau jei apeliacija nebūtų išgirsta, kiltų dar vienas, daug nuožmesnis karas.

Ir jei pasaulis ir toliau liktų kurčias savo Karalienės balsui, įvyktų išskirtinai didžiulė ir nevaldoma ideologinė hekatomba – daugybės žmonių žūtis, kuri atvestų pasaulį į sunkų religinį persekiojimą ir sutelktų žmones vieningoje kančioje. Pačiam Romos pontifikui būtų duo-

ti dideli išbandymai, nes *Rusija skleis pasauliui savo klaidingus įsitikinimus, kurie iššauks karus ir persekios Bažnyčią... Šventasis Tėvas turės daug kentėti.*

Po ideologinės kilmės išorinės hekatombos ir jos pasekmių visame pasaulyje ateis Švenčiausiosios Marijos Karalystė

5. Kai po ištisos nelaimių grandinės kietas šiandienės žmonijos pasipriešinimas pagaliau bus palaužtas, įvyks didžiulis sielų atsivertimas. Tai bus visų Tyriausiosios Marijos Širdies pergalė: „Galiausiai mano Nekalčiausioji Širdis triumfuos..." Tai bus Marijos karaliavimas žmonėms...

Šio šimtmečio žmonijai amžinųjų kančių matymas yra reikalingas ir įtakingas

6. Tam, kad žmoniją pabrėžtinai paskatintų priimti žinią, Dievo Motina trims savo patikėtiniams parodė nuteistąsias sielas pragare. Šie taip puikiai mums aprašė matytą paveikslą, tokį tragišką, kad pats imi trokšti užkietėjusius nusidėjėlius grąžinti į dorybių ir teisumo kelią. Nyki pragaro vizija aiškiai rodo, kokiuose paklydimuose gyvena tie, kas mano, kad šio šimtmečio žmonijai amžinųjų kančių matymas yra nereikalingas.

Fatimos siųstos žinios autentiškumo įrodymai

7. Kad sustiprintų apsireiškimų tiesą ir autentiškumą, Švenčiausioji Mergelė mums paliko tris įrodymus:

a) Didelio skaičiaus stebėtojų dalyvavimas Jos pokalbių su Ją matančiais vaikais metu. Ir nors tik šie vaikai buvo betarpiški žinios gavėjai, šalia stovintieji dėl savo psichologinių būvių galėjo patvirtinti, kad tie trys vaikai nei melavo, nei buvo iliuzijų aukos teigdami, kad bendrauja su Dievo Motina, ir kad šie vaikai iš tikrųjų matė kitiems neregimą būtybę bei su ja kalbėjosi.

b) Spalvų žaismo ir saulės judėjimo stebuklai, kurie buvo matomi toli už apsireiškimų vietos ir todėl negali būti laikomi kolektyvine įtaiga (kaip galėjo būti įmanoma, kai žinoma, kad prie Kova da Irijos (Cova da Iria) sustojo nuo 50 iki 70 tūkstančių žmonių).

c) Pranašystė, kad greitai po Fatimos apsireiškimų baigsis Pirmasis pasaulinis karas, išsipildė. Lygiai taip pat išsipildė ir pranašystė, kad, žmonijai neatsivertus, prasidėtų Antrasis pasaulinis karas. Visiems plačiai žinomas faktas, kad prieš Antrojo pasaulinio karo pradžią danguje virš Europos buvo regima keista išskirtinė šviesa. Dievo Motina vaikams išpranašavo, kad tai bus būsimos bausmės ženklas. Ir išties – netrukus bausmė įvyko.

d) Numatytoji didžioji bausmė – komunizmo išplitimas – įgavo savo pavidalą neilgai trukus po apsireiškimų. Verta atkreipti dėmesį, kad nors Švenčiausioji Mergelė Marija ir pranešė, kad *Rusija paskleis savo klaidingus įsitikinimus visam pasauliui*, tuo metu, 1917 m. liepos 13 dieną, ši žinia turėjo skambėti daugiau ar mažiau nesuprantamai, nes carizmas buvo pakrypęs būtent Kerenskio pilietinio režimo pusėn ir niekas negalėjo žinoti, kas slepiasi už šių žodžių apie klaidingus Rusijos įsitikinimus.

Ir išties, kalbėta ne apie Graikijos stačiatikių bažnyčią, kurios išplitimui stigo jėgų. Tai buvo pirmoji žinia, daug sakanti pranašystė apie 1917 metų lapkritį nelaimingoje Rusijoje įvyksiantį marksistinį valdžios užgrobimą.

Po to Rusijos komunistų partija visam pasauliui ėmė skleisti savo klaidingus įsitikinimus ir nuostatas, kas darkart įrodė sąryšį tarp to, ką pranašavo Švenčiausioji Mergelė, ir tolesnių įvykių.

Po Antrojo pasaulinio karo komunizmo išplitimas turėjo įgyti dar didesnį pagreitį, nes, pasinaudojus klasta ir prievarta, sovietinės vergovės spąstuose atsidūrė daugybė tautų. Tarybų Sąjunga tapo pasauline grėsme.

Abi šiandienio pasaulio sielų giminystės

Po šių apokaliptinių teiginių būtina pateikti keletą pastebėjimų. Šiandienis pasaulis yra pastebimai pasidalijęs į dvi sielų giminystes. Viena mato žmoniją, įtrauktą į visą eilę neteisingų nuostatų ir šventvagysčių, gavusią pradžią protestantiškosios pseudoreformacijos religinėje ir kultūrinėje srityse kartu su humanizmo ir renesanso apraiškomis. Dėl racionalizmo ir švietimo epochų šios melagingos tiesos tapo dar pavojingesnės politinėje plotmėje ir galop privedė prie Prancūzijos revoliucijos. Utopinis socializmas ir vadinamasis mokslinis socializmas XIX amžiuje persikėlė iš politinės į visuomeninę ir ekonominę sritis. Komunizmo suklestėjimas Rusijoje stambiu mastu galų gale pirmąsyk visas sukauptas klaidingas pasekmes masiškai perkėlė į realybę ir taip atsirado komunistinės imperijos Molochas. Tuo pat metu Vakaruose nuo Antrojo pasaulinio karo pradžios vyko greitas moralinių nuostatų smukimas.

Nesuskaičiuojamai daugybei visų šalių, tautų ir visuomeninių sluoksnių sielų, kurios laikosi šio požiūrio, Fatimos žinia rodo nuoseklų ryšį tarp katalikiškojo mokymo ir faktinės tikrovės.

Šalia yra ir antroji sielų giminystė, kuri neįžvelgia didesnio ar mažesnio ryšio tarp šiuolaikinio pasaulio problemų ir bedievystės bei amoralumo, kuri yra ne kas kita, kaip iškreipto suvokimo išdava. Tarytum viskas suktųsi apie nenorimus, netyčinius nesusipratimus, kuriuos iš kelio galima pašalinti teisingu mokymu ir objektyviu tikrovės pažinimu. Šiuos nesusipratimus, tiesą sakant, derėtų nurašyti ekonominiams nepritekliams. Kaip alkio vaikai jie nustotų gyvuoti tik tuomet, kai nebeliktų alkio.

Žmonijos krizę reikėtų nugalėti mokslo ir technikos pagalba. Kadangi katastrofos ir pavojai, kuriuos turime nugalėti, netraktuojami kaip mūsų klaidingo požiūrio padariniai, visuotinės bausmės idėja visiškai pašalinama iš šių reiškinių supratimo. Reikėtų prisiminti, kad ši komunizmo sielų giminystė nelaikoma kažkuo iš esmės blogu, manoma, kad su tuo galima susitvarkyti ir taip užkirsti kelią nemaloniems persekiojimams.

Trumpas abiejų sielų giminysčių apibūdinimas leidžia šią panoramą atskleisti schematiškai. Natūralu, kad abiejose stovyklose egzistuoja visa paletė pakopų, tačiau trūksta erdvės detalėms. Kaip skirtingos srovės nukreipia į vieną iš dviejų polių, taip ir Fatimos žinia taps vis labiau suprantama arba, atvirkščiai, nesuprantama. Šitaip Fatima tampa mūsų laikų dvasine takoskyra.

Prašymai, raginimai ir pranašystės (kalbama apie grynai asmeninius apreiškimus) būdavo visuomet skelbiami ir daugiausiai patvirtinami. Skeptikams tegalime pasakyti: *Qui vivra, verra...* („Kas tai patirs, pamatys...").

Į Fatimos žinią iki šiol neatsakyta

Ar sužinosime dar ką nors apie Fatimoje įvykusius, bet iki šiol nežinomus dalykus? Šiandien žmonija kelia sau šį klausimą. Iš esmės nedera tuo abejoti, nes dalis pranašysčių, kurios išsipildė su stebėtinu tikslumu, yra jų antgamtiško pobūdžio įrodymas. Jei jau įrodyta, kad tai antgamtinė žinia, nebereikia daugiau abejoti, kad ši žinia išsipildys iki galo.

Būtų galima paprieštarauti, kad 1917 metų gegužės 13-osios pranašystės yra sąlyginio pobūdžio. Pranašystės įvyktų tik tuomet, jei popiežius ir vyskupai Rusijos ir viso pasaulio nepašvęstų Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai. Tačiau Pijus XII tą jau padarė su pasauliu (1942) ir ypač Rusija (1952). Taigi būtų galima tikėtis, kad mūsų Švenčiausiosios Rožančiaus Karalienės išpranašautos bausmės neįvyks...

Į šį prieštaravimą yra du atsakymai. Visų pirma, Pijaus XII pasaulio pašventimas, pasak sesers Liucijos žodžių jos 1948 metais rašytame laiške Gurzos vyskupui, nepilnai atitiko Dievo Motinos nurodytas sąlygas, nors pašventimas ir buvo dievobaimingas. Taigi abejotina, ar šis pašventimas galėjo padėti išvengti grėsmingų nelaimių.

Mes negalime netikėti žodžiais, kuriuos Kristus leido išgirsti seseriai Liucijai, nes jos gyvenimas buvo pašvęstas Fatimos žiniai, ir nėra nieko stebinančio, jog dangus jai siunčia tokio pobūdžio žinutes tam, kad Liucija galėtų nukreipti pasaulį teisingam žinios supratimui ir jos

santykiui su būsimais įvykiais. Reikia pažymėti, kad Kristus ir Jo Motina šiai ištikimai, Švenčiausiosios Širdies be galo mylimai ordino seseriai teikė visokeriopą pagalbą ir paramą, kad ji nenuvestų žmonijos klaidingo žinios supratimo ir įvykdymo keliu.

Visų antra, reikėtų pabrėžti, kad Dievo Motina Kova da Irijoje nurodė dvi neišvengiamas ir būtinas sąlygas norint užkirsti kelią bausmėms, kuriomis mums grasino Dievas.

Viena šių sąlygų buvo pašventimas. Tarkime, tai buvo padaryta pagal Švenčiausiosios Mergelės valią. Vis dar lieka antroji sąlyga: pirmųjų penkių šeštadienių atpirkimo Komunijos praktikos skleidimas. Mums susidaro įspūdis, kad šios religinės praktikos katalikiškuose kraštuose iki šiol neišplito tiek, kiek to nori Dievo Motina.

Yra ir dar viena numanoma sąlyga, kuri taip pat būtina – pasaulinė pergalė prieš tūkstančius bedievystės ir netyrumo apraiškų, kurios valdo pasaulį. Visa, kas vyksta, rodo, kad ši pergalė dar nepasiekta ir kad mes, priešingai, šiuo požiūriu vis dažniau artėjame prie sumaišties. Tokiu būdu tampa vis mažiau tikėtina, kad žmonija atsivers.

Ir kol mes judame sumaišties kryptimi, kyla vis didesnė tikimybė, kad bausmės iš tiesų mus pasivys...

Čia reikia pastebėti vieną dalyką. Jei viskas neatrodytų šitaip, Fatimos žinia būtų nesąmonė. Jei mūsų Švenčiausioji Mergelė 1917 metais teigė, kad pasaulio nuodėmės tapo tokios didžiulės, jog iššaukė Dievo rūstybę, būtų nelogiška galvoti, kad Dievo rūstybė mūsų nepasieks, nes nuodėmės nepaliauja augti iki šiandien, o pasaulis kietakaktiškai atsisako kreipti dėmesį į tai, kas buvo pasakyta Fatimoje. Tai būtų tas pats lyg neatgailaujanti Ninevija nesulauktų jai gresiančios bausmės.

Be to, net Dievo Motinos prašomas pašventimas neatleistų nuo bausmės, jei žmonija vis labiau atsiduotų bedievystei ir nuodėmei. Tokiomis aplinkybėms pašventimas būtų neišbaigtas ir beprasmis.

Taigi, galime teigti, kad be Kova da Irijoje iš mūsų reikalauto didžiulio dvasinio permąstymo vis labiau artėjame prie bedugnės. Šitaip mūsų dvasinis virsmas darosi vis sunkiau įmanomas.

Artėjančios Marijos Karalystės spinduliai

Šių apmąstymų pabaigoje derėtų panagrinėti paskutiniąsias Fatimos žinias. Virš gedulo ir labai tikėtinos mums gresiančios bausmės regime artėjančios Marijos Karalystės spindulius: *galiausiai mano Nekalčiausioji Širdis triumfuos.* Tai yra nuostabi aliuzija į visa aprėpiančią Švenčiausiosios Mergelės karališkosios ir motiniškosios Širdies pergalę – raminantis, žavus, tačiau pirmiausia – didingas ir įkvepiantis pažadas.

Ką mes galime padaryti, kad nors kiek sumažintume savo bausmę, kas yra įmanoma mums, žmonėms, atsiverčiant dar prieš bausmei imant pildytis, kokiu būdu galėtume paspartinti Marijos Karalystės aušrą ir atrasti tikrąjį kelią mums gresiančių nelaimių sūkuryje? Dievo Motina mums sako: mes privalome Ją su dar didesniu užsidegimu garbinti, privalome melstis ir atgailauti.

Ragindama mus melstis, Ji apsupo save maldavimais, kuriais mes kreipiamės į Ją kaip į Rožančiaus Karalienę, Užtarėją skausmuose ir į Karmelio Motiną, ir taip mums parodė, kaip Jai malonu būti šitaip šaukiamai, mylimai ir garbinamai.

Be to, Fatimos Mergelė ypač primygtinai reikalavo atsidavimo savo Nekalčiausiajai Širdžiai. Savo žiniose Ji septynis kartus paminėjo savo (ir devynis kartus mūsų Viešpaties ir Šventosios Žemės) Širdį.

Tad seniai žinoma atsidavimo Fatimos Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai teologinė reikšmė yra brangus ir įspūdingas to patvirtinimas. Kita vertus, akcentai, kuriais atsidavimo primygtinai reikalauja Švenčiausioji Mergelė, įrodo didžiulę šio atsidavimo svarbą.

Tie, kurie rimtai vertina Fatimos apreiškimus, turėtų atkreipti dėmesį į atsidavimo augimą kaip į vieną iš svarbiausių tikrojo pamaldumo tikslų.

Plinio Corrêa de Oliveira

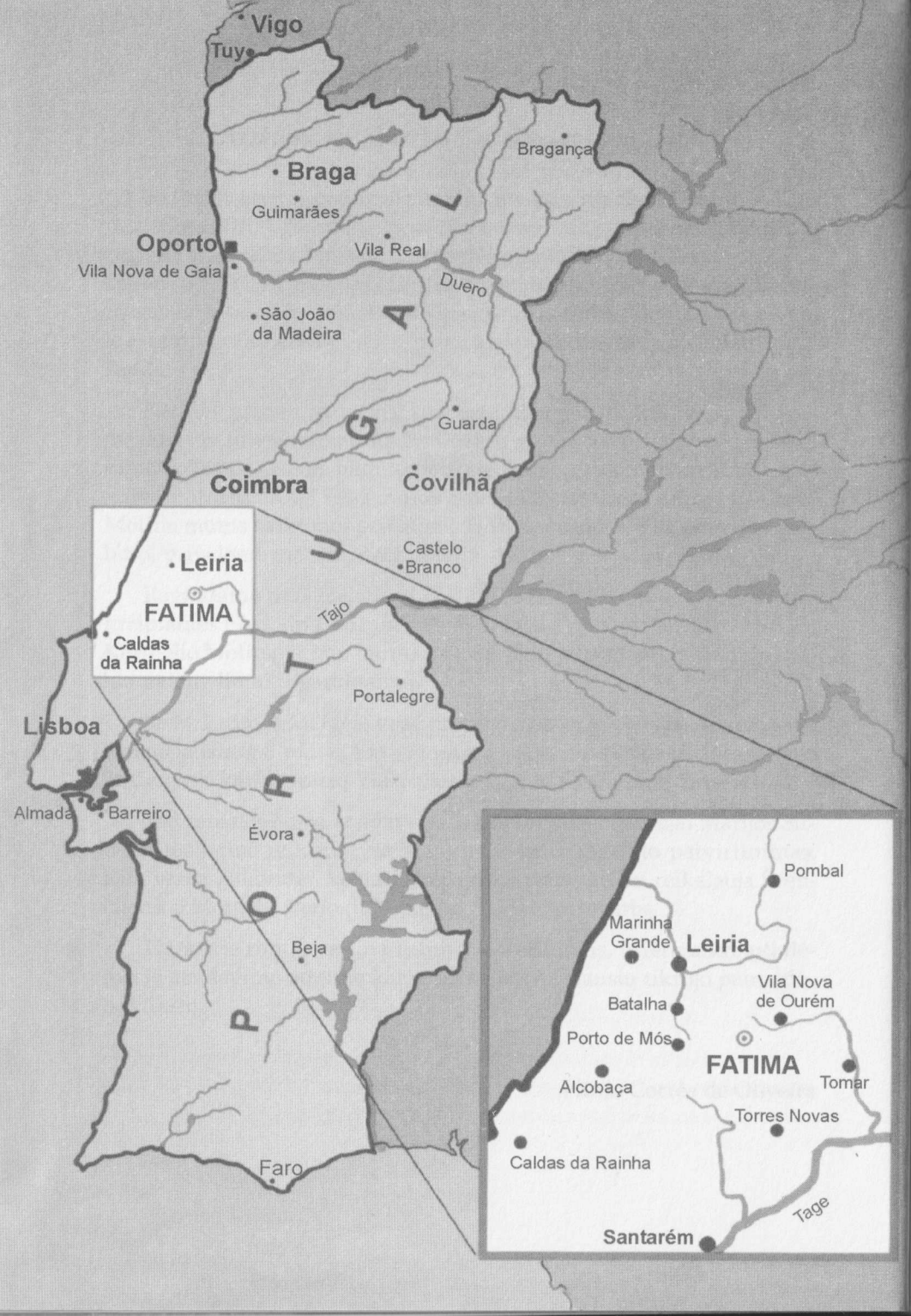
Vigo
Tuy
Braga
Bragança
Guimarães
Oporto
Vila Real
Vila Nova de Gaia
Duero
São João
da Madeira
Guarda
Coimbra
Covilhã
Leiria
FATIMA
Castelo
Branco
Tajo
Caldas
da Rainha
Portalegre
Lisboa
Almada
Barreiro
Évora
Beja
Faro
Pombal
Marinha
Grande
Leiria
Vila Nova
de Ourém
Batalha
Porto de Mós
FATIMA
Alcobaça
Tomar
Torres Novas
Caldas da Rainha
Tage
Santarém

Dievo Motinos apsireiškimai Fatimoje

KNYGOS, skirtos įvykiams Fatimoje, aprašo Švenčiausiosios Mergelės Marijos apsireiškimus ir jos pokalbius su ją regėjusiais visame istorinių įvykių kontekste. Jos taip pat pasakoja apie tai, kaip į šiuos apsireiškimus reagavo vietos gyventojai, apie regėjusiųjų ir liudininkų apklausas, apie išgijimus ir nepaprastus atsivertimus bei daugelį kitų pamokančių faktų, susijusių su tų privilegijuotų vaikų dvasiniu vystymusi, ir kitus epizodus. Tai logiška ir suprantama.

Tačiau yra nemaža skaitytojų, norinčių susipažinti su tekstu tam, kad būtų galima įsigilinti į šių reiškinių esmę. Visų pirma, jie norėtų suprasti tą žinią, kurią Švenčiausioji Mergelė atėjo paskelbti žmonėms, ir geriau išpildyti Jos prašymus.

Norėdami patenkinti tokį natūralų norą, mes ir sudarėme ši pasakojimą, pateikdami tik tai, kas įvyko tarp Švenčiausiosios Mergelės Marijos, Portugalijos Angelo ir jų regėtojų. Todėl kitos su Fatimos istorija susijusios aplinkybės mūsų pasakojime atsiduria antrame plane, mat visas dėmesys sutelkiamas į pagrindinį dalyką.

Šioje knygelėje aprašomas Angelo apsireiškimas 1916 metais, Švenčiausiosios Mergelės apsireiškimas 1917 metais, taip pat kai kurios svarbios vizijos, duotos vienam ar kitam Fatimos regėtojui, ypač seseriai Liucijai. Kadangi jos reikšmingai papildo apsireiškimus, vykusius Kova da Irijoje, jų neįmanoma praleisti.

* * *

Pirmoje šios knygos laidoje daugiausiai rėmėmės dviem plačiai žinomais veikalais, kuriuos rekomenduojame skaitytojams, norintiems žinoti visą Fatimos istoriją. Pirmojo jų, pavadinto *Our Lady of Fatima* („Mūsų Fatimos Mergelė), autorius – amerikiečių katalikas rašytojas Williamas Thomas Walshas. Antrąjį, pavadintą *Era urna Senhora mais brilhante que o sol...* („Tai buvo Ponia, šviesesnė už saulę"), parašė kunigas João de Marchi.

Kunigas de Marchi apklausinėdamas pagrindinius įvykių liudininkus ir atidžiai nagrinėdamas jų parodymus Fatimoje praleido keletą metų. Jis ne kartą kalbėjosi su seserimi Liucija ir galėjo patikrinti liudininkų pasakojimus lygindamas juos su jos rankraščiais, apie kuriuos kalbėsime toliau.

Williamas Thomas Walshas Portugalijoje lankėsi 1946 metais ir rinko duomenis bei apklausinėjo liudininkus. Jis kalbėjosi su seserimi Liucija ir savo knygoje rėmėsi keturiais jos prisiminimais.

Tėvo de Marchi ir Walsho darbai nusipelno pasitikėjimo ir sutampa netgi detalėmis. Tačiau dėl didesnio tikrumo palyginsime juos su kitų autorių darbais, kurie pateikia papildomų faktų arba paryškina kai kurias detales. Jie cituojami atitinkamose mūsų knygos vietose.

Anuomet dar neturėjome galimybės tiesiogiai kreiptis į tikriausią šaltinį, tai yra sesers Liucijos rankraščius. Iki to meto jie dar nebuvo išleisti, išskyrus keletą epizodiškų fragmentų, kuriuos paskelbę autoriai galėjo tuos rankraščius matyti.

Kai 1967 metais, apsireiškimų penkiasdešimtmečio proga, išėjo mūsų knygos pirmoji laida, išreiškėme troškimą, kad Fatimos Dievo Motinai atsidavusiųjų švietimui būtų paskelbti visi brangūs rankraščiai.

Šiandien su džiaugsmu galime pranešti, kad mūsų troškimai išsipildė. 1973 metais kunigas Antonio Maria Martinsas SJ išleido knygą *Memórias e Cartas da Irmã Lúcia* („Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai"). Tai kruopščiai parengtas leidinys, kuriame spausdinamos sesers

Liucijos rankraščių faksimilės su greta atspausdintais teksto atitikmenimis prancūzų ir anglų kalbomis.

Tačiau norėtume, kad ateityje būtų išleistas pilnas kritiškas leidinys, kuriame galėtume rasti ne tik prisiminimus ir laiškus, bet ir apklausinėjant seserį Liuciją gautus parodymus, įvairius kanoniškojo proceso momentus ir visus laiškus, kuriuos regėtoja yra parašiusi. Fatimos įvykių reikšmingumas nusipelno tokio leidinio.

* * *

Aštuonerius metus trukęs kanonizavimo procesas, kurio metu seserį Liuciją ne kartą apklausinėjo, leido priimti sprendimą, jog apsireiškimai tikrai įvyko. Leirijos vyskupas monsinjoras José Alves Correia da Silva savo pastoraciniame laiške 1930 metų spalio 13 dieną rašė:

„Neturėdami galimybės išsiplėsti, praleisdami kai kuriuos samprotavimus, nusižeminę maldaujame Šventosios Dvasios malonės ir atsiduodami Švenčiausiosios Mergelės Marijos globai, išklausę mūsų vyskupijos tėvų konsultantų, turime:

a) paskelbti vertomis pasitikėjimo vaikų vizijas, vykusias Kova da Irijoje, Fatimos apskrityje, šioje vyskupijoje kiekvieno mėnesio 13 dieną nuo gegužės iki spalio;

b) oficialiai leisti Fatimos Dievo Motinos kultą“.[5]

* * *

Kun. Sebastião Martinsas dos Reisas savo knygoje *Fatimos regėtoja pasakoja ir atsako į klausimus apie apsireiškimus* pateikia tokius dokumentus:

a) regėtojų apklausos dokumentai, kuriuos apsireiškimų laikotarpiu pildė vikontas de Montelo (kanauninko dr. Manuelio Nunes Formigão iš Lisabonos slapyvardis);

[5] Žr. *Bažnyčia laimina Fatimos Dievo Motinos kultą* tėvo Francisco Rendeiro O. P. knygoje *Fatima, pasaulio altorius*, t. 2, p. 179-180.

b) apklausa, kurią vykdė tėvas H. I. Iongenas, susitikęs seserį Liuciją 1946 metų vasario 3-4 dienomis ir tų pačių metų gegužės, birželio ir spalio mėnesio dvisavaitinio žurnalo *Médiatrice et Reine* („Tarpininkė ir Karalienė") numeriuose atspausdinęs ataskaitą;

c) istorinių Fatimos vietų identifikacija, kurią pati regėtoja atliko 1946 metų gegužės 20 dieną;

d) apklausos žurnalas, priklausęs dr. J. J. Goulvenui, kuriam 1946 metų birželio 30 dieną sesuo Liucija atsakė į raštu pateiktus klausimus. Kun. Sebastião Martinsas dos Reisas praneša, kad sesuo Liucija pasiuntė rankraštį Leirijos vyskupui, kuris liepė atspausdinti jį ir padauginti trimis egzemplioriais, pasirašytais regėtojos. Vienas egzempliorius buvo įteiktas dr. Goulvenui, antras pasiliko Liucijai, o trečias, kartu su originalu, – Leirijos vyskupijos archyve. Autorius nepaaiškina, ar jis pateikia medžiagą pagal originalą, ar pagal nuorašą;

e) kun. José Pedro da Silva (vėliau tapusio Vizėjaus vyskupu) regėtojos apklausos, atliktos 1947 metų rugpjūčio 1 dieną, dokumentai.

Be šių liudijimų, taip pat kunigo de Marchi ir pono Walsho pokalbių su regėtoja, apie kuriuos buvome užsiminę, sesuo Liucija penkias dienas (1935 metų rugsėjo 16-21 dienomis) ne kartą kalbėjosi su rašytoju Antero de Figueiredo. Regėtoja apie šiuos interviu užsimena savo *Prisiminimuose* (IV, p. 368-376).

* * *

Leidinyje *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai* kun. Antonio Maria Martinsas SJ greta kitų pateikia ir kelis regėtojos laiškus savo dvasios ganytojui kun. José Bernardo Gonçalvesui SJ ir nurodo, kad tai tas dvasiškis, „kurio korespondencija su regėtoja ypač vertinga. Dauguma šių laiškų susiję su sąžinės dalykais, todėl negali būti dabar atspausdinti" (p. 399). Tos pačios knygos įžangoje (p. XX) tėvas Martinsas sako, kad regėtojos užrašus be prisiminimų sudaro tūkstančiai laiškų, „dauguma

parašytų jau po jos įstojimo į Šventosios Teresės Karmeličių vienuolyną Koimbra mieste 1948 metų kovo 25 dieną".

O dėl jos susirašinėjimo su tėvu Gonçalvesui, sesuo Liucija kartą užsimena apie ją varžančią cenzūrą, dėl kurios ji negalinti laisvai kalbėti apie sąžinės dalykus. Štai ką ji rašo laiške tam pačiam kunigui 1940 metų sausio 21 dieną:

Jau seniai norėjau Jums rašyti, bet daugelis dalykų mane sulaikė. Svarbiausias iš jų buvo cenzūra. Rašyti, nekalbant apie tai, ką reikėtų sakyti, man pasirodė Jūsų laiko gaišinimas, rašyti, esant cenzūrai, buvo neįmanoma. Kartais būdavo labai svarbu Jums rašyti, bet reikėdavo kentėti. Dabar viskas praėjo, ir mūsų Viešpats viską numatė ir kiekvienai žaizdai prirašė vaistų. Jis gerai žino, kad yra vienintelis gydytojas pasaulyje. Sąžiningai prisipažįstu, kad abejojau, ar Jūs norėsite gaišti ir užsiimti mano reikalais. Štai kodėl aš be galo dėkoju Jums už Jūsų laišką ir man parodytą meilę, kuri atvėrė man kelią. Teatlygina Jums Dievas.[6]

* * *

Įvairūs įvykių atpasakojimai, kuriuos užrašė sesuo Liucija, vadinami *Prisiminimais I, II, III* ir *IV*.

Pirmasis, užrašytas paprastame mokykliniame sąsiuvinyje, yra asmeninių atsiminimų rinkinys, susijęs su Jacintos biografija. 1935 metų rugsėjo 12 dieną buvo ekshumuoti mažosios Fatimos regėtojos, mirusios 1920 metais, palaikai. Konstatuota, kad jos veidas buvo nepasikeitęs. Leirijos vyskupas monsinjoras José Alves Correia da Silva ta proga nusiuntė seseriai nuotrauką, padarytą prie kapo. Sesuo Liucija, padėkojusi už nuotrauką, rašė apie savo pusseserės dorybes. Vyskupas tada įsakė seseriai Liucijai parašyti viską, ką ši žinojusi apie Jacintos gyvenimą. Taip apie 1935 metų Kalėdas atsirado pirmasis rankraštis.

1937 metų balandžio mėnesį kun. Ayresas da Fonseca atkreipė Leirijos vyskupo dėmesį į tai, kad pirmasis sesers Liucijos pasakojimas sukelia įspūdį, jog gali būti kitų svarbių žinių, susijusių su apsireiškimais,

---

[6] *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 418.

Francisko ir Jacintos Marto šeimos namas.

Marto šeima.

kurie nėra žinomi. Vykdydama naują monsinjoro José Correia da Silvos nurodymą, sesuo Liucija tų pačių metų lapkričio 7-21 dienomis parašė savo gyvenimo istoriją. Šiame antrame savo kūrinyje ji taip pat, nors ir trumpiau, kalba apie Dievo Motinos apsireiškimus ir pirmą kartą viešai pasakoja apie Angelo apsireiškimus. Iki to laiko dėl daugelio priežasčių ji privalėjo apie tai tylėti. Viena vertus, taip patarė d'Olivalio Faustino abatas José Jacinto Ferreira, kuriam ji pasakodavo apie apsireiškimus, tą patį patarė ir Leirijos vyskupas; kita vertus, turėjo įtakos kritika ir pajuokos, kurias ji girdėdavo po savo pasakojimų apie pirmuosius Angelo apsireiškimus 1916 metų pavasarį ir vasarą, taip pat griežti motinos priekaištai, dėl kurių ji tapo labai santūri ir atsargi. Todėl nenuostabu, kad skaitydamas sesers Liucijos prisiminimus visada stebiesi jos nenoru pasakoti apie save ir, suprantama, apie visa tai, kas susiję su apsireiškimais.

1941 metais Leirijos vyskupas liepė regėtojai užrašyti visa, ką ji dar galėjo prisiminti apie savo pusseserės gyvenimą, nes kanauninkas Galamba de Oliveira rengėsi išleisti naują knygą apie Jacintą. „Šis paliepimas, – rašė sesuo Liucija, – įkrito man giliai į širdį tarsi šviesos spindulys, pranešdamas apie tai, kad atėjo laikas atskleisti dvi pirmąsias Paslapties dalis".[7] Taip sesuo Liucija pradeda savo trečiąjį rankraštį pasakodama apie dabar jau žinomas Fatimos Paslapties dalis. Po to ji papasakoja, kaip tai paveikė Jacintą. Šis aprašymas datuotas 1941 metų rugpjūčio 31 dieną.

Nustebintas tokių atradimų kanauninkas Galamba de Oliveira nusprendė, kad sesuo Liucija ankstesniuose dokumentuose pasakė ne viską, todėl jis kreipėsi į Leirijos vyskupą prašydamas, kad šis lieptų seseriai Liucijai parašyti pilną Fatimos apsireiškimų istoriją: „Prisakykite jai, monsinjore, [...] parašyti VISKĄ, absoliučiai VISKĄ, antraip jai teks nemažai pakeliauti po skaistyklą už tai, kad tiek dalykų yra nutylėjusi". Sesuo Liucija atsiprašydama pasiteisino, kad ji visados buvusi paklusni. Kanauninkas Galamba prispyrė vyskupą, kad šis jai įsakytų „pasakyti VISKĄ, VISKĄ, nieko nenutylint" (matyt, jis turėjo galvoje trečiąją Paslapties dalį). Tačiau čia vyskupas neprisiėmė jokių įsipareigojimų: „To aš neįsakinėju. Nenoriu kištis į dalykus, susijusius su paslaptimis."

[7] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 444.

Jis apsiribojo, liepdamas regėtojai išsamiai aprašyti apsireiškimus.[8] Taip buvo parašytas ketvirtasis rankraštis, datuotas 1941 metų gruodžio 8 dieną. Pirmą kartą sesuo Liucija taip sistemingai ir nuosekliai išdėstė apsireiškimų istoriją, pareiškusi, kad nepraleido nieko, ką galėjo prisiminti, išskyrus trečiąją Paslapties dalį, kurios paskelbti ji dar nebuvo gavusi leidimo.[9]

* * *

Pirmojoje šios knygos laidoje stengėmės kiek įmanoma tiksliau atstatyti apsireiškimų eigą, remdamiesi pagrindiniais turimais bibliografiniais šaltiniais. Deja, turėjome konstatuoti skirtumus net tarp labai patikimų autorių. Po sesers Liucijos rankraščio publikacijos dauguma abejonių išsisklaidė. Tačiau ne visos. Geriausia būtų kreiptis į pačią regėtoją, kuri dar yra gyva[10], kad ji pati, kiek pajėgia, galėtų patikslinti neaiškias detales.

Norėdami patenkinti skaitytojų norą kuo tiksliau žinoti Fatimos apsireiškimų turinį, palyginome pirmąjį šios knygos leidimą su sesers Liucijos rankraščiais, kurie tada jau buvo atspausdinti. Kiek pataisėme skyrybą ir kai kuriuos redakcinius netikslumus. Kalbant apie kitas vietas, pasakojimas apie pokalbius visiškai atitinka regėtojos žodžius. Be to, reikia pažymėti, kad jokių esminių pataisų, palyginus su ankstesniu leidimu, nebuvo padaryta, nes autoriai, kuriais rėmėmės, taip pat nenutolo nuo originalaus teksto.

Pateikdami skaitytojams šią knygelę, trokštame, kad Fatimos Dievo Motinos žinia vis labiau taptų tyrinėjimo, meilės ir pagarbos objektu.

---

[8] Žr. *Prisiminimai IV*, p. 314, 316 – ką patvirtina ir pati sesuo Liucija.

[9] Žr. *Prisiminimai IV*, p. 352.

[10] Iš tiesų sesuo Liucija mirė 2005 metų vasario 13 dieną (*red. past.*).

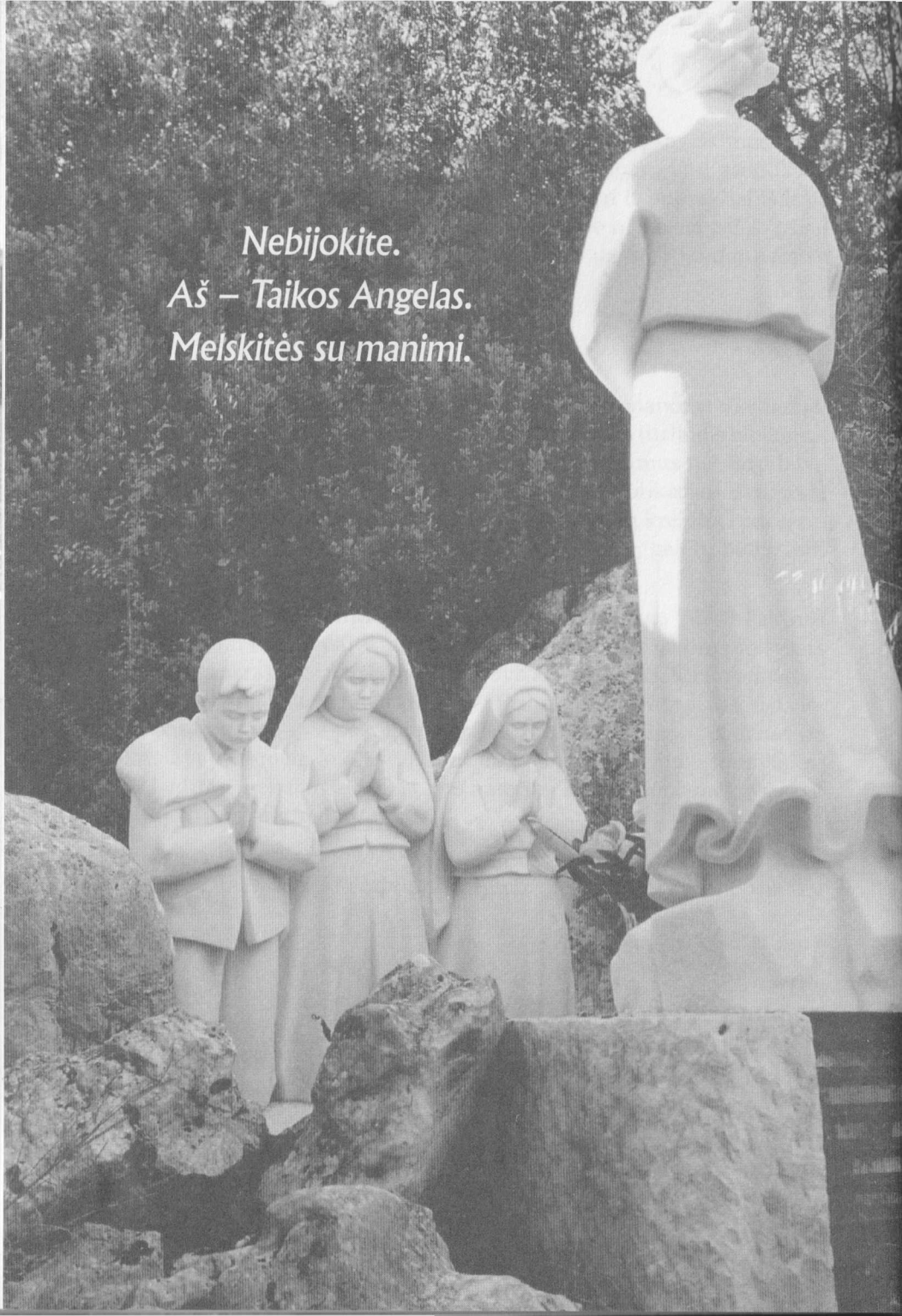
Nebijokite.
Aš – Taikos Angelas.
Melskitės su manimi.

I skyrius

Portugalijos Angelo apsireiškimas

PRIEŠ DIEVO MOTINOS apsireiškimą Liucija, Pranciškus ir Jacinta – Liucija de Jesus dos Santos, jos pusbrolis Pranciškus de Jesus Marto ir pusseserė Jacinta de Jesus Marto – visi trys, gyvenantys Fatimos apskrities Aljustrelio kaime, tris kartus matė Portugalijos Angelą, arba Taikos Angelą.

Pirmasis Angelo apsireiškimas

Pirmasis Angelo apsireiškimas įvyko 1916 metų pavasarį ar vasarą, ant Kabeko kalno (Loca do Cabeço), šalia Aljustrelio ir, pagal sesers Liucijos pasakojimą, viskas vyko taip:

Mes žaidėme, kada išgirdome, kaip stiprus vėjo gūsis supurtė medžių šakas ir privertė mus pažvelgti aukštyn. Norėjome suprasti, kas atsitiko, nes diena buvo visiškai rami. Ir čia, netoliese, kiek ryčiau nuo mūsų, pamatėme šviesą, ryškesnę už sniegą. Šviesa įgavo permatomą jaunuolio figūros pavidalą ir saulės spinduliuose švytėjo ryškiau už kristalą.

Jis artėjo prie mūsų ir mes vis geriau skyrėme jo bruožus. Tai buvo apie 14-15 metų neišpasakyto grožio jaunuolis. Buvome nustebę, beveik užburti ir negalėjome ištarti nė žodžio.

Priartėjęs prie mūsų, jis tarė:

– Nebijokite. Aš – Taikos Angelas. Melskitės su manimi.

Atsiklaupęs jis nulenkė galvą iki pat žemės. Kažkokios nežinomos jėgos vedini, mes padarėme tą patį ir kartojome žodžius, kuriuos jis kalbėjo:

– Mano Dieve! Tikiu į Tave, garbinu Tave, lenkiuosi Tau, myliu Tave. Prašau atleisti tiems, kurie į Tave netiki, Tavęs negarbina, nesilenkia Tau ir nemyli Tavęs.

Pakartojęs tai tris kartus, jis pasikėlė ir tarė:

– Melskitės taip. Jėzaus ir Marijos Širdys išgirs jūsų maldas.

Ir jis išnyko.

Antgamtiška atmosfera, kuri apgaubė mus, buvo tokia stipri, kad mes ilgai praradome supratimą apie savo egzistavimą: pasilikę tokioje pozoje, kokioje jis mus paliko, vis kartojome tą maldą. Jautėme Dievą taip intymiai ir intensyviai, kad net nedrįsome apsikeisti žodeliu. Kitą dieną dar jautėme dvasioje tą pačią atmosferą, kuri dar ilgai neišsisklaidė.

Niekas iš mūsų niekada net ir nepagalvojome kam nors pasakoti apie šį įvykį ir atskleisti mūsų paslaptį. Mums tai buvo natūralu. Apsireiškimas buvo toks intymus, kad apie jį net užsiminti buvo sunku. Šis įspūdis gal todėl buvo toks stiprus, kad mums buvo pirnasis.[11]

Antrasis Angelo apsireiškimas

Antrasis apsireiškimas įvyko 1916 metų vasarą virš Liucijos namų šulinių, prie kurių žaidė vaikai. Štai ką pasakoja sesuo Liucija apie tai, ką Angelas pasakė jai, Jacintai ir Pranciškui:

– Ką jūs darote!? Melskitės! Karštai melskitės! Švenčiausiosios Jėzaus ir Marijos Širdys kilniadvasiškai nukreiptos į jus. Be paliovos siųskite Aukščiausiajam maldas ir aukas.

– Ką mes galime paaukoti?

– Visa, ką galite, aukokite Dievui. Siųskite Viešpačiui savo aukas už nuodėmes, kurios įžeidžia Jį, ir maldaukite už nusidėjėlių atsivertimą. Taip jūs išpra-

[11] Žr. *Prisiminimai II*, p. 114, 116; *IV*, p. 318, 320; de Marchi, p. 51-52; Walsh, p. 39-40; Ayres da Fonseca, p. 121; Galamba de Oliveira, p. 52-57.

šysite taiką savo tautai. Aš – jos Angelas Sargas, Portugalijos Angelas. Nuolankiai priimkite ir kantriai kęskite kančią, kurią jums atsiųs Viešpats.

Ir jis išnyko.

Šie Angelo žodžiai giliai įsmigo į mūsų dvasią kaip šviesa, leidusi suprasti, kas yra Dievas, kaip Jis mus myli, kaip Jis nori būti mylimas, supratome aukos vertę ir tai, kaip ji Jam patinka, supratome, kad mūsų pasiaukojimas gali atversti nusidėjėlius.[12]

Trečiasis Angelo apsireiškimas

Trečiasis apsireiškimas įvyko 1916 metų vasaros pabaigoje ar ankstyvą rudenį, vėl Galvos kalne ir, pasak sesers Liucijos, vyko taip:

Kai ten nuvykome, atsiklaupę ir žemai nulenkę galvas, ėmėme kartoti Angelo maldą: „Mano Dieve! Tikiu į Tave, garbinu Tave, lenkiuosi Tau, myliu Tave, ir t.t." Nežinau, kiek kartų kartojome tą maldą, kai staiga virš savęs išvydome nepažįstamą šviesą. Pasikėlėme, norėdami pamatyti, kas vyksta. Pamatėme Angelą, nešantį kieliką kairėje rankoje. Virš jo kabojo šv. Ostija, iš kurios į kieliką lašėjo kraujas. Palikęs kieliką ir šv. Ostiją kabėti ore ir žemai nusilenkęs prie mūsų, jis tris kartus pakartojo tokią maldą:

– Šventoji Trejybe, Tėve, Sūnau, Šventoji Dvasia, giliai Tave garbinu ir Tau aukoju Brangiausiąjį Jėzaus Kristaus Kūną, Kraują, Dvasią ir Dievybę, esančius visuose pasaulio tabernakuliuose, kaip atlyginimą už įžeidimus, šventvagystes ir šaltumą, kurie Tave užgauna. Per Jo Švenčiausiosios Širdies ir Nekalčiausiosios Marijos Širdies nuopelnus Tavęs prašau nusidėjėlių atsivertimo.

Paskui pasikėlęs, vėl paėmęs kieliką ir Ostiją į rankas, ir man davė Ostiją, o Jacintai ir Pranciškui davė gerti iš kieliko, tardamas:

– Imkite Kristaus Kūną ir ir gerkite Jo Kraują, nedėkingų žmonių baisiai įžeistą. Atpirkite jų nusikaltimus ir paguoskite Dievą!

---

[12] Žr. *Prisiminimai II*, p. 116; *IV*, p. 320, 322; de Marchi, p. 53; Walsh, p. 42; Ayres da Fonseca, p. 121-122; Galamba de Oliveira, p. 57-58.

Vėl pasilenkęs iki žemės ir kartu su mumis dar tris kartus pakartojęs tą pačią maldą („Šventoji Trejybe, ir t.t."), pranyko.

Kažkokia antgamtiška jėga apgaubė mus, priversdama kartoti visa tai, ką Angelas darė. Dievo buvimo jėga buvo tokia intensyvi, kad mes joje beveik visiškai ištirpome. Mes jautėme, kad dar ilgą laiką buvome tarsi praradę savo žemiškuosius jausmus. Tomis dienomis visus mūsų poelgius buvo užpildžiusi ta antgamtiška jėga, kuri mus persmelkė. Jautėme didelę ramybę ir džiaugsmą, visišką susiliejimą su Dievu, bet ir didelį fizinį nuovargį.

Nežinau, kodėl, bet Dievo Motinos apsireiškimai mumyse sukeldavo kitokius pojūčius. Jausdavome tą patį didelį džiaugsmą, ramybę ir palaimą, bet vietoj fizinio nuovargio būdavo kažkoks veržlumas. Vietoj ištirpimo, pranykimo Dievo akivaizdoje jautėme palaimingą džiaugsmą. Vietoj sunkumo prašnekti – staiga atsirasdavo begalinis noras bendrauti. Tačiau man daugiausia norėdavosi tylėti, ypač apie kai kuriuos dalykus. Kai mane apklausinėdavo, viduje atsirasdavo balsas, kuris diktuodavo, ką man sakyti. Leisdamas man nė kiek nenukrypti nuo tiesos, jis neatskleisdavo to, kas neturėjo būti atskleista.[13]

Prieš Angelo apsireiškimus 1916 metais įvyko trys vizijos 1915 metais. Tarp balandžio ir spalio mėnesių Liucija ir trys kitos piemenaitės, Maria Rosa Matias, Teresa Matias ir Maria Justino, Galvos kalnelyje taip pat matė kažką kybant virš medžių, „kažką panašaus į debesį, baltesnį už sniegą, permatomą ir turėjusį žmogaus formą". Tai buvo „figūra, primenanti sniego statulą, saulės spinduliuose beveik permatoma". Šis aprašymas atitinka ir sesers Liucijos žodžius.[14]

---

[13] Žr. *Prisiminimai II*, p.118; *IV*, p. 322, 326; de Marchi, p. 34-55; Walsh, p. 43-44; Ayres da Fonseca, p. 122-123; Galamba de Oliveira, p. 58-59.

[14] Žr. *Prisiminimai II*, p. 110; *IV*, p. 316, 318; de Marchi, p. 50-51; Walsh, p. 27-28; Ayres da Fonseca, p. 119; Galamba de Oliveira, p. 51.

Nepraraskite drąsos,
Aš niekada jūsų nepaliksiu.
Mano Nekalčiausioji Širdis
bus jums išsigelbėjimas ir kelias,
kuris jus atves pas Dievą.

(1917 m. birželio 13 apsireiškimas)

II skyrius

Švenčiausiosios Mergelės apsireiškimai

ŠVENČIAUSIOSIOS MARIJOS apsireiškimo metu Liucijai de Jesus buvo 10 metų, Pranciškui Marto – 9, o Jacintai Marto – 7 metai. Jie buvo gimę atitinkamai 1907 metų kovo 22 dieną, 1908 metų birželio 11 dieną ir 1910 metų kovo 11 dieną. Vaikai gyveno, kaip jau minėta, Aljustrelio kaime, priklausiusiame Fatimos apskričiai. Apsireiškimai įvyko nedideliame žemės plote, kuris priklausė Liucijos tėvams ir vadinosi Kova da Irija bei yra pustrečio kilometro atstumu nuo Fatimos pakeliui į Leirijos miestą. Švenčiausioji Marija apsireikšdavo virš mažo, ne daugiau kaip metro aukščio, žalio ąžuoliuko. Pranciškus tik matė Švenčiausiąją Mariją, bet Jos balso negirdėjo, Jacinta matydavo ir girdėdavo Jos balsą, Liucija matydavo, girdėdavo ir kalbėdavosi su Švenčiausiąja Mergele. Apsireiškimai vykdavo apie vidurdienį.

Atsakydama į p. Walsho klausimą, ar perduodama Angelo ir Dievo Motinos žodžius, ji kartodavo juos kaip buvo girdėjusi, ar tik išreiškė jų bendrą mintį, sesuo Liucija sakė:

– Angelo žodžiai buvo tokie įtaigūs, pasižymėjo antgamtiška realybe, kad jų neįmanoma užmiršti. Atrodo, jie įsispaudė mano atmintyje tiksliai ir neišdildomai. Su Dievo Motinos žodžiais buvo kitaip. Aš negaliu būti tikra, kad tiksliai prisimenu kiekvieną Jos žodį. Atmintyje greičiau išlaikiau tų žodžių esmę ir savo žodžiais persakiau tai, ką supratau. Tai nelengva paaiškinti.[15]

---

[15] Walsh, angliškasis leidimas, p. 224.

Nors ir buvo sunku žmogaus kalba suformuluoti tai, ką buvo išgirdusi iš Dievo Motinos – neretas atvejis, kai susiduriama su mistiniais reiškiniais, – sesuo Liucija visada stengdavosi pažodžiui perduoti tai, ką jai pranešė Švenčiausioji Marija. Tai atsispindi ir klausime, kurį, apklausinėdamas Liuciją, uždavė kun. Iongenas:

– Ar atskleisdama Paslaptį jūs perteikėte Dievo Motinos žodžių esmę, ar tiksliai citavote Jos žodžius?

– Kalbėdama apie apsireiškimus aš perteikiu prasmę, bet kada rašau, stengiuosi tiksliai pakartoti girdėtus žodžius. Apie Paslaptį aš norėjau parašyti žodis žodin.

– Ar esate tikra, kad viską išlaikėte atmintyje?

– Manau, kad taip.

– Vadinasi, paslapties žodžius perdavėte tokiu pačiu nuoseklumu, kokiu buvote girdėjusi?

– Taip.[16]

Pirmasis apsireiškimas: 1917 m. gegužės 13 d.

Trys regėtojai žaidė Kova da Irijoje, kada jų dėmesį patraukė du tarytum žaibas ryškūs blyksniai. Po to virš ąžuoliuko jie pamatė Dievo Motiną. *Pasirodė Ponia, baltai apsirengusi, švytinti kaip saulė, spinduliuojanti šviesą, ryškesnė nei saulės spinduliuose tviskantis vandens pilnas krištolinis indas,* – pasakoja Liucija. Jos neapsakomai gražus veidas buvo *nei liūdnas, nei linksmas, bet rimtas,* su švelnaus priekaišto atspalviu. Jos rankos, sudėtos maldai, buvo nukreiptos į viršų. Ant dešinės Jos rankos kabojo rožančius. Jos rūbai atrodė nuausti iš šviesos. Baltas apsiaustas, balta skraistė auksiniais apvadais dengė Ją nuo galvos iki kojų. Nesimatė nei plaukų, nei ausų. Jos veido bruožų Liucija niekad negalėjo apsakyti, nes šio dangiškojo veido žėrėjimas buvo akinantis. Regėtojai buvo labai arti nuo Dievo Motinos – apie pusantro metro nuo Jos – tame pačiame šviesos rate, kuris Ją supo ir kurį Ji spinduliavo. Štai ką jie kalbėjosi:

[16] De Marchi, p. 308-309.

DIEVO MOTINA: *Nebijokite, aš nenoriu jums blogo.*

LIUCIJA: *Iš kur Jūs, Ponia?*

DIEVO MOTINA: *Aš – iš Dangaus (ir Švenčiausioji Mergelė pakėlė pirštą į dangų).*

LIUCIJA: *Ko Jūs iš manęs norite?*

DIEVO MOTINA: *Aš atėjau paprašyti jūsų, kad ateitumėt čia šešis mėnesius iš eilės,*[17] *kiekvieno mėnesio tryliktą dieną tą pačią valandą. Po to jums pasakysiu, kas esu ir ko noriu. Vėliau sugrįšiu čia septintąjį kartą.*

LIUCIJA: *O aš taip pat eisiu į Dangų?*

DIEVO MOTINA: *Taip, eisi.*

LIUCIJA: *O Jacinta?*

DIEVO MOTINA: *Taip pat.*

LIUCIJA: *O Pranciškus?*

DIEVO MOTINA: *Taip, bet jis turės sukalbėti dar daug rožančių.*

LIUCIJA: *O Maria das Neves jau Danguje?*

DIEVO MOTINA: *Taip, ji yra Danguje.*

LIUCIJA: *O Amélia?*

DIEVO MOTINA: *Ji bus skaistykloje iki pasaulio pabaigos.*

Ar norite pasiaukoti Viešpačiui ir iškęsti visas kančias, kurias Jis jums pasiųs už Jį užgavusias nuodėmes ir už nusidėjėlių atsivertimą?

LIUCIJA: *Taip, norime.*

DIEVO MOTINA: *Turėsite daug kentėti, tačiau Dievo apvaizda jus sustiprins.*

Tardama šiuos paskutinius žodžius (Dievo apvaizda jus sustiprins), Ji pirmąkart atvėrė rankas, pasiųsdama tokią stiprią šviesą, – rašo sesuo Liucija,

---

[17] Regėtojai suprato, kad paskutinis apsireiškimas turėjo įvykti spalio mėnesį. Tai buvo aiškiai pasakyta rugpjūčio apsireiškime žodžiais „šešis mėnesius iš eilės", nes jie apima ir pirmąjį apsireiškimą. Septintasis apsireiškimas, apie kurį kalbama toliau, yra atskiras.

– kad ji apšvietė mūsų krūtines ir pačias mūsų dvasios gelmes. Ji leido mums save pamatyti akivaizdoje Dievo, Kuris ir buvo ši šviesa, aiškesnė už geriausius veidrodžius. Tada vidinė jėga parklupdė mus ant kelių ir privertė kartoti: „Šventoji Trejybe, aš Tave garbinu, mano Dieve, mano Dieve, aš Tave myliu Švenčiausiame Sakramente."

Po akimirkos Švenčiausioji Marija pridūrė:

– Kiekvieną dieną kalbėkite rožančių, kad pasaulyje pasibaigtų karas ir įsigalėtų taika.

Po to, – pasakoja sesuo Liucija, – *Ji pradėjo lėtai kilti Rytų pusėn, kol pagaliau išnyko tolimose dangaus platybėse. Ją supanti šviesa, atrodė, skynė Jai kelią žvaigždžių tankmėje.*[18]

Antrasis apsireiškimas: 1917 m. birželio 13 d.

Prieš antrąjį apsireiškimą regėtojai vėl aiškiai pamatė žaibo blykstelėjimą, bet tai buvo ne žaibas, o artėjančios šviesos atspindys. Kai kurie iš žiūrovų, maždaug 50 žmonių, atėjusių į tą vietą, matė saulės šviesos pritemimą likus kelioms minutėms iki pokalbio pradžios. Kiti pasakojo, kad akimirką prieš prabylant Liucijai lapuota medelio viršūnė, rodėsi, linktelėjo tarsi nuo kokio svorio. Dievo Motinos pokalbio su vaikais metu daugelis girdėjo garsą, primenantį bitės zvimbimą.

LIUCIJA: *Ponia, ko norite iš manęs?*

DIEVO MOTINA: *Noriu, kad ateitumėte čia kito mėnesio 13 dieną, kasdien kalbėtumėte rožančių ir išmoktumėte skaityti.*[19] *Po to Aš pasakysiu, ko noriu.*

Liucija paprašė išgydyti vieną ligonę.

DIEVO MOTINA: *Jeigu ji atsivers, per metus išgis.*

---

[18] Žr. *Prisiminimai II*, p. 126; *IV*, p. 330, 336; de Marchi, p. 58-60; Walsh, p. 52-53; Ayres da Fonseca, p. 23-26; Galamba de Oliveira, p. 63-64.

[19] Visada buvo galvojama, kad prašymas „išmokti skaityti" buvo skirtas tik Liucijai, nes pagal Dievo Motinos pažadą šiame apsireiškime kiti regėtojai netrukus turėjo patekti į Dangų.

LIUCIJA: *Aš norėčiau paprašyti Jus pasiimti mus į Dangų.*

DIEVO MOTINA: *Taip, Jacintą ir Pranciškų Aš nusivesiu ten labai greitai. O tu pasiliksi čia dar kurį laiką. Jėzus nori, kad tu Jam patarnautum, padėdama žmonėms pažinti ir mylėti Mane. Jis nori, kad pasaulyje įsivyrautų Mano Nekalčiausiosios Širdies kultas. Tiems, kas atsiduos Jai, Aš pažadu išsigelbėjimą; jų sielos bus Dievo mylimos kaip gėlės, kurias Aš klosiu prie Jo sosto.*

LIUCIJA: *Ar aš pasiliksiu visai viena?*

DIEVO MOTINA: *Ne, Mano dukra. Tu daug kenti? Neprarask stiprybės. Aš tavęs niekada neapleisiu. Mano Nekalčiausioji Širdis bus tau prieglauda ir kelias į Dievo namus.*

Tuo metu, kai Ji tarė paskutiniuosius žodžius, – pasakoja sesuo Liucija, – *Ji atvėrė rankas ir mus antrą kartą užplūdo didelis šviesos šuoras. Šioje šviesoje mes pasijutome priartėję prie Dievo. Jacinta ir Pranciškus atrodė apgaubti šviesos, kuri kilo į dangų, aš buvau toje vietoje, kur šviesa liejosi prie žemės. Virš dešinės Dievo Motinos rankos delno buvo širdis, apvainikuota erškėčių. Mes supratome, kad tai buvo kenčianti nuo žmonijos nuodėmių Nekalčiausioji Marijos Širdis, kuri reikalavo atgailos.*[20]

Kai ši vizija pranyko, šviesos apsupta Dievo Motina lengvai virš žalių lankų ėmė kilti Rytų pusėn, kol visiškai išnyko. Keli netoliese buvę žmonės pastebėjo, kad ąžuoliuko viršūnė palinko į tą pačią pusę, tarsi ją būtų nulenkę Dievo Motinos rūbai. Tik po kelių valandų ji atsitiesė.[21]

Trečiasis apsireiškimas: 1917 m. liepos 13 d.

Trečiojo apsireiškimo metu nedidelis pilkas debesėlis nusileido ant lauko, pasislėpė saulė, papūtė vėsus vėjelis, nors buvo pats vasaros

[20] Regėtojai neužsiminė, kas jiems birželio mėnesio apsireiškime buvo kalbama apie Nekalčiausiosios Marijos Širdies garbinimą, tačiau teigė, kad Dievo Motina atskleidusi jiems Paslaptį. Savo prisiminimuose sesuo Liucija aiškina, kad Dievo Motina neprašiusi laikyti Paslapties. „Bet mes jautėme, kad Dievas verčia mus tai daryti", – pridėjo regėtoja (*Prisiminimai IV*, p. 236).

[21] Žr. Prisiminimai II, p. 130, IV, p. 334, 336; de Marchi, p. 76-78; Walsh, p. 65-66; Ayres da Fonseca, p. 34-36; Galamba di Oliveira, p. 70.

įkarštis. Jacintos ir Pranciškaus tėvas p. Marto, kuris apie tai pasakojo, sakosi girdėjęs garsą, primenantį musių zvimbimą. Regėtojai matė šviesą, po to virš ąžuoliuko pasirodė Švenčiausioji Marija.

LIUCIJA: *Ponia, ko Jūs norite iš manęs?*

DIEVO MOTINA: *Aš noriu, kad jūs ateitumėte čia kito mėnesio 13 dieną, kad kasdien Dievo Motinos garbei kalbėtumėte rožančių, prašydami taikos pasauliui ir karo pabaigos, nes tik Ji gali tai duoti.*

LIUCIJA: *Norėčiau paklausti, kas Jūs esate, prašau įvykdyti stebuklą, kad visi įtikėtų Jūsų apsireiškimais.*

DIEVO MOTINA: *Ateikite čia kiekvieną mėnesį. Spalio mėnesį aš pasakysiu, kas Aš esu ir ko Aš noriu, ir padarysiu stebuklą, kad visi pamatytų ir įtikėtų.*

Po to Liucija paprašė kelių žmonių atsivertimo, pagijimo ir kitų malonių. Dievo Motina į tai atsakė patardama kalbėti rožančių ir pažadėdama, kad malonės bus suteiktos per metus.[22]

Po to pasakė:

– *Atgailaukite už nusidėjėlius ir dažnai kartokite, ypač siųsdami auką: Jėzau, tai darome iš meilės Tau už nusidėjėlių atsivertimą ir atgailaudami už nuodėmes, kurios užgauna Nekalčiausiąją Marijos Širdį.*

Pirmoji Paslapties dalis: pragaro vizija

Tardama šiuos paskutinius žodžius, – pasakoja sesuo Liucija, – *Ji atvėrė rankas, kaip ir du paskutinius kartus. Šviesos stulpas, kurį ji skleidė, atrodė, prakiurdė žemę, ir mes pamatėme ugnies jūrą. Šioje ugnyje velniai ir sielos lyg*

---

[22] Įvairūs autoriai pateikia kai kurias detales apie tas malones, kurių Liucija prašė Dievo Motinos. Vienas iš tokių prašymų buvo pagydyti paralyžiuotą Marijos Carreira sūnų. Dievo Motina atsakė, kad Ji jo nepagydys ir neištrauks iš neturto, tačiau jis turįs kasdien kalbėti rožančių su visa šeima, ir Ji suteiks jam pragyvenimo šaltinį (žr. de Marchi, p. 91; Ayres da Fonseca, p. 42). Kitas ligonis pasiprašė Jos greičiau patekti į Dangų. Dievo Motina prašė nesiskubinti, nes Ji gerai žinanti, kada ateis jo pasiimti (žr. de Marchi, p. 91). Walshas (p. 86) pasakoja, kad „Jacinta pasakojo (savo tėvams) apie Dievo Motinos norą, kad kiekviena šeima kasdien kalbėtų rožančių". Bet apsireiškimų aprašymuose randame, kad rožančiaus malda šeimoje buvo patarta tik Maria Carreira sūnui.

Milijonai žmonių mirė naikinimo stovyklose, sukurtose komunizmo ir nacizmo – ideologijų, kurios XX amžiuje sukėlė siaubingus karus.

Karas netrukus baigsis. Bet jeigu žmonės nesiliaus užgaulioję Dievo, pratrūks antras, daug baisesnis karas...

(1917 m. liepos 13 apsireiškimas)

1939 m. rugsėjo 1-ąją vokiečių būriai peržengė Lenkijos Respublikos sieną. Šitaip prasidėjo Dievo Motinos išpranašautas Antrasis pasaulinis karas.

Dėl karo daugybės šalių miestai ir kaimai buvo sugriauti iki pamatų.

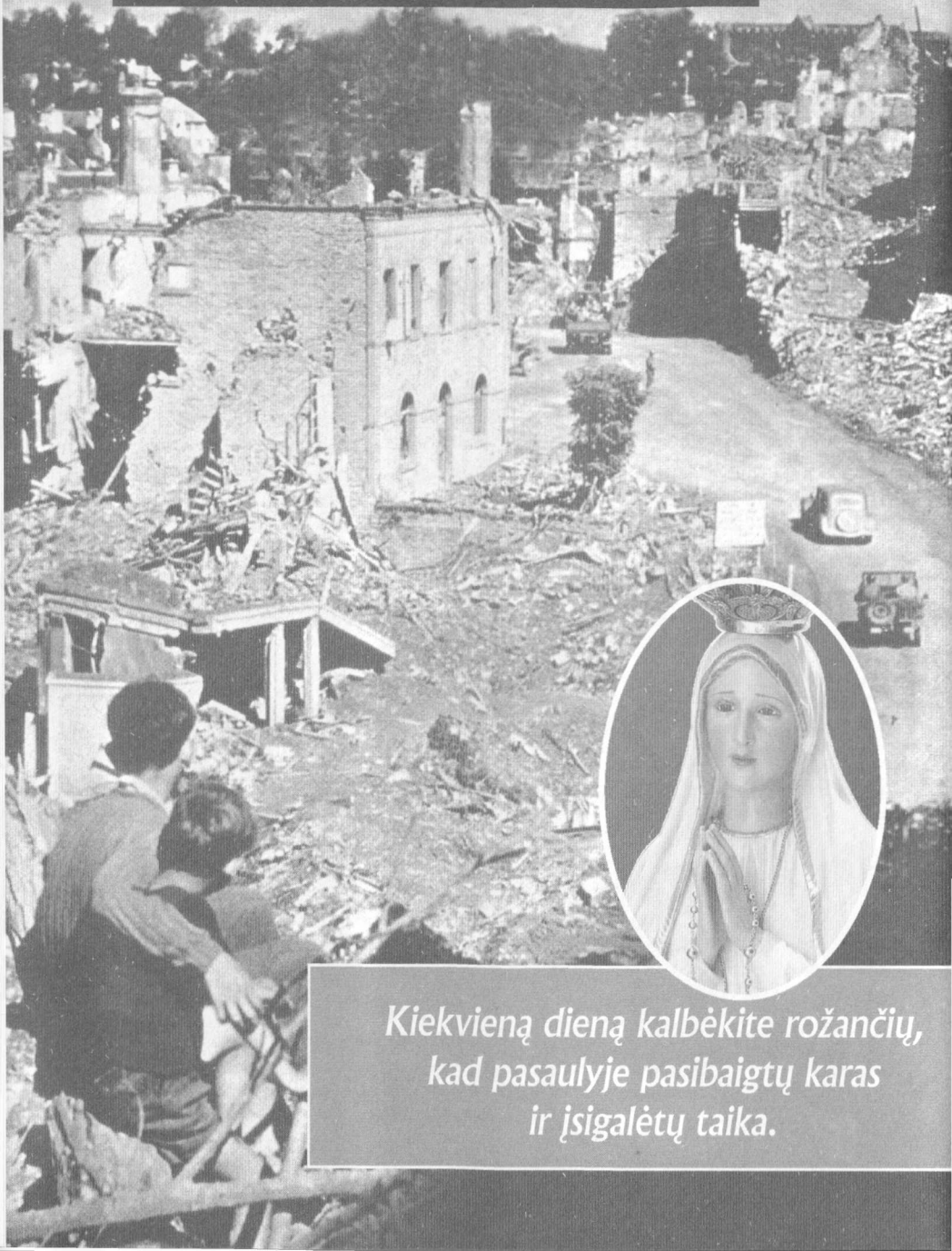

Kiekvieną dieną kalbėkite rožančių, kad pasaulyje pasibaigtų karas ir įsigalėtų taika.

permatomi juodi ar bronziniai ugnies liežuviai, įgaunantys žmogiškus bruožus, blaškėsi gaisre, kuris ėjo iš jų pačių kartu su dūmų debesimis, kaip žiežirbos dideliame gaisre blaškėsi tartum be svorio ir netekę pusiausvyros. Girdėjosi šauksmai ir dejonės nuo skausmo ir nevilties, kas kėlė baimę, net siaubą. Velniai skyrėsi vienas nuo kito baisiomis, šlykščiomis nežinomų žvėrių formomis, permatomomis kaip įkaitusios juodos žarijos.

Vizija truko akimirką, per kurią Liucija suspėjo sušukti „Ai!". Ji pridūrė, kad jeigu Dievo Motina nebūtų žadėjusi pasiimti jų į Dangų, regėtojai būtų numirę iš siaubo.

Antroji Paslapties dalis: bausmė ir kaip jos išvengti

Labai išsigandę ir lyg kreipdamiesi pagalbos, regėtojai pakėlė akis į Dievo Motiną, kuri jiems meiliai ir liūdnai tarė:

– Jūs matėte pragarą, kur eina vargšų nusidėjėlių sielos. Šių sielų išganymui Dievas prašys visų kreiptis į Mano Nekalčiausiąją Širdį.

Jeigu jie darys taip, kaip Aš jums pasakysiu, daug sielų bus išganytos ir ateis taika. Karas baigsis, tačiau Dievo užgauliojimai nesibaigs, ir prie Pijaus XI[23] *prasidės kitas karas, daug baisesnis už šitą. Kai pamatysite naktį, apšviestą nežinomos pašvaistės, žinokite, kad tai didelis ženklas, kurį siunčia Dievas, pranešdamas jums, kad tuo karu, badu ir Bažnyčios bei Popiežiaus persekiojimu Jis baus pasaulį už jo nusikaltimus.*[24]

---

[23] 1946 metų vasarį savo užrašuose olandų kunigui Iongenui sesuo Liucija patvirtino, kad Dievo Motina ištarė Pijaus XI vardą, nors tuo metu ji nežinojo, ar tas vardas buvo popiežiaus, ar karaliaus.

Faktas, kad karas prasidėjo prie Pijaus XII, seseriai Liucijai neturi jokios reikšmės. Ji nurodo, kad Austrijos aneksija ir, kaip galime papildyti, kiti politiniai įvykiai Pijaus XI valdymo metų pabaigoje laikytini tikromis kibirkštimis prasidedančio pasaulinio gaisro, kuris įsiliepsnojo tik po kurio laiko. (Žr. de Marchi, p. 309.).

[24] Liucija tikėjo, kad 1938 metų sausio 26 dieną (nuo 20:45 iki 01:15 su trumpomis pertraukomis) ji labai aiškiai matė „didį ženklą", kurį astronomai pavadino šiaurės pašvaiste. Įsitikinusi tuo, kad pasaulinis karas, kuris bus „žiaurus, žiaurus", greitai prasidės, ji su dviguba energija stengėsi išpildyti prašymus, kurie, kaip pamatysime ketvirtojoje dalyje, buvo jai duoti. Šiuo tiksliu ji parašė laišką Popiežiui Pijui XI (Žr. de Marchi, p. 92; Walsh, psl. 179-181; Ayres da Fonseca, p. 45).

Norėdama tam sukliudyti, Aš prašysiu paaukoti Rusiją Mano Nekalčiausiajai Širdžiai. Taip pat prašysiu, kad žmonės priimtų Komuniją kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį. Jeigu mano prašymai bus išgirsti, Rusija atsivers ir bus taika, jeigu ne, jos klaidos paplis visame pasaulyje, bus sėjamas karas ir persekiojama Bažnyčia; teisieji taps kankiniais, daug kentės šventasis Tėvas, bus išnaikinta daug tautų. Bet galiausiai mano Nekalčiausioji Širdis triumfuos. Šventasis Tėvas paaukos Man Rusiją, kuri atsivers, ir pasauliui bus suteiktas taikos laikotarpis.

Portugalijoje tikėjimas visada bus nepajudinamas, ir t. t.

Niekam nesakykite apie tai. Tik Prancišku galite tai pasakyti.

Trečioji Paslapties dalis: artėjančios bausmės, siaubingos katastrofos ir didžiojo sielų grįžimo pas Dievą vizija

J. M. J.

Trečioji Paslapties dalis, kuri buvo atskleista 1917 metų liepos 13 dieną Kova da Irijoje, Fatimoje.

Aš rašau iš paklusnumo Jums ir mano Dievui, kuris mane įpareigoja per Jo Ekscelenciją didžiai gerbiamą Leirijos vyskupą ir per Jūsų ir mano Švenčiausiąją Motiną.

Pirmoji scena: įspėjimas apie laukiančią bausmę

Po dviejų dalių aprašymo, kurias aš jau pristačiau, kairėje virš Švenčiausiosios Mergelės mes pamatėme Angelą, kuris kairėje rankoje laikė ugninį kardą; iš jo taip pylėsi žiežirbos ir liepsnos, lyg jos norėtų uždegti pasaulį; tačiau liepsnos užgeso, kai tik mūsų Švenčiausioji Marija savo dešiniąja ranka žvilgančiuose spinduliuose perkeitė Angelą, kuris dešiniąja ranka parodė į Žemę ir garsiu balsu sušuko: atgailos, atgailos, atgailos!

Antroji scena: siaubinga katastrofa, kuri pasaulį pavers griuvėsiais, pelenais ir pareikalaus aukų iš visų visuomeninių sluoksnių, ragina suklusti visų pirmiausia Šventąjį Tėvą

Didžiulėje šviesoje mes pamatėme, kad Dievas yra „kažkas, kas atrodo kaip žmonės, kurie prieš tai praėjo pro veidrodį", „kaip baltai apsirengęs vyskupas.

Mes manėme, kad tai buvo Šventasis Tėvas". Mes matėme įvairius kitus vyskupus, kunigus, vienuolius ir vienuoles, kylančius į statų kalną, kurio viršūnėje stovėjo didelis netašyto ąžuolo kryžius. Prieš patekdamas ten, Šventasis Tėvas, drebėdamas, spaudžiamas skausmo ir rūpesčio, svirduliuojančiu žingsniu ėjo per didelį pusiau sugriautą miestą ir meldėsi už savo kelyje sutiktų lavonų sielas. Užkopęs į kalną, jis parpuolė prieš didįjį kryžių ant kelių. Tuomet jis buvo nužudytas kareivių, kurie šaudė į jį ugnies šautuvais ir mėtė į jį ietis. Po jo lygiai taip pat vienas po kito mirė vyskupai, kunigai, vienuoliai ir pasauliečiai – įvairių visuomenės sluoksnių ir padėčių vyrai ir moterys.

Trečioji scena: didysis žmonijos grįžimas pas Dievą

Po abiem kryžiaus rankomis buvo po Angelą, kiekvienas rankoje turėjo po krištolinį laistytuvą, į kurį rinko kankinių kraują ir juo girdė prie Dievo artėjančias sielas.

1944 m. sausio 3 d., Tui

O po minutės:

– *Kai kalbėsite rožančių, po kiekvienos paslapties sakykite: „O, mano Jėzau, atleisk mums ir gelbėk mus nuo pragaro ugnies, nuvesk į Dangų visas sielas, ypatingai tas, kurioms to labiausia reikia."*[25]

LIUCIJA: *Ko Jūs dar iš manęs norite?*

DIEVO MOTINA: *Šiandien aš nieko iš tavęs neprašau.*

Ir, kaip paprastai, Ji ėmė kilti į Rytų pusę, kol visiškai pranyko beribėje dangaus tolumoje.

Pasigirdo griaustinį primenantis garsas, reiškiantis apsireiškimo pabaigą.[26]

---

[25] Galima aptikti keletą šios maldos formuluočių. Kai kurie skirtumai yra net pačios Liucijos rankraščiuose ir jos pokalbiuose. Mūsų pateikiama formuluotė randama iš *Prisiminimų IV*, psl. 340-342. Ją patvirtina pati Liucija pokalbyje su Walshu (p. 297). *Prisiminimuose III*, p. 220 skirtumas yra toks nežymus, kad vertimas jo net neperteikia; tai ta pati versija, kuri atsiranda pas kun. Bernardo Gonçalvesą (*Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 442). Atsakymuose į dr. Goulveno klausimus paskutinioji frazė skamba taip: „Ypatingai padėki tiems, kuriems to labiausiai reikia" (žr. Reis, *Fatimos regėtoja pasakoja ir atsako į klausimus apie apsireiškimus*, p. 39). Kaip matome, paskutinioji formuluotė labiausiai skiriasi iš visų kitų, ir dėl jos sesuo Liucija mažiausiai ginčijasi, nes ji minima tik viename dokumente. Be to, neaišku, ar kun. Reisas ją išvertė ir atspausdino iš rankraščio, ar iš atspausdintos kopijos. Jeigu teisinga paskutinioji prielaida, būtų įdomu sulyginti šios apklausos rankraštį su atspausdintu tekstu, kad būtų galima įsitikinti, ar nera transkribavimo klaidos.

Viena yra aišku: regėtojai, kalbėdami šią maldą, buvo įsitikinę, kad meldžiasi už sielas, kurios yra didžiausiame dvasiniame pavojuje, o ne už esančias skaistykloje. Tai teigia sesuo Liucija laiške, rašytame kun. Gonçalvesui 1941 metų gegužės 18 dieną: *Šią maldą išvertė taip, kad paskutinysis prašymas lietė skaistykloje esančias sielas, nes vertėjai sakėsi nesupratę paskutinių žodžių prasmės. Bet aš galvoju, kad Dievo Motina turėjo galvoje sielas, kurioms gresia amžinos bausmės pavojus. Toks man susidarė įspūdis, kuris gal susidarys ir jums, kai perskaitysite mano užrašytą Paslapties dalį žinant tai, ko Ji mus išmokė trečiojo, liepos mėnesio apsireiškimo metu* (žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 442). Todėl maldelės formuluotė: „O, mano Jėzau, atleisk mums, gelbėk mus nuo pragaro ugnies, palengvink sielų kančias skaistykloje, ypatingai tų, kurios yra labiausiai apleistos" yra tikrai neteisinga.

[26] Žr. *Prisiminimai II*, p. 138; *III*, p. 218, 220; *IV*, p. 336-342; de Marchi, p. 90-93; Walsh, p. 75-77; Ayres da Fonseca, p. 41-46; Galamba de Oliveira, p. 72-78 ir 146-147).

* * *

Daugelio klausinėjami, ką jiems pasakė Dievo Motina, regėtojai paaiškino, kad jiems buvo paskelbta Paslaptis. „Gera ar bloga Paslaptis?", – klausė pašnekovai. – „Vieniems gera, kitiems – bloga", – atsakė vaikai.[27]

Prieš paskutinį apsireiškimą į kanauninko Dr. Manuelio Nuneso Formigão klausimą Pranciškui ir Jacintai, ar nusimintių žmonės, išgirdę Paslaptį, jie atsakė, kad taip.[28]

Ar bausmė, pranašauta birželio mėnesio apsireiškime, reiškė 1939-1945 metų karą? Teksto analizė aiškiai leidžia daryti išvadą, kad Antrasis pasaulinis karas buvo tiktai pradžia, įvedanti į didžiąją bausmę.

Nes juk Dievo Motina skelbia, kad *bus išnaikintos ištisos tautos*. Iš tiesų, daugelis tautų žiauriai nukentėjo šio karo metu ir po jo, bet negalima sakyti, kad jos buvo sunaikintos.

Kita vertus, jau po karo (1946 metų liepos 15 dieną) sesuo Liucija pokalbyje su Walshu pasakė: *Jeigu tai bus įvykdyta* (Rusijos paaukojimas), *Ji* (Dievo Motina) *atvers Rusiją ir bus taika. Jeigu nebus, tuomet Rusijos klaidos pasklis po visus pasaulio kraštus.* – „Jūs manote, – klausė Walshas, – kad tai reiškia, jog visi kraštai be išimties bus užkariauti komunizmo?" –*Taip*, – atsakė regėtoja.[29]

Tačiau komunizmo plitimas ir jo ideologijos nežabotas skverbimasis į visus pasaulio kraštus prasidėjo tik po pasaulinio karo. Todėl reikia galvoti, kad bausmė, apie kurią paskelbė Dievo Motina, vyksta dabar.

Pagaliau, jeigu bausmė jau būtų įvykdyta, tai kita pranašystės dalis taip pat turėjo įvykti. Tai yra, turėjo išsipildyti Dievo Motinos žodžiai apie Jos pergalę ir Jos Karalystės įsivlešpatavimą, aiškiai nusakytą pranašystėje: *Galiausiai Mano Nekalčiausioji Širdis triumfuos*. Aiškiai matosi, kad tai dar neįvyko.

---

[27] Žr. de Marchi, p. 94; Walsh, angliškasis leidimas, p. 84.

[28] Žr. de Marchi, p. 151-152; Walsh, p. 121.

[29] Walsh, angliškasis leidimas, p. 226.

Todėl mums atrodo, kad Antrojo pasaulinio karo sukeltos kančios buvo tik preliudija į Dievo Motinos išpranašautą bausmę, kuri dar neįvyko.

Trečiosios Paslapties aktualumas

Pirmoji scena: įspėjimas apie laukiančią bausmę

„Sesuo Liucija dalijasi interpretacija, po kurios trečioji Paslapties dalis tampa pranašiška įžvalga, kurią galima palyginti su bet kuria šventąja istorija", – teigia mons. Bertone savo pranešime apie pokalbį su seserimi Liucija 2000 metų balandžio 27 dieną.

Regėjimas susideda iš trijų schematiškai skirtingų scenų, kurios nuosekliai visuminiškai susilieja. Apie pirmąją sceną savo „Teologiniame komentare" kardinolas Josephas Ratzingeris taikliai pažymi: „Angelas su liepsnojančiu kalaviju Dievo Motinos kairėje primena panašius apokalipsės vaizdinius. Jis vaizduoja pasauliui gresiantį teismą".

Angelas, – rašo sesuo Liucija, – rankoje laiko ugnies kalaviją. Jis svaidė kibirkštis, o *liepsnos taip liejosi iš jo, lyg būtų norėjusios uždegti visą pasaulį*. Akivaizdu, kad Angelas taip veikia ne savo valia, o Dievo liepiamas. Tai rodo, jog pasaulis yra tokioje dvasinėje ir moralinėje būsenoje, kad nusipelno būti šitaip Dievo baudžiamas. Ir, regis, viskas rodo visišką sunaikinimą. Kardinolas Ratzingeris tai interpretuoja tokiu būdu: „Kad pasaulis galėtų sudegti liepsnų jūroje, šiandien jokiu būdu nebeatrodo tik kvaila fantazija. Savo išradimais žmogus pats nusikaldino sau liepsnojantį kalaviją".

Pirmiausia privalu suvokti: žmonija taip nutolusi nuo Dievo ir jo Bažnyčios – tai rodo teorinis ir praktinis Dievo ir Bažnyčios doktrinų atmetimas bei žlugusi žmonijos moralė, – kad tai yra maištas prieš Dievą, į kurį turi būti atsakyta sunkia bausme.

Vis dėlto įsikiša Dievo Motina ir pasiekia, kad Angelas neįvykdytų savo grasinimo, kuris reikštų pasaulio sunaikinimą. Angelo kalavijo liepsnos *užgeso, susilietusios su iš mūsų mylimos Dievo Motinos dešinės rankos skilndančiais šviesos spinduliais*, – pasakoja sesuo Liucija. Tai rodo, kad mūsų Dievo Motina puoselėja pasauliui gailestingus jausmus ir trokšta

Liucija, Franciskas ir Jacinta priešais Liucijos namą.

Žemiau: prie Fatimos bažnyčios padarytoje nuotraukoje vaikų veiduose vis dar galima įžvelgti siaubą, sukeltą pragaro vizijos, kurią jie buvo neseniai regėję.

suteikti jam galimybę išsigelbėti. Tačiau žmonija privalo atgailauti. Todėl šios scenos pabaigoje pasirodo *Angelas, kuris savo dešine ranka rodė į žemę ir šaukė* ***garsiu balsu:*** *atgailos, atgailos, atgailos!*

Tai, kad Angelas šaukia „garsiu balsu" ir kvietimą atgailauti pakartoja tris sykius, rodo, jog kalbama ne apie paviršutinišką atgailą. Ji privalo būti rimta atgaila, reikalaujanti tikro atsivertimo. O tai darsyk parodo, kaip smarkiai žmonija yra nutolusi nuo Dievo.

Antroji scena: siaubinga katastrofa, kuri pasaulį pavers griuvėsiais, pelenais ir pareikalaus aukų iš visų visuomeninių sluoksnių, visų pirmiausia ragina suklusti Šventąjį Tėvą

Pasaulis dabar pusiau sugriautas (*didelis miestas, kuris buvo pusiau sugriautas*). Privalu suvokti, kad Švenčiausiosios Mergelės Marijos įsikišimas sustabdė tik galutinį sunaikinimą, bet ne dalinį. Matyt, žmonės neatliko reikalingos atgailos ir už tai susilaukė bausmės.

Pagrindinis šios scenos asmuo yra Šventasis Tėvas, kuris kartu su kitais vyskupais, kunigais, vienuoliais ir vienuolėmis *kilo aukštyn į kalną, kurio viršūnėje stovėjo didžiulis netašyto ąžuolo kryžius su žieve.* Prieš užkopdamas į kalną, *popiežius ėjo per didelį pusiau sugriautą miestą ir, drebėdamas, svyruodamas, spaudžiamas skausmo ir rūpesčio, meldėsi už numirėlių sielas, kurias sutiko savo kelyje.* Kardinolas Ratzingeris komentuoja: „Popiežius eina pirmas, drebėdamas ir kentėdamas, matydamas visą siaubą aplink save. Ne tik miesto namai beveik virtę griuvėsiais – jo kelias veda pro numirėlių lavonus". Scena vaizduoja siaubingą katastrofą.

Visai nebūtų perdėta ją pavadinti apokaliptine, kaip apokaliptinis yra ir pasaulį uždegęs Angelas (privalu pažymėti, kad kalbama ne apie pasaulio pabaigą, kaip atsargiai savo komentare išsitaria kardinolas Ratzingeris).

Kas įvyks? Remiantis kardinolo Ratzingerio aiškinimu, „šiame vaizdinyje galima atpažinti visą amžių istoriją. Kaip abejuose kalno ir miesto vaizduose abi vietovės susijungia į vieną ir yra orientuotos į kryžių, taip reikėtų žiūrėti ir į laikus: praėjusį šimtmetį pripažinti kankinių, kančių ir Bažnyčios persekiojimų šimtmečiu, pasaulinių ir daugelio vietinių karų šimtmečiu".

Kitaip tariant, vizija, kuri vaizduoja vienintelę sceną, iš esmės yra panašių per šimtmetį įvykusių ir toli gražu nesiliaujančių Bažnyčios persekiojimų ir naikinimų (karai) vaizdinys. Užtenka prisiminti vien tik šiandieninį įvairių pasaulio šalių katalikų persekiojimą ir daugybę konfliktų tarp tautų ir tarp valstybių.

Kardinolas Ratzingeris mato tokią pat sąsają ir su kopimo į kalną scena: „Jo vargingame lipime ramia širdimi į kalną mes galime atpažinti daugelį popiežių, pradedant Pijumi X ir baigiant šiandieniniu, nes jie visi stengėsi būti visų kitų priekyje kryžiaus kelyje ir visi kartu su savimi nešėsi pasaulio kančias. Vizijoje popiežius taip pat nužudomas kankinių kelyje".

Ir priduria: „Argi Šventasis Tėvas po pasikėsinimo į jį 1981 metų gegužės 13 dieną, perskaitęs trečiosios Paslapties tekstą, neatpažino jame pats savęs?"

Nors šį sąryšį tarp trečiosios Paslapties ir pasikėsinimo į Joną Paulių II vieningai pripažino ne visi katalikiškieji sluoksniai, čia turime tai pagarbiai paminėti. Neatmesdami šios hipotezės, daugelis linkę manyti, kad „baltai apsirėdęs vyskupas" simbolizuoja ne pavienį asmenį, bet įvairius vyskupus, kaip pvz. Leirijos vyskupą, mons. Serafimą de Sousa Ferreira e Silvą (cfr. Corriere della Sera, 2000-06-27).

Kaip bebūtų, ilgoje trečiojoje Paslaptyje aprašytų mirusių kankinių eilėje – ir *įvairūs pasauliečiai, skirtingų klasių ir visuomeninių padėčių vyrai ir moterys*. Negalima užmiršti, kad Bažnyčios priešų neapykanta ir šiandien juos stumia vykdyti tokius pat išpuolius prieš ją.

Šių pasikėsinimų ir naikinimų žmogiškieji vykdytojai vizijoje vaizduojami kaip *kareivių būrys*, kuris *šautuvais ir ietimis* į Šventąjį Tėvą ir į visus jį sekančius šaudė ir žudė vieną po kito?

Pagal sesers Liucijos nurodymą, duotą jos laiške Jonui Pauliui II 1982 metų gegužės 12 dieną, trečioji Paslapties dalis turi būti išdėstyta antrosios dalies šviesoje ir turi remtis šiais žodžiais: *Jei bus išklausyti mano norai, Rusija atsivers ir įsivyraus taika. Jei ne – ji savo klaidinantį mokymą paskleis po pasaulį – kils karai ir bus persekiojama Bažnyčia. Teisieji bus žudomi, Šventasis Tėvas turės daug kentėti, bus išnaikintos ištisos tau-*

tos. Ji komentuoja: Mes neįvykdėme šios žinios reikalavimų, todėl žinome, kad ateis pabaiga – Rusija užtvindys pasaulį savo beprotybe. Ir jei mes dar nematome šios pranašystės pabaigos, vistiek jau stebime, kaip didžiuliais žingsniais mes bėgame į šį tikslą.

2000 metų gegužės 13 dieną kardinolas Sodano, pirmą kartą perskaitęs trečiosios Paslapties tekstą, visų persekiojimų žmogiškuosius vykdytojus pavadino visų XX amžiaus bedieviškųjų sistemų kaltininkais. Ir tam jis, mūsų manymu, turėjo pilną teisę, nes tiek socializmas, tiek ir nacionalsocializmas yra daugmaž aiškios komunizmo beprotybės pasekmės, nors jos ir pristato save kaip to priešingybę. Daugiau ar mažiau pakitusios, šios pasekmės nusidriekia į XXI amžių. Tai apibūdina visą pasaulį, kuris yra maištingai nusiteikęs prieš Dievą ir Šventąją Bažnyčią.

Pabaigai reikia paklausti: kas yra šios aukos vaisiai? Trečioji scena atsako mums į šį klausimą.

Trečioji scena: didysis žmonijos grįžimas pas Dievą

Fatimos pranašystės gali turėti tik vieną pabaigą, jei nuodėmingoji žmonija vėl atsisuks į Dievą. Bet kad šis atsivertimas būtų įmanomas, jis būtinai turi būti pasotintas ypatingomis malonėmis, kurias simbolizuoja kankinių kraujas. Angelai lieja šį kraują ant sielų, kurios artinosi prie Dievo (jei jos „artinosi prie Dievo", vadinasi, jos buvo nutolusios).

Kardinolas Ratzingeris taip komentuoja sesers Liucijos aprašymą: „Angelai rinko kankinių kraują ir juo girdė sielas, grįžtančias pas Dievą. Kristaus kraujas čia sutapatinamas su kankinių krauju: kankinių kraujas teka iš kryžiaus rankų. Jų kankinystė yra kartu ir Kristaus kančia – jos tapo viena. Jie prideda Kristaus kūnui tai, ko dar trūksta jo kentėjimuose (Kol 1,24). Jų gyvenimas pats tapo Eucharistija, mirusių kviečių grūdų slėpiniu, ir dalyvauja jo vaisingumo procese. Kankinių kraujas yra krikščioniškosios egzistencijos sėkla, – sakė Tertulijonas. Kaip Bažnyčia atsirado iš Kristaus mirties, jo atverto šono, taip ir liudininkų mirtis yra nešanti vaisius tolesniam Bažnyčios gyvenimui. Tokia pradžioje slegianti trečiosios Paslapties vizija pabaigoje mums žada viltį: veltui nepraeina jokia kančia, ir būtent kenčiančioji Bažnyčia, kankinių Bažnyčia tampa

kelrodžiu žmonijai, ieškančiai kelio pas Dievą. Gerosiose Dievo rankose saugiai jaučiasi kenčiantieji, tokie kaip Lozorius, kuris atrado didelę paguodą ir vaizduoja paslaptingąjį Kristų, kuris dėl mūsų norėjo tapti vargšu Lozoriumi ir dar daugiau: per liudytojų kančias ateina apsivalymo ir atsinaujinimo jėga, nes taip yra todėl, kad tai yra Kristaus kančios dovana, kaip gydomoji jėga perduodama dabarčiai".

Žemė, išgryninta ir atnaujinta tikrųjų kankinių krauju, atitinka „Marijos Karalystės" koncepciją, apie kurią savo įžymiajame kūrinyje *Tikrojo pasišventimo Švenčiausiajai Mergelei Marijai aktas* rašė šv. Liudvikas Marija Grinjonas de Monforas: „Ach, kada gi ateis tas laimingas laikas, kai taurioji Mergelė Marija bus priimta bei pripažinta širdžių Valdove ir galės mūsų sielas sudėti prie kojų savo vienatiniam ir mylimam Sūnui Jėzui? [...] Ut adveniat regnum tuum, adveniat regnum Mariae (Kad ateitų Tavo Karalystė, teateinie Marijos Karalystė)". Koncepcija, kuri stebuklingai dera su tokiais pat įžymiais antrosios Fatimos Paslapties pabaigos žodžiais: *galiausiai mano Nekalčiausioji Širdis triumfuos.*

Arba šis triumfas įvyks žmonių širdyse – kaip pabrėžia šv. Liudvikas Grinjonas, – arba visas trečiosios Paslapties dalies tekstas bus visai beprasmis. Nes tik ilgalaikis žmonijos grįžimas pas Dievą – toks, kurį galima būtų vadinti „Didžiuoju Grįžimu" (prancūziškai *Grand Retour* yra sąvoka, susijusi su Prancūzijos dvasiniu judėjimu, kurio tikslas buvo sielų *Grand Retour* pas Jėzų per Mariją) – suteiks pasauliui *taikos metą,* kaip mums pažadėjo mūsų Švenčiausioji Dievo Motina (antrosios Paslapties tekstas).

„Haec est dies quam fecit Dominus: exsultemus et laetemur in ea. – Castigans castigavit me Dominus et morti non tradidit me". „Tai yra diena, kurią mums Šventa Viešpats padarė: džiūgaukime ir švęskime ją. – Viešpats smarkiai mane baudė, bet jis neleido numirti".[30]

Trys Paslapties dalys tokiu būdu ištirpsta darnioje visumoje, kurios centre – Dievo Šlovė, Šventosios Bažnyčios išaukštinimas bei sielų gerovė šiame ir anapusiniame pasauliuose, kaip Nekalčiausiosios Marijos Širdies pažado savo Dieviškojo Sūnaus Jėzaus Širdžiai pasekmė.

---

[30] *Ps.* 117, 24, 18.

Ketvirtasis apsireiškimas: 1917 m. rugpjūčio 15 d.

Rugpjūčio 13 dieną, kada turėjo įvykti ketvirtasis apsireiškimas, regėtojai negalėjo atvykti į Kova da Iriją, kadangi Ourém kantono valdytojas buvo pagrobęs vaikus, ir norėjęs jėga išgauti iš jų Paslaptį. Tačiau vaikai nepasidavė.

Tą pačią jau įprastą valandą Kova da Irijoje pasigirdo griaustinis, lydimas žaibo blyksnio, o stebėtojai tuo pat metu virš ąžuolėlio pamatė stabtelėjusį baltą debesėlį. Jie taip pat pastebėjo, kaip nuosekliai ėmė keistis spalvos, nudažydamos įvairiais atspindžiais žmonių veidus, drabužius, medžius ir pačią žemę. Viskas liudijo apie tai, kad atėjo Dievo Motina, bet nerado regėtojų.

Dėl apsireiškimo datos – rugpjūčio 15 ar 19 dieną tai nutiko – yra abejonių. Pati sesuo Liucija jos tikrai neatsimena. *Atsiminimuose II* ir *IV* ji nurodo rugpjūčio 15 dieną, bet savo atsakymuose dr. Goulvenui ji kalba apie rugpjūčio 19 dieną, prirašydama laiško paraštėse: *Dabar aš daugiau linkusi apsistoti prie šios datos, kadangi, jeigu tai būtų 15 diena, tai reikštų, kad mes kalėjime prabuvome tik vieną pilną dieną. Tuo tarpu aš prisimenu, kad mes ten prabuvome daugiau dienų.*[31]

Kanoniškojo apklausinėjimo metu, 1929 metų liepos 8 dieną anketoje sesuo Liucija duoda išsamius parodymus apie savo kalėjime praleistą laiką padieniui (taip, kaip ir kiti regėtojai), kur ji nurodo, kad visi trys grįžo iš Ourém rugpjūčio 16 dieną. Tokiu būdu dauguma autorių labiausia tikėtina data laiko rugpjūčio 19 dieną, sekmadienį, kadangi regėtojai pamena, kad apsireiškimas vyko šventės dieną, kai visi ėjo į bažnyčią.

Tačiau savo *Prisiminimuose II* ir *IV*, o taip pat kanoniškojo apklausinėjimo anketoje sesuo Liucija kategoriškai tvirtina, kad Valinhos apsireiškimas įvyko jos sugrįžimo iš Vila Nova de Ourém dieną. Kadangi vaikai buvo sulaikyti 13 dieną, tai tvirtinimas, kad apsireiškimas vyko 19 dieną, reikštų, jog kalėjime jie išbuvo šešias dienas, kas, atrodo, būtų perdėta.

---

[31] Sebastião Martins dos Reis, *Fatimos regėtoja pasakoja ir atsako į klausimus apie apsireiškimus*, p. 43.

Dėl to Galamba de Oliveira (p. 83) pasisako už rugpjūčio 15 dieną, pridurdamas, kad gali būti vienos dienos ir vienos nakties paklaida, kurią Liucija padarė Kanoniškosios Komisijos apklausinėjimo metu 1924 metais.

Nepaisant to, kurią – rugpjūčio 15 ar 19 – dieną tai vyko, tądien Liucija su Pranciškumi ir dar vienu pusbroliu buvo Valinhos žemėse, priklausančiose vienam iš jos dėdžių, kai apie ketvirtą valandą po pietų ėmė reikštis atmosferiniai pokyčiai, paprastai lydėję Dievo Motinos apsireiškimus Kova da Irijoje: staigiai atvėso ir aptemo saulė. Liucija, jausdama, kad artinasi kažkokia antgamtiška jėga, liepė skubiai pašaukti Jacintą. Ši spėjo ateiti laiku, kad pamatytų Dievo Motiną, kuri, kaip ir anksčiau, apie Save paskelbė šviesos stulpu ir pasirodė virš vieno medžio, kuris buvo kiek aukštesnis už ąžuoliuką Kova da Irijoje.

LIUCIJA: *Ko norite iš manęs, Ponia?*

DIEVO MOTINA: *Aš noriu, kad jūs ir toliau ateidinėtumėte į Kova da Irija kiekvieno mėnesio 13 dieną ir kasdien kalbėtumėte rožančių. Paskutinį mėnesį aš padarysiu stebuklą, kad visi įtikėtų.*[32]

LIUCIJA: *Kaip Jūs norite, kad būtų pasielgta su pinigais, kuriuos žmonės palieka Kova da Irijoje?*

DIEVO MOTINA: *Padarykite dvejus neštuvus; pirmuosius tu neši su Jacinta ir dar dviem mergaitėm, baltai apsirengusiom. Antrus tegul neša Pranciškus kartu su dar dviem berniukais. Šie pinigai skirti Rožančiaus Dievo Motinos šventei, o likusieji yra parama koplyčiai, kuri bus pastatyta.*[33]

LIUCIJA: *Aš norėčiau, kad Jūs pagydytumėt keletą ligonių.*

DIEVO MOTINA: *Taip, metų bėgyje Aš kai kuriuos jų pagydysiu, – ir apimta liūdesio, Ji vėl ragino atgailauti, baigdama savo kalbą žodžiais: Melskitės,*

---

[32] Šioje vietoje de Marchi prie Dievo Motinos žodžių priduria: *Jeigu jūsų nebūtų nuvedę į kaimą* [turėta galvoje Vila Nova de Ourém], *stebuklas būtų buvęs didesnis.* Joks kitas autorius nepateikia šios frazės, jos nėra ir Sesers Liucijos *Prisiminimuose.*

[33] Pagal tai, ką Liucija pasakojo Fatimos parapijos priorui 1917 metų rugpjūčio 21 d., paskutinioji frazė buvo pasakyta ne ketvirtojo, bet penktojo apsireiškimo metu, kuriam ją priskiria de Marchi (žr. de Marchi, p. 127).

O SECULO

MÃES E AUSTRIAÇOS

AS ELEIÇÕES SUPLEMENTARES DE HONTEM

COISAS ESPANTOSAS!

COMO O SOL BAILOU AO MEIO DIA EM FÁTIMA

„Popietę Fatimoje saulė šokinėjo“, – skelbė straipsnio antraštė, pasirodžiusi laikraštyje O *Século* („Amžius“)

Žemiau: viena iš daugelio fotografijų, padarytų minioje žmonių, kuri tapo stebuklo liudininkais.

karštai melskitės ir aukokitės už nusidėjėlius, nes daugelis sielų pateks į pragarą, kadangi nėra nieko, kas už juos aukojasi ir meldžiasi.

Ir kaip visada, Ji ėmė kilti į viršų, rytų pusėn.

Vaikai nusipjovė medelio, virš kurio apsireiškė Dievo Motina, šakas ir parsinešė namo. Jos skleidė stebėtinai saldų aromatą.[34]

Penktasis apsireiškimas: 1917 m. rugsėjo 13 d.

Kaip ir anksčiau, susirinkusiųjų minia (tarp 15 000 ir 20 000 ar dar daugiau žmonių) galėjo stebėti keistus atmosferinius reiškinius: staigus atšalimas, saulės šviesos aptemimas, kad net galima buvo matyti žvaigždes, mirgančių lapelių ar snaigių lietus, kuriame jos pranykdavo nepasiekusios žemės. Šį kartą buvo stebimas šviečiantis rutulys, kuris lėtai ir didingai judėjo dangumi iš rytų į vakarus, o apsireiškimo pabaigoje – atvirkščiai. Kaip ir anksčiau, regėtojai pamatė šviesos stulpą, po to virš žalio ąžuoliuko pasirodė Švenčiausioji Mergelė Marija.

DIEVO MOTINA: *Melskitės ir toliau kalbėkite rožančių, kad išmelstumėt karo pabaigą. Spalio mėnesį mūsų Viešpats taip pat ateis; ateis ir Liūdesio Madona bei Karmelio Kalno Madona, o taip pat Šventas Juozapas su kūdikėliu Jėzumi, ir palaimins pasaulį. Dievas yra patenkintas jūsų pasiaukojimu, bet Jis nenori, kad jūs miegotumėte su virvėmis, nešiokite jas tik dienos metu.*[35]

LIUCIJA: *Manęs prašė, kad aš išmelsčiau iš Jūsų daug dalykų: pagydyti keletą ligonių ir vieną kurčnebylį.*

---

[34] Žr. *Prisiminimai II*, p. 150; IV, p. 342, 344; de Marchi, p. 127-129; Walsh, p. 109-110; Ayres da Fonseca, p. 61-62; Galamba de Oliveira, p. 89.

[35] Vaikai atgaliai buvo persijuosę grubia virve, kurios net naktį nenusiimdavo. Ji dažnai trukdydavo jiems užmigti, ir jie negalėdavo miegoti ištisomis naktimis. Iš čia Dievo Motinos pagyrimas ir patarimas.

DIEVO MOTINA: *Taip, aš kai kuriuos išgydysiu, kitų – ne.*[36] *Spalio mėnesį Aš padarysiu stebuklą, kad visi įtikėtų.*

Ir pradėjusi kilti į viršų, Ji kaip visada pranyko.[37]

Šeštasis ir paskutinysis apsireiškimas: 1917 m. spalio 13 d.

Kaip ir ankstesniais atvejais, regėtojai pamatė stiprią šviesą, po to virš žalio ąžuoliuko pasirodė Dievo Motina:

LIUCIJA: *Ko Jūs iš manęs norite, Ponia?*

DIEVO MOTINA: *Noriu tau pasakyti, kad šioje vietoje Mano garbei būtų pastatyta koplyčia. Aš esu Rožančiaus Karalienė, kuriai jūs turite kasdien kalbėti rožančių. Karas baigsis ir kariaujantys sugrįš į namus.*

LIUCIJA: *Man reikia daug ko Jūsų paprašyti: išgydyti ligonius, atversti nusidėjėlius...*

DIEVO MOTINA: *Vieniems – taip, kitiems – ne.*[38] *Reikia, kad jie patys pasitaisytų ir išprašytų atleidimo už savo nuodėmes. Ir su liūdna išraiška pri-*

---

[36] De Marchi taip pratęsia Dievo Motinos frazę: *Kadangi mūsų Viešpats nepasitiki jais.* Atsakinėdama į Dr. Goulveno klausimus sesuo Liucija sako, kad negali šios frazės prisiminti (žr. Sebastião Martins dos Reis, *Fatimos regėtoja prisimena ir atsako į klausimus apie apsireiškimus*, p. 45).

De Marchi šioje vietoje pateikia tokį Liucijos prašymą Dievo Motinai: *Daug žmonių vadina mane apgavike, kalba, kad aš nusipelniau kartuvių arba laužo. Padarykite stebuklą, kad visi itikėtų.* Nė viena iš šių frazių neaptinkama sesers Liucijos *Prisiminimuose*.

[37] Žr. *Prisiminimai II*, p. 156; *IV*, p. 346, 348; de Marchi, p. 138-139; Walsh, p. 115-116; Ayres da Fonseca, p. 70-71; Galamba de Oliveira, p. 93.

[38] Savo laiške, rašytame 1941 metų kovo 18 dieną kunigui José Bernardo Gonçalvesui SJ sesuo Liucija patikslina, jog Dievo Motina pasakiusi, kad vieniems Ji suteiks malones metų bėgyje, kitiems – ne (žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 442).

dūrė: Kad jie daugiau neįžeistų Dievo, mūsų Viešpaties, kuris jau prisikentėjo tiek įžeidimų.[39]

Po to, išskleidusi rankas į dangų, Švenčiausioji Mergelė Marija pradėjo kilti, Jos spinduliavimas buvo ryškesnis už saulę.

Ir tada Liucija sušuko: *Pažvelkite i saulę!*

Vos tik Dievo Motina išnyko dangaus tolybėse, prieš regėtojų akis vienas po kito atsivėrė trys regėjimai, simbolizuojantys tris Rožančiaus Paslaptis: pirmasis – skausmingąsias, antrasis – džiaugsmingąsias, o trečiasis – garbingąsias Paslaptis (Liucija matė visus juos visus, Pranciškus ir Jacinta – tik pirmąjį).

Jie pamatė, kaip šalia saulės pasirodė Šv. Juozapas su Kūdikėliu Jėzumi ir Rožančiaus Dievo Motina. Tai buvo Šventoji Šeima. Marija vilkėjo baltą rūbą su melsvu apsiaustu. Šv. Juozapas taip pat vilkėjo baltais rūbais, o Kūdikėlis Jėzus – šviesiai raudonais. Šv. Juozapas laimindamas tris kartus peržegnojo minią. Kūdikėlis Jėzus padarė tą patį.

Po to sekė Sopulingosios Dievo Motinos ir Viešpaties, skausmo prislėgto Kalvarijos kelyje, vaizdas. Viešpats kryžiaus ženklu palaimino minią. Dievo Motinos krūtinė nebuvo perverta durtuvu. Liucija matė tik viršutinę Viešpaties kūno dalį.

Galiausiai garbingoje vizijoje kaip Dangaus ir Žemės Karalienė pasirodė Karmelio kalno Dievo Motina su Kūdikėliu Jėzumi ant rankų.

Tuo pačiu metu, kai prieš regėtojų akis rodėsi šios vizijos, didelė minia iš 50 ar 70 tūkstančių žmonių stebėjo saulės stebuklą.

Viso apsireiškimo metu lijo. Pasibaigus Liucijos pokalbiui su Dievo Motina, tuo metu, kai Švenčiausioji Mergelė kilo į padanges, ir Liucija sušuko „Pažvelkite į saulę!", prasivėrė debesys ir saulė sutvisko tarytum didelis rutulys. Ji spindėjo nepaprastai stipriai, bet neakino. Tai

---

[39] De Marchi baigia apsireiškimo aprašymą taip:

LIUCIJA: *Jūs daugiau man nieko nenorite pasakyti?*

DIEVO MOTINA: *Daugiau Aš nieko nenoriu.*

LIUCIJA: *Aš taip pat daugiau nieko nenoriu.*

Šis vaizdingas dialogas sesers Liucijos *Prisiminimuose* neaptinkamas.

truko vieną akimirksnį, po kurio didžiulis rutulys ėmė suptis. Kaip gigantiškas ugnies ratas saulė sukosi nepaprastai greitai. Akimirką sustojusi, tuoj ėmė apie save suktis svaiginančiu greičiu. Vėliau jos kraštai paraudonavo ir tartum verpetas ji slydo dangumi sklaidydama raudonus ugnies liežuvius. Jos šviesa atsispindėjo ant žemės, medžių, krūmų ir net ant žmonių veidų bei rūbų, nudažydama blizgančiais atspindžiais ir įvairiomis spalvomis. Atrodė, kad tris kartus apsukęs ratą, ugnies rutulys sudrebėjo tarsi ruošdamasis kristi ant išsigandusios minios.

Tai tęsėsi apie 10 minučių. Saulė zigzagais grįžo į tą pačią vietą, iš kurios buvo kritusi, toliau skleisdama savo kasdienį ramų pirmykštį spindėjimą.

Apsireiškimo ciklas pasibaigė.

Daugelis žmonių pastebėjo, kad jų sušlapę nuo lietaus drabužiai staiga išdžiūvo.

Šį saulės stebuklą matė ir daugelis kitų žmonių, buvusių net už keturiasdešimties kilometrų nuo įvykio vietos.[40]

[40] Žr. *Prisiminimai II*, p. 162; *IV*, p. 348; de Marchi, p. 165-166; Walsh, p. 129-131; Ayres da Fonseca, p. 91-93; Galamba de Oliveira, p. 95-97

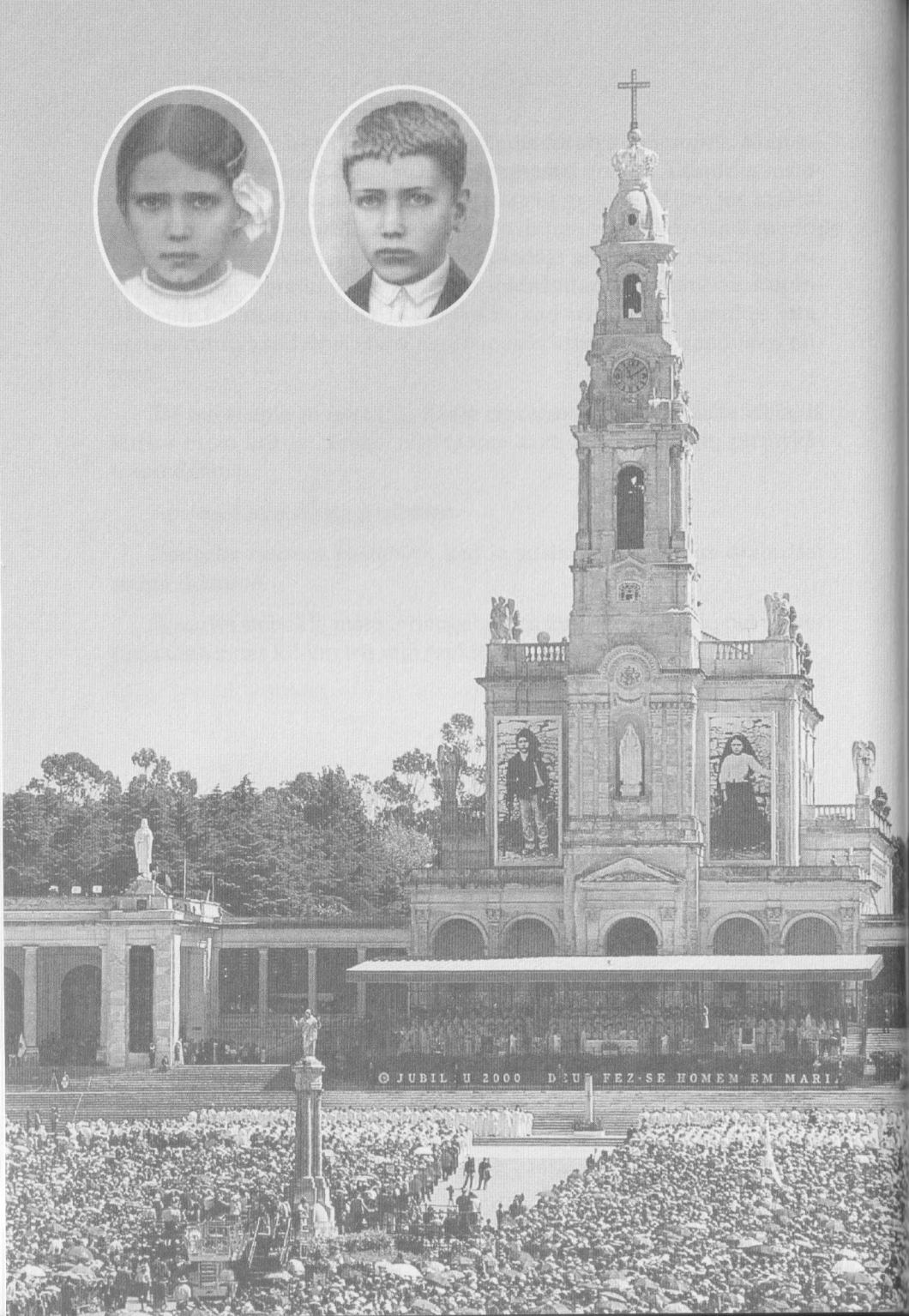
O JUBIL U 2000 D U FEZ-SE HOMEM EM MARI

III skyrius

Kai kurie paskiri regėjimai

PER tą trumpą laiką, kurį po apsireiškimų jie praleido šioje žemėje, arba pačių apsireiškimų metu, Pranciškus, o ypač Jacinta, paskirai vienas nuo kito turėjo įvairių regėjimų. Paminėsime čia svarbiausius, kuriuos matė Jacinta.

„Aš mačiau Šventąjį Tėvą...“

Kartą apie pusiaudienį prie Liucijos tėvų namų šulinio Jacinta paklausė Liucijos:

– Ar matei Šventąjį Tėvą?

– Ne.

– Nežinau, kaip tai atsitiko, bet aš mačiau Šventąjį Tėvą didelėuose namuose, klūpantį prie stalo, rankomis užsidengusį veidą. Jis verkė. Aplink namą buvo daug žmonių. Vieni svaidė į jį akmenis, kiti Jį keikė ir svaidėsi prakeiksmais. Vargšas Šventasis Tėvas, mums reikia daug už jį melstis.[41]

Vieną 1917 metų rugpjūčio mėnesio popietę regėtojai sėdėjo ant uolų prie Kabeko kalno, kai Jacinta staiga ėmė kalbėti maldą, kurios ją buvo išmokinęs Angelas. Po ilgo tylėjimo ji tarė savo pusseserei:

– Ar nematai vieškelių, kelių ir laukų, pilnų alkanų ir verkiančių žmonių, kurie neturi ką valgyti? Ir Šventojo Tėvo, besimeldžiančio koplyčioje prieš Ne-

[41] Žr. *Prisiminimai III*, p. 228; De Marchi, psl. 98-99; Walsh, p. 85; Ayres da Fonseca, p. 136.

kalčiausiosios Dievo Motinos Širdies paveikslą? Ir tų daugybės žmonių, kurie su juo meldžiasi?[42]

Kartą Jacintos namuose Liucija pamatė ją susimąsčiusią ir paklausė:

– Jacinta, apie ką galvoji?

– Apie karą, kuris ateis. Kiek pražus žmonių, ir beveik visi nueis į pragarą. Bus sugriauta daug namų, žus daug kunigų. Klausyk, aš eisiu į Dangų, o tu, kai pamatysi šviesą vidury nakties, apie kurią kalbėjo Dievo Motina, kuri turi pasirodyti pirmiausia, tu taip pat bėk į Dangų.[43]

Paskutinieji Jacintos regėjimai

1918 metų spalio mėnesio pabaigoje beveik tuo pačiu metu Pranciškus ir Jacinta susirgo. Aplankiusi juos, Liucija rado Jacintą labai laimingą. Ji taip paaiškino priežastį:

– Dievo Motina atėjo mūsų aplankyti ir pasakė, kad greitai pasiims Pranciškų į Dangų. Ji manęs klausė, ar nenorėčiau atversti nusidėjėlius. Aš pasakiau, kad noriu. Ji man sakė, jog aš eisiu į ligoninę ir ten daug kentėsiu, nes reikia, kad kentėčiau už nusidėjėlių atsivertimą, už nuodėmes prieš Nekalčiausiąją Marijos Širdį ir dėl Jėzaus meilės. Aš Jos paklausiau, ar ir tu eisi kartu? Ji man atsakė, kad ne. Man tai skaudu. Ji man pasakė, kad kartu su manimi eis motina, o vėliau aš liksiu ten viena.[44]

Dviejų regėtojų ligos metu Liucija lankė juos labai dažnai. Ji ilgai kalbėdavosi su jais apie visus atsitikimus. Papasakosime čia apie kai kurias Jacintos pastabas.

– Greitai aš eisiu į Dangų. Tu pasiliksi čia, kad pasakytum, jog Dievas nori, kad būtų įgyvendintas pamaldumas Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai. Atėjo laikas pasakyti apie tai nesislapstant, pasakyk visam pasauliui, kad Dievas

---

[42] Žr. *Prisiminimai III*, p. 228; De Marchi, p. 99; Walsh, p. 84; Ayres da Fonseca, p. 137; *Prisiminimai III*, p. 228; De Marchi, p. 99; Walsh, p. 84; Ayres da Fonseca, p. 137.

[43] Žr. *Prisiminimai III*, p. 228; de Marchi, p. 238; Walsh, p. 85; Ayres da Fonseca, psl. 161-162.

[44] Žr. *Prisiminimai I*, p. 70; De Marchi, p. 227; Walsh, p. 146; Ayres da Fonseca, p. 153.

suteiks visiems malonę per Nekalčiausiąją Marijos Širdį. Tegul prašo Dievo malonių per Ją, nes ir Jėzaus Širdis nori, kad šalia Jo garbintume Nekalčiausiosios Marijos Širdį, kad prašytume iš Jos taikos, nes Dievas pavedė Jai globoti taiką. O, jeigu aš galėčiau įdėti į visų širdis tą liepsną, kuri dega mano krūtinėje, ir verčia mane taip stipriai mylėti Jėzaus Širdį ir Marijos Širdį![45]

– Klausyk, žinai, mūsų Viešpats yra liūdnas, kadangi Dievo Motina mums pasakė, kad daugiau jo neįžeistume, nes Jis jau ir taip buvo labai įžeistas, ir niekas nekreipė į tai dėmesio – žmonės ir toliau daro tas pačias nuodėmes.[46]

1919 metų gruodžio mėnesio pabaigoje Švenčiausioji Mergelė Marija vėl pasirodė Jacintai, kuri apie tai savo pusseserei pasakojo taip:

– Ji man pasakė, kad aš važiuosiu į Lisaboną, į kitą ligoninę[47] *ir kad jau nematysiu tavęs ir savo tėvų, kad po didelių kančių mirsiu visiškai viena. Bet Ji pasakė, kad nebijočiau, nes Ji ateis mane pasiimti į Dangų.*[48]

„Kas tave išmokė visų šių dalykų?"

Kai ją pervežė į Lisaboną, Jacinta kurį laiką pasiliko našlaityne prie Stebuklingosios Dievo Motinos bažnyčios, paskiau ją perkėlė į Dona Estefânia ligoninę. Prieglaudoje ją prižiūrėjo seselė Maria da Purificação Godinho, kuri fiksavo, nors ne visada pažodžiui, jos paskutiniuosius žodžius.

Perduodame kai kuriuos jų, sakytus su pranašystės tonu, pilnu gailesčio jausmo ir pamokymų. De Marchi jas sugrupavo pagal turinį ir atspausdino.

Apie karą

Dievo Motina pasakė, kad pasaulyje yra daug karų ir nesutarimų.

---

[45] Žr. *Prisiminimai III*, p. 234; de Marchi, p. 244; Walsh, p. 156.

[46] Žr. *Prisiminimai III*, p. 236; de Marchi, p. 243; Walsh, p. 157.

[47] 1919 metų liepos mėnesį Jacintą nusiuntė į ligoninę Vila Nova de Ourém, kur ji prabuvo du mėnesius.

[48] Žr. *Prisiminimai I*, psl. 74, 76; de Marchi, p. 245; Walsh, p. 157; Ayres da Fonseca, p. 162.

Karai yra ne kas kita, kaip bausmė už pasaulio nuodėmes.

Dievo Motina jau negalinti daugiau išlaikyti savo mylimo Sūnaus rankos virš pasaulio.

Reikia atgailauti. Jeigu žmonės pasitaisys, tai Viešpats gali išsaugoti taiką, jeigu ne – ateis bausmė.

Mūsų Viešpats yra giliai užsirūstinęs nuodėmėmis ir nusikaltimais, kurie vyksta Portugalijoje. Ir todėl baisi socialinė suirutė gresia mūsų kraštui, o ypač Lisabonos miestui. Atrodo, kils pilietinis karas, anarchizmo ir komunizmo paskatintas, ir lydės jį plėšimai, žudymai, gaisrai ir visokeriopas naikinimas. Mūsų sostinė taps tikrai panaši į pragarą. Kai Dieviškoji Apvaizda, taip įžeista, pasiųs tokią baisią bausmę, visi, kas tik galės, tebėga iš miesto. Žinia apie šią bausmę turi būti paskleista palaipsniui ir atsargiai.[49]

Jeigu žmonės nepasitaisys, Dievo Motina atsiųs pasauliui bausmę, kurios dar niekas nematė, pradžioje į Ispaniją, po to ir į kitus kraštus.[50]

Jacinta taip pat kalbėjo apie *didžiuosius pasaulinius įvykius, kurie turėjo įvykti apie 1940 metus.*[51]

Apie dvasiškius ir valdovus

Motinėle, karštai melskis už nusidėjėlius!

Karštai melskis už Dievo tarnus!

Karštai melskis už vienuolius!

Kunigai turi rūpintis tik Bažnyčios reikalais. Kunigai turi būti skaistūs, labai skaistūs.

Kunigų ir vienuolių nepaklusnumas savo vyresnybei ir Šventajam Tėvui labai įžeidžia mūsų Viešpatį.

Motinėle, karštai melskis už valstybių vadovus!

Vargas tiems, kurie persekioja mūsų Viešpaties religiją!

---

[49] Žr. de Marchi, p. 255; Walsh, p. 160-161.

[50] Žr. de Marchi, p. 92.

[51] Žr. de Marchi, p. 92.

Jeigu valdžia duos Bažnyčiai ramybę ir švento tikėjimo laisvę, ji bus Dievo palaiminta.[52]

Apie nuodėmę

Nuodėmės, kurios daugiausiai žmonių nuveda į pragarą, yra kūno nuodėmės.

Įsigalės tokios mados, kurios įžeis mūsų Viešpatį. Žmonės, kurie tarnauja Dievui, neturi vaikytis madų. Bažnyčia neturi madų. Mūsų Viešpats visada yra tas pats. Pasaulio nuodėmės yra labai didelės.

Jeigu žmonės žinotų, kas yra amžinybė, jie darytų viską, kad pakeistų gyvenimą.

Žmonės žūsta todėl, kad negalvoja apie mūsų Viešpaties mirtį ir neatgailauja.

Yra daug vedybų, kurios ne iš Dievo ir Jam nepatinka.

Apie krikščioniškąsias dorybes

Motinėle mano, nevaikščiok prabangoje ir bėk nuo turto. Būk švento neturto ir tylos Sesuo. Būk gailestinga, net su tais, kurie tau yra negeri. Neapkalbėk nieko ir bėk nuo tų, kurie apkalba. Turėk daug kantrybės, nes kantrybė veda mus į Dangų.

Kentėjimas ir pasiaukojimas labai patinka mūsų Viešpačiui. Išpažintis yra atgailos sakramentas. Todėl reikia prieiti prie išpažinties su pasitikėjimu ir džiaugsmu. Be išpažinties nėra išsigelbėjimo.

Dievo motina nori daugiau nekaltų sielų, kurios jungtųsi su Ja skaistybės apžadu.

Norint būti vienuole, reikia turėti sielos ir kūno skaistybę.

---

[52] Žr. de Marchi, p. 255-256; Walsh, p. 161.

– *Bet ar tu žinai, ką reiškia būti skaisčia?* – paklausė jos Motina Godinho.

– *Taip, žinau. Būti skaisčia kūnu, tai išlaikyti nekaltybę, būti nekalta siela, tai – nenusidėti: nežiūrėti į tai, ko nereikia matyti, nevogti, niekad nemeluoti, visada kalbėti tiesą, kiek tai bekainuotų.*

Kas netesi pažadų, kuriuos davė Dievo Motinai, niekad neturės laimės šiame pasaulyje.

Daktarams nepakanka šviesos ligoniams gydyti, nes jie nepakankamai myli Dievą.

– *Kas tave išmokė visų šių dalykų?* – klausia Motina Godinho.

– *Dievo Motina, bet apie kai kuriuos dalykus aš pati galvoju. Man patinka galvoti.*[53]

Pastebėjusi, jog daugelis lankytojų prieglaudos koplyčioje kalbasi ir juokauja, Jacinta paprašė Motinos Godinho, kad ši perspėtų juos dėl pagarbos trūkumo Dievo namuose. Kadangi tas prašymas nedavė rezultato, ji paprašė, kad apie tai būtų pranešta kardinolui: *Dievo Motina nenori, kad Bažnyčioje žmonės kalbėtųsi.*[54]

Paskutinės Jacintos dienos

Trumpo buvimo ligoninėje metu Jacintą dar keletą kartų aplankė Marija, kuri jai pranešė jos mirties dieną ir valandą. Keturias dienas prieš pasiimdama ją į Dangų, Švenčiausioji Mergelė Marija išvadavo ją nuo skausmų.

Mirties išvakarėse, kai jos paklausė, ar ji nenorinti pamatyti savo motinos, Jacinta atsakiusi:

---

[53] Žr. de Marchi, p. 254; Walsh, p. 161-162.

[54] Žr. de Marchi, p. 252; Walsh, p. 160.

– Mano šeima pabus čia neilgai ir greitai mes susitiksime Danguje... Dievo Motina pasirodys dar kartą, bet jau ne man, nes aš mirsiu, kaip Ji yra sakiusi.[55]

Švenčiausioji Mergelė Marija atėjo pasiimti Jacintos 1920 metų vasario 20 dieną. Pranciškus atidavė Dievui sielą metais anksčiau, balandžio 4 dieną.

Jacintą palaidojo Vila Nova de Ourém kapinėse. Pranciškus buvo palaidotas Fatimos kapinėse. 1935 metų rugsėjo 12 dieną Jacintos palaikai buvo perkelti į Fatimos kapines ir palaidoti naujoje kriptoje, pastatytoje jai ir jos broliui. Ant antkapio – kuklus užrašas: „Čia ilsisi palaikai Pranciškaus ir Jacintos, kuriems apsireiškė Dievo Motina".

Vėliau (atitinkamai 1951 ir 1952 metais) jų palaikai buvo perkelti į Fatimos Bazilikos kriptą, kur ilsisi iki šiol.

1949 metais buvo oficialiai pradėtas parengiamasis kanoniškasis procesas šių dviejų Fatimos regėtojų beatifikacijai. 2000 metais Pranciškus Marto ir Jacinta Marto popiežiaus Jono Pauliaus II buvo paskelbti palaimintaisiais.[56]

---

[55] Žr. de Marchi, p. 252.

[56] Popiežius Pranciškus 2017 m. gegužės 13 dieną juos paskelbė šventaisiais (*red. past.*).

Liucija 1921 m. birželį Aljustrelyje, prieš pat išvykimą
į Šventosios Dorotėjos Seserų kolegiją Vilar, Porto priemiestyje.

IV skyrius

Sesers Liucijos misija

ANTROJO apsireiškimo metu į Liucijos prašymą pasiimti ją į Dangų kartu su pussesere Dievo Motina atsakė:

– Taip, Jacintą ir Pranciškų Aš nusivesiu ten labai greitai. O tu pasiliksi čia dar kurį laiką. Jėzus nori, kad tu Jam patarnautum, padėdama žmonėms pažinti ir mylėti Mane. Jis nori, kad pasaulyje įsivyrautų Mano Nekalčiausiosios Širdies kultas.

Šie žodžiai aiškiai sako tai, kad Liucija turi dar pasilikti šioje žemėje ne tik kaip žinanti jai atskleistas paslaptis, bet ir atlikti misiją.

Taip pat reikia prisiminti, ką jai Dievo Motina kalbėjo pirmojo apsireiškimo metu gegužės13-ją:

– Aš atėjau paprašyti jūsų, kad ateitumėte čia iš eilės šešis mėnesius, kiekvieno mėnesio 13 dieną, tą pačią valandą. Po to jums pasakysiu, kas esu ir ko Aš noriu. Vėliau sugrįšiu čia septintą kartą.

Vadinasi, turėjo būti dar septintasis Dievo Motinos apsireiškimas Kova da Irioje. Kada? Ką Dievo Motina būtų norėjusi pasakyti žmonėms šį kartą? Kaip ten bebūtų, natūralu daryti prielaidą, kad ir šį kartą sesuo Liucija būtų Dievo Motinos patikėtinė.

Vadinasi, lieka dar daug ko laukti Fatimos klausimu, jeigu, suprantama, septintasis apsireiškimas nėra slapta įvykęs.

Liucijos gyvenimo kelias

1921 metų birželio mėnesio 17 dieną Liucija išvyksta iš Aljustrelio į Porto miestą ir priimama mokytis į Šventosios Dorotėjos Seserų kolegiją Vilar, Porto priemiestyje. 1925 metų spalio 24 dieną ji įstoja į Šventosios Dorotėjos institutą, kur priimama kaip kandidatė į šios kongregacijos vienuolyną, esantį Ispanijos mieste Tui, prie pat Portugalijos sienos. 1926 metų spalio 2 dieną Liucija tampa novicija. 1928 metų spalio 3 dieną ji duoda pirmuosius įžadus kaip sesuo išbandyme. Po šešių metų, tą pačią spalio mėnesio dieną, ji duoda amžinuosius įžadus ir gauna sesers Marijos Sopulingosios vardą.

Komunistinės revoliucijos Ispanijoje metu ją dėl saugumo sumetimų perkelia į Sardão kolegiją Vila Nova de Gaja, kur ji kurį laiką pasilieka.

Dar vėliau, 1946 metų gegužės 20 dieną, Liucijai pavyksta sugrįžti į apsireiškimų vietas – Kova da Irija, Kabeko kalną, Valinhos žemę.

Po to, 1948 metų kovo mėnesio 25 dieną, ji palieka Šventosios Dorotėjos institutą ir įstoja į Šventojo Juozapo karmeličių vienuolyną Koimbroje sesers Marijos Liucijos Nekalčiausiosios Širdies vardu.[57] Tų pačių metų gegužės 13 dieną ji gavo šv. Teresės rūbą, o 1949 metų gegužės 31-ją davė „basųjų karmelitų" įžadus.

Dėl kokių priežasčių sesuo Liucija paliko Šventosios Dorotėjos institutą, kad įstotų į karmeličių vienuolyną Koimbroje, šio miesto vyskupas taip 1948 metų gegužės 27 dieną datuotame laiške kunigui Josė Aparício SJ buvusiam regėtojos dvasios vadovui, rašė: „Iš tikrųjų regėtoja persikėlė į šito miesto karmeličių vienuolyną kovo 25 dieną, kadangi jos prašymu Šventasis Tėvas įsakė, kad nebūtų daromi jai sunkumai dėl šio persikėlimo, nes ji jau buvo labai varginama didelio skaičiaus lankytojų, kurių daugeli, būdami gana akiplėšiški ir žingeidūs, ją tik kamavo, ir iš to niekam nebuvo jokios naudos. Ji sakosi niekada nepatyrusi tiek ramybės ir džiaugsmo kaip šitame vienuolyne ir nemainytų už nieką šiame pasaulyje. Šventojo Tėvo pageidavimu, ji nepriiman-

[57] Kai kurie autoriai ją vadina tik seserimi Marija Nekalčiausiosios Širdies.

ti nei laiškų, nei lankytojų. Tačiau aš jai pranešu raštu, jeigu atsiranda žmonių, norinčių į ją kreiptis dėl labai svarbių priežasčių. Dar iki šiolei nepadariau nė vienos išimties. [...] Ją aplankyti leista tik tiems, kas turi Šventojo Sosto leidimą.[58]

Apsireiškimai, įvykę po 1917 metų; pirmieji penki šeštadieniai

Liepos mėnesio paslaptyje Dievo Motina pasakė:

– *Aš ateisiu prašyti paaukoti Rusiją Nekalčiausiajai Mano Širdžiai ir atgailos Komunijos pirmaisiais šeštadieniais.*

Dėl to Fatimos liudijimas nesibaigė su 1917 metų apsireiškimų ciklu Kova da Irijoje.

1925 metų gruodžio mėnesio 10 dieną Dievo Motina su Kūdikėliu Jėzumi virš apšviesto debesies pasirodė seseriai Liucijai jos celėje Šventosios Dorotėjos namuose Pontevedroje. Uždėjusi jai ranką ant vieno peties, parodė spygliais vainikuotą Širdį ir prabilo į regėtoją tokiais žodžiais: *Pasigailėk savo Šventosios Motinos Širdies, kurią nedėkingieji žmonės bado spygliais, ir nėra, kas už tai Jai atsiteistų.*

Švenčiausioji Mergelė tęsė: *Žiūrėk, mano dukra, į Mano Širdį, apipintą spygliais, kuriais nedėkingi žmonės kiekvieną minutę smeigia keiksmais ir nedėkingumu. Nors tu teikis mane paguosti ir pranešk visiems, kad kas per sekančius penkis mėnesius pirmaisiais šeštadieniais prieis išpažinties ir priims šv. Komuniją, kalbės rožančių ir skirs penkiolika minučių penkiolikos Rožančiaus paslapčių apmąstymui su tikslu Manęs atsiprašyti. Jiems Aš prižadu būti su jais mirties valandą su visomis malonėmis, reikalingomis jų sielų išganymui.*[59]

1926 metų vasario 15 dieną Kūdikėlis Jėzus vėl pasirodė seseriai Liucijai Pontevedroje ir paklausė, ar ji jau spėjo paskleisti pasaulyje pamaldumą Jo Švenčiausiajai Motinai. Ji paaiškino, kad jos vyriausioji se-

---

[58] Žr. *Fatima, kur dangus palietė žemę*, kun. Luiz Gonzaga Mariz SJ, p. 32.

[59] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 400; Ayres da Fonseca, psl. 350-351; Walsh, p. 196; de Marchi, psl. 152-153, angliškasis leidimas; Fazenda, p. X-XI.

suo buvo pasirengusi paskelbti šitą pamaldumą, tačiau kunigas nuodėmklausys šiai sakęs, kad viena ji negalinti nieko padaryti. Jėzus jai atsakė: *Tiesa, kad tavo vyriausioji viena nieko negali, bet su Mano malone ji gali viską.* Liucija taip pat užsiminė, kad kai kam sunku prieiti išpažinties šeštadienį ir prašė, kad jie taip pat galėtų eiti išpažinties aštuonias dienas prieš ar po šeštadienio. Jėzus atsakė: *Taip, išpažintis gali galioti ir dar daugiau dienų, svarbu, kad Mane priimdami, jie būtų pasirengę malonei ir trokštų atsiprašyti Nekalčiausiąją Marijos Širdį.* Sesuo Liucija dar pastebėjo, jog kai kurie eidami išpažinties gali užmiršti šią intenciją. Į tai Viešpats atsakė: *Tai gali ją atnaujinti sekančioje išpažintyje, pasitaikius pirmai progai.*[60]

1930 metų gegužės budėjimo metu iš 29 į 30 dieną Viešpats, kreipdamasis į Liucijos sielą, išsprendė dar vieną problemą: *Šitą praktiką galima perkelti ir į sekantį sekmadienį, kada Mano kunigai dėl rimtų priežasčių tai leis tikintiesiems.*

Ta pačia proga Viešpats atsako į kitą sesers Liucijos klausimą: *Kodėl už Dievo Motinos kančias reikia melstis penkis šeštadienius, o ne devynis ar septynis?*

– Mano dukra, priežastis labai paprasta: yra penkios įžeidimų ir šventvagysčių rūšys prieš Marijos Nekalčiausiąją Širdį:

1. *Šventvagiškos kalbos prieš Nekaltąjį Prasidėjimą;*
2. *Prieš Jos Nekaltybę;*
3. *Prieš Jos dieviškąją motinystę, kartu atsisakant pripažinti Ją žmonių Motina;*
4. *Veiksmai tų, kurie siekia viešai vaikų širdyse įdiegti abejingumą, paniką ar net neapykantą Nekaltajai Motinai;*
5. *Tokie veiksmai, kurie tiesiogiai Ją įžeidžia per Jos šventus atvaizdus.*[61]

---

[60] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 400; Fazenda, p. X XI; Ayres da Fonseca, p. 351; de Marchi, angliškasis leidimas, p. 153.

[61] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. p. 408-410.

Liucija – Šventosios Dorotėjos vienuolė – rodo,
kaip Nekalčiausioji Marijos Širdis buvo jai atskleista.

Paslapčių atskleidimas

1927 metų gruodžio 17 dieną Liucija nuėjo prie altoriaus Tui vienuolyno koplyčioje paklausti Viešpaties, kaip išpildyti nuodėmklausio paliepimą pateikti raštu gautas Dievo malones, jei jos susijusios su Paslaptimi, kurią jai patikėjo Švenčiausioji Mergelė. Ji išgirdo aiškų Jėzaus balsą: *Mano dukra, surašyk, ką prašo; ir visa tai, ką tau atvėrė Švenčiausioji Mergelė apsireiškimo metu, kada kalbėjo apie šitą pamaldumą (Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai), parašyk ir apie tai. O Paslaptis lieka paslaptimi.*[62]

Gavusi tokį įsakymą, sesuo Liucija atskleidė tai, kas atsitiko liepos mėnesio apsireiškimo metu.

Vėliau, 1941 metais, Leirijos vyskupo paliepimu prisiminti viską, kas galėtų papildyti Jacintos gyvenimo istoriją (dėl ruošiamo naujo knygos leidimo), regėtoja, gavusi Dangaus leidimą, atskleidė dvi iš trijų liepos mėnesio apsireiškimo Paslapties dalių.

Štai jos žodžiai:

– *Paslaptis susideda iš trijų atskirų dalių, kurių dvi aš atskleisiu. Pirmoji – tai pragaro vizija.*

Po to seka pasakojimas apie dvi pirmąsias Paslapties dalis, kurias mes pateikėme atitinkamoje vietoje, aprašydami liepos mėnesio apsireiškimą.[63]

Trečiąją Paslapties dalį regėjusioji 1944 metų sausio 3 dieną Tui ligoninėje šv. Dorotėjos namuose (Ispanijoje) aprašė liniuotame laiško popieriaus lape, kuris, perlenktas viduryje, sudarė keturis puslapius, kiekvienas buvo 12 x 18 cm dydžio ir turėjo 16 linijų. Yra žinoma, kad ji tai padarė Leirijos vyskupo pavedimu, nes sunkiai sirgo. Apie tai mes jau minėjome įvade.

Sausio 9 dienos laiške sesuo Liucija pranešė vyskupui, kad aprašymas, kaip jo ir buvo nurodyta, yra paruoštas jam antspauduotame voke.

---

[62] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 400; Ayres da Fonseca, p. 34.

[63] Žr. *Prisiminimai III*, p. 216, 220; Ayres da Fonseca, p. 43- 44; Galamba de Oliveira, p. 146.

Birželio 17 dieną Gurzos vyskupas Manuelis Maria Ferreira da Silva, Leirijos vyskupo prašomas, leidosi kelionėn į Valencą, prie Rio Minho krantų gulintį portugalų pasienio miestą, kad ten iš sesers Liucijos rankų perimtų brangųjį dokumentą. Dar tą patį vakarą jis laišką įteikė Leirijos vyskupui Kvinta da Formigueiroje, netoli nuo Bragos.

Leirijoje vyskupas dokumentą įdėjo į didesnį, taip pat štampu užantspauduotą voką ir padėjo į kurijos spintą. Ant didžiojo voko jis užrašė: „Šis vokas po mano mirties turi būti perduotas į rankas Jo Eminencijai kardinolui Manueliui, Lisabonos patriarchui. Leirija, 1945 metų gruodžio 8 diena. José, Leirijos vyskupas".

Dokumentas iš spintos kaip įrodymas kai kuriems mažiau privilegijuotiems asmenims būdavo išimamas tik retsykiais. Vieno tokio įvykio metu atsirado įžymioji nuotrauka, kuri įamžino Leirijos vyskupą, rankose laikantį įžymųjį voką; ši nuotrauka atsirado laikraščio Life prašymu ir papuošė jo titulinį 1949 metų sausio 3 dienos lapą.

Prieš seseriai Liucijai perduodant užantspauduotą voką Leirijos vyskupui, ant voko ji užrašė nurodymą, kad teisę atplėšti voką turi tik po 1960 metų Lisabonos pariarchas arba Leirijos vyskupas.

1957 metų pradžioje Šventosios tarnybos kongregacija (dabar – Tikėjimo mokymo kongregacija) įpareigojo Leirijos vyskupą voką išsiųsti į Romą. João Pereira Venâncio vėliau jį nugabeno į Lisabonos Apaštališkąją nunciatūrą, o vėliau kardinolas nuncijus Fernando Cento perdavė dokumeną Vatikanui. Taip dokumentas 1957 metų balandžio 4 dieną pasiekė Šventosios tarnybos biuro slaptąjį archyvą.

Nėra jokių žinių apie tai, kad 1958 metų spalio 9 dieną miręs popiežius Pijus XII būtų ką nors sužinojęs apie Paslaptį. Tėvas Leiberis, artimas popiežiaus aplinkos žmogus, teigia, kad paskalos, neva Popiežius, skaitydamas Paslaptį, verkęs ir netgi nualpęs, „yra visiškai laužtos iš piršto, nieko panašaus nėra įvykę".[64]

Artėjantys 1960 metai, savaime suprantama, visame pasaulyje pakurstė smalsumą dėl Paslapties.

---

[64] J. M. Alonso, *La verdad sobre el Secreto de Fátima*, p. 43.

1960 metų vasario 8 dieną portugalų žinių agentūra, anava remdamasi „labai patikimais Vatikano sluoksniais", išplatino žinią, kad „Fatimos Paslaptis, visų labiausiai tikėtina, amžiams bus laikoma didžiausioje paslaptyje". Toliau agentūra rašė: „Tie patys sluoksniai teigia, kad Vatikanas, patirdamas spaudimą – galbūt dėl laiško atplėšimo ir jo turinio atskleidimo visuomenei, o gal dėl jo neviešinimo, nes manyta, kad laiške aprašytos paniką keliančios pranašystės, – nusprendęs ne tik neviešinti sesers Liucijos laiško teksto, tačiau ir toliau jį laikyti giežtoje paslaptyje".[65]

Kas gi nutiko iš tiesų? 1959 metų rugpjūčio 17 dieną Jonas XXIII iš tėvo Pierre'o Paulo Philippe'o OP (tuometinio Šventosios tarnybos komisaro, vėliau – kardinolo) rankų gauna voką su Paslaptimi. Po keleto dienų jis su portugalų valstybinio sekretoriato vertėjo mons. Paulo José Tavareso (vėlesnio Makao vyskupo) pagalba jį perskaito ir apsisprendžia teksto neviešinti. Laišką jis grąžina atgal Šventajai tarnybai.[66]

Tekstą 1965 metų kovo 27 dieną perskaitė taip pat ir Paulius VI, kuris irgi priėmė tokį pat sprendimą.[67]

1967 metų vasario 11 dieną kardinolas Alfredo Ottaviani, tuometinis Šventosios tarnybos prefektas, didžiojoje Romos Marijos akademijos salėje, pasiruošimo Fatimos apsireiškimų penkiasdešimtmečiui posėdyje perskaitė pranešimą, kuris turėjo sukelti atgarsį. Jis pranešė, kad jis 1955 metų gegužę aplankė seserį Liuciją Koimbros karmeličių vienuolyne ir jos paklausė, kodėl regėjusioji nenori, kad iki 1960 metų Paslaptis būtų paviešinta. Nes tada viskas bus aiškiau, – atsakiusi jam regėtoja. „Tai leido man manyti, – komentuoja kardinolas, – kad kalbama apie pranašišką žinią, kurią, kaip Šventajame Rašte parašyta, privalu

---

[65] Sebastião Martins dos Reis, *O Milagre do Sol e o Segredo de Fátima*, p. 127-128.

[66] Plg. Tikėjimo mokymo kongregacijai, mons. Tarcisio Bertone SDB, 2000 birželio 26, *Fatimos žinia*; taip pat: mons. Lorisas Capovilla, Jono XXIII slaptasis seketorius, 1977 birželio 20, tėvas José Geraldes Freire, *O Segredo de Fátima: a terceira parte é sobre Portugal?*, p. 136-137.

[67] Plg. mons. Tarcisio Bertone, *loc. cit.*

Sesuo Liucija 1967 m. gegužę, kada dalyvavo popiežiaus Pauliaus VI vadovaujamose Fatimos apsireiškimų penkiasdešimtmečio metinių iškilmėse.

Sesuo Liucija 2000 m. gegužę, per Francisko ir Jacintos beatifikaciją, atliekamą Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II.

saugoti ir apgaubti paslapties šydu. Įprastai tokios žinios nebūna išreiškiamos atvira, aiškia, visiems suprantama kalba".[68]

Pontifikas Jonas Paulius II, kurio susidomėjimas Fatima nors ir nebuvo naujas, tačiau po šventvagiško pasikėsinimo, kurio auka jis tapo būtent 1981 metų gegužės 13 dieną, padidėjo dar labiau. 2000 metų liepos 18 dieną paėmęs į rankas voką su Paslaptimi, baltu rūbu apsirėdžiusio vyskupo figūroje, apie kurį rašoma tekste, jis tučtuojau atpažino save. Vėliau jis taip pat išreiškė įsitikinimą, kad „motiniška ranka brėžė kulkos trajektoriją, ir kančiose besivaduojantis Šventasis Tėvas stovėjo prie mirties vartų".[69]

Vis dėlto jis ne iškart apsisprendė dėl Paslapties atskleidimo. Tik jubiliejiniais metais, kaip aiškina Jo Šventenybė, „man atrodė, kad pribrendo laikas, ir aš nusprendžiau, kad jau metas atskleisti trečiosios Paslapties turinį".[70]

2000 metų gegužės 13 dieną Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano Jono Pauliaus II pavedimu Fatimos Šventumo aikštėje turėjo paskelbti šį istorinį sprendimą. Tai turėjo būti pagrindas Pranciškaus ir Jacintos beatifikacijai, kurią Šventasis Tėvas buvo numatęs ir dėl to leidęsis kelionėn iš Romos į Fatimą.

Po kardinolo Sodano žodžių turėjo įvykti Paslapties atskleidimas, palydimas „atitinkamo komentaro", kurio sukūrimu buvo įpareigota pasirūpinti Tikėjimo mokymo kongregacija. Ši 2000 metų birželio 26 dieną Vatikano spaudos konferencijų kambaryje bei internetu šešiomis kalbomis (vokiškai, angliškai, prancūziškai, itališkai, portugališkai ir ispaniškai) uoliai išplatino dokumentą pavadinimu *Fatimos žinia*. Valstybinės Italijos televizijos ir kitų Italijos televizijos kanalų šventės tiesioginėse transliacijose visam pasauliui iš spaudos konferencijų kambario dalyvavo ir kongregacijos prefektas, kardinolas Josephas

---

[68] *La Documentation Catholique*, Paryžius, 1967.3.19, p. 542.

[69] Apmąstymai su italų vyskupais, 1994 m. gegužės 13 d.

[70] Kalba trečiadienio generalinėje audiencijoje 2000 m. gegužės 17 d., *Voz de Fatima* Nr. 933, 2000.6.13.

Ratzingeris, lydimas kongregacijos sekretoriaus, Verčelio arkivyskupo emerito monsinjoro Tarcisio Bertone's.

Dokumentą, iš kurio mes ėmėme daug informacijos apie išdėstytą istorinį įvykių pagrindą, sudaro įvairios, bet labai svarbios dalys:

a) arkivyskupo Bertone's bendrasis pristatymas;

b) sesers Liucijos rankraščių faksimilė trims Fatimos Paslaptims (iš jos mes pasinaudojome ir trečiosios Paslapties formatu) ir jos transkripcija spausdintinėmis raidėmis;

c) Jono Pauliaus II 2000 metų balandžio 19 dienos laiškas su prašymu seseriai Liucijai apie Paslapties pasakojimą „atvirai ir sąžiningai" atsakyti į klausimus, kuriuos popiežiaus vardu jai iškels Tikėjimo mokymo kongregacijos sekretorius;

d) pranešimas apie *pokalbį* tarp vyskupo Bertone's, Leirijos vyskupo ir sesers Liucijos Koimbros Karmelyje 2000 metų balandžio 27 dieną;

e) 2000 metų gegužės 12 dieną kardinolo Sodano Fatimoje skaitytas pranešimas;

f) ir galiausiai kardinolo Ratzingerio, vėliau tapusio popiežiumi Benediktu XVI, sudarytas ir pasirašytas teologinis komentaras su glaustomis, tačiau išsamiomis įžvalgomis apie atvirų ir privačių Bažnyčios pasisakymų „vietą teologijoje" ir „bandymus interpretuoti" Fatimos Paslaptį.

Spaudos konferencijų kambaryje kardinolas Ratzingeris ypatingai pažymėjo, kad Šventasis Sostas jokiu būdu neverčiąs jo daryti šių įžvalgų. Tai reiškia, kad specialistams leidžiama ir toliau gilintis į šią medžiagą ir teikti naujus pasiūlymus būsimoms interpretacijoms. Jau net neminint, kad tai turi būti daroma pasitelkus visą protą ir kuklumą.

Savo ruožtu mes stengėmės tai skyrelyje, pavadintame *Trečiosios Paslapties aktualumas*, kuriame rėmėmės mus praturtinusiomis šventojo Liudviko Marijos Grinjono de Monforo dvasingumo sampratomis, kurias 1995 metais miręs didysis brazilų mąstytojas ir veikėjas profesorius Plinio Corrêa de Oliveira dar papildė. Du jo plunksnos kūriniai (1953 ir

1958 metų) šioje knygoje praturtina tikrovišką, beveik prieš keturiasdešimt metų aprašytą trečiosios Paslapties vaizdą.

Oficialiu Tikėjimo mokymo kongregacijos Paslapties atskleidimu Fatima, kaip pažymėjo Leirijos ir Fatimos vyskupas Serafimas de Sousa Ferreira e Silva[71], tikinčiųjų akimis, savaime suprantama, įgavo dar didesnę reikšmę, net jei tai tik privatus apreiškimas. Korespondentą Leirijos ir Fatimos vyskupas apie didėjantį Paslapties atskleidimo aktualumą užtikrino taip:

– Negi Jūs manote, kad XX šimtmetis taip ir baigsis šio įvykio atskleidimu?

– Aš nesakyčiau, kad kažkas bus užbaigta, tačiau sakyčiau priešingai, kad kažkas atsivers kaip langas mūsų amžiaus vilčiai – kiekvieno mūsų asmeninio ***atsivertimo*** *ir* ***visos žmonijos vilčiai****, kad mes pagaliau galėtume atrasti taiką ir ramybę.*[72]

Tai bus didysis žmonijos grįžimas pas Dievą, apie kurį mes kalbėjome trečiosios Paslapties paskutiniosios scenos komentare.

* * *

Pabaigiant temos analizę būtų naudinga paaiškinti du klausimus.

Pirmasis klausimas: jei Paslaptis buvo „tik tokia", kodėl Šventasis Sostas taip ilgai delsė ją atskleisti?

Atsakant privalu pabrėžti, kad tas, kuris trečiąją Paslaptį laiko „tik tokia", tikrai nesuvokia gilios ir paslaptingos jos metaforų prasmės. Tame nėra nieko stebėtino. Kardinolas Ratzingeris savo *Teologinio komentaro* pradžioje pabrėžė, kad „kalbama apie simbolių kalba papasakotą paveikslą, kurį sunku iššifruoti".

Bet kokiu atveju bus mąstoma – ar trečiojoje Paslaptyje išpranašauta popiežiaus, daugelio vyskupų ir visų socialinių sluoksnių asmenų mirtis yra pakankama priežastis šio Damoklo kardo nelaikyti iškelto virš išgąsdinto pasaulio? Bet ar nebūtų galėjęs šis siaubas būti gydan-

---

[71] Plg. interviu *Avvenire* savaitraštyje *Alfa e Omega*, 2000.6.27.

[72] *Loc. cit.*

tis, parodydamas žmonijai pavojų, kuris jos tyko, jei žmonija vis labiau tolsta nuo Dievo?

Taip pat svarstoma, kad Jonas XXIII ir Paulius VI priėmė sprendimą neatskleisti viešumai Paslapties, kad dar labiau nepablogintų ir taip įtemptų santykių tarp Vakarų ir Rytų šaltojo karo metu, nes tai galėjo paskatinti religinį persekiojimą už „geležinės uždangos".

Žinoma, šios priežastys suponuoja įžvalgas apie šiandien dažnai minimus „laiko ženklus". Tik istorinė raida leis mums apie tai diskutuoti, nesukeliant aistringų smurtinių reakcijų.

Antrasis klausimas: kokia yra trečiosios Paslapties esmė, kuri taptų „aiškesnė" tik po 1960 metų, kaip pabrėžė Liucija, nustatydama Paslapties atskleidimo datą?

Raktas vertinimui, kurį aš siūlau aiškinant trečiąją Paslaptį, yra „žmonijos atsakas į raginimą atgailauti ir atsiversti, kurį paskelbė Dievo Motina Fatimoje". Dabar jau akivaizdu, kad šešiasdešimtaisiais žmonija dar labiau nutolo nuo dorybės kelio. Užtenka tik paminėti kultūrinę revoliuciją, 1968 metais prasidėjusią Sorbonoje ir apėmusią visą pasaulį (čia dar kartą stebime Rusijos klaidas, nes jos neabejotinai suformavo šį revoliucinį judėjimą), bei krizę, su savimi atsinešančią tikėjimo nuopuolį. Tikėjimo krizė, kuri, atsižvelgiant į jos prigimtį ir į pagal aplinkybes didesnį ar mažesnį Dievo nepripažinimo ir Paslapties turinio atmetimo laipsnį, daro įtaką Bažnyčios mokymui ir platiems krikščionių sluoksniams. Deja, ši krizė apėmusi didelę dalį krikščioniškojo pasaulio.

Šiuo požiūriu tiek pasaulietinė, tiek dvasinė santvarka yra gilios painiavos būsenoje, iš kurios ji neišeis be Apvaizdos ir Jos ypatingų malonių žmonijai, kaip tai rodo trečioji Paslaptis.

Ši painiava palaipsniui tapo akivaizdi 1960-ųjų viduryje, patvirtindama pranašišką sesers Liucijos intuiciją.

Rusijos paaukojimas Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai

1929 metų birželio 13 dieną sesuo Liucija turėjo ypač aiškią Šventosios Trejybės ir Nekalčiausiosios Marijos Širdies viziją, kurios metu Dievo Motina jai pareiškė, kad *atėjo laikas, jog ji praneštų Šventajai Bažnyčiai Dievo Motinos troškimą paaukoti Rusiją Jos Širdžiai ir Jos pažadą atversti ją į tikėjimą.* Štai kokiais žodžiais apie tai rašo sesuo Liucija:

Aš buvau prašiusi ir gavusi leidimą iš savo vyresniųjų ir nuodėmklausio pašvęsti vieną valandą kiekvieną ketvirtadienį tarp 11 valandos ir vidurnakčio. Kartą, nakties metu, būdama viena, atsiklaupusi tarp kolonų koplyčios vidury, nusižeminusi kalbėjau Angelo maldas. Kai pasijaučiau pavargusi, pakilau ir, sukryžiavusi rankas, meldžiausi toliau, kartodama tas pačias maldas. Vienintelė šviesa buvo lempos šviesa. Staiga visa koplyčia nušvito nepaprastu antgamtišku švytėjimu ir virš altoriaus pasirodė spindintis kryžius, siekiantis lubas. Viršutinėje labiau apšviestoje kryžiaus dalyje matėsi žmogaus veidas ir liemens viršutinė dalis [Viešpats Dievas], *virš Jo krūtinės matėsi šviesa balandžio pavidalu* [Šventoji Dvasia] *ir prikaltas prie kryžiaus kito žmogaus pavidalas* [Viešpats Jėzus Kristus]. *Kiek aukščiau ore matėsi taurė ir didelė Ostija, ant kurios krito kraujo lašai, sunkęsi iš Nukryžiuotojo veido ir krūtinės žaizdų. Lašėdami per Ostiją, kraujo lašai krito į taurę.*

Po dešine kryžiaus dalimi matėsi Dievo Motina (tai buvo Fatimos Dievo Motina su Savo Nekalčiausiąja Širdimi kairėje rankoje, be kalavijo ir be rožių, bet su spyglių karūna ir liepsnomis).

Po kaire kryžiaus dalimi didelėmis raidėmis išrašyti, tartum būtų virš altoriaus tekantis krištolo vanduo, matėsi šie žodžiai: Malonė ir Gailestingumas.

Supratau, kad man buvo parodyta Šventosios Trejybės Paslaptis, ir likau apšviesta šios Paslapties, kurios neturėjau teisės atskleisti. Po to Dievo Motina man pasakė:

– Atėjo valanda, kai Dievas prašo Šventojo Tėvo kartu su visais pasaulio vyskupais paaukoti Rusiją Mano Nekalčiausiajai Širdžiai, pažadėdamas ją šitaip išgelbėti. Yra tiek daug sielų, kurias Dievo Teisingumas smerkia už

Man padarytas skriaudas, kad Aš prašau atlyginimo: pasiaukok šiam tikslui ir melskis.[73]

Per nuodėmklausius ir Leirijos vyskupą regėtoja išsireikalavo, kad Dievo Motinos prašymas dar tais pačiais metais pasiektų popiežių Pijų XI, kuris prižadėjo į jį atsižvelgti.[74]

Laiške savo nuodėmklausiui kun. José Bernardo Gonçalvesui SJ, rašytame 1930 metų gegužės 29 dieną, sesuo Liucija pasakoja, kad Viešpats, kurio dieviškąjį buvimą ji pajutusi savo sielos gelmėje, ragino ją prašyti, kad Šventasis Tėvas pripažintų pirmųjų šeštadienių atsilyginamąjį pasiaukojimą. Štai regėtojos žodžiai: *Jeigu aš neklystu, Viešpats Dievas pažada baigti persekiojimus Rusijoje, jeigu Šventasis Tėvas teiksis pats ir įsakys viso katalikų pasaulio vyskupams atlikti viešą ir iškilmingą atsiteisimo aktą ir paaukoti Rusiją Švenčiausiosioms Jėzaus ir Marijos Širdims, taip pat patvirtinti ir rekomenduoti šio anksčiau nurodyto atsiteisimo praktiką.*[75]

Vėliau, kito vidinio pranešimo metu, Viešpats pasiskundė seseriai Liucijai, kad Rusija dar nebuvo paaukota: *Nenorėjo išklausyti Mano prašymo. Kaip Prancūzijos karalius gailėsis ir paaukos, bet bus per vėlu.*[76] *Rusija išplės savo klaidas po visą pasaulį, sukeldama karus ir tikinčiųjų persekiojimus: Šventasis Tėvas turės daug kentėti.*[77]

---

[73] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 462, 464. Kunigo José Bernardo Gonçalveso SJ pastabos, padarytos iš sesers Liucijos rankraščio, „kuris, atrodo, yra dingęs" (žr. *Sesers Liucijos prisiminimai*, p. 193).

[74] Žr. de Marchi, p. 311; Walsh, p. 198.

[75] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 404.

[76] Kalbama apie mūsų Viešpaties pažadą Liudvikui XIV, suteiktą per šv. Margaritos Marijos Alakok tarpininkavimą, duoti jam laimingą gyvenimą ir amžiną garbę, taip pat pergales prieš visus priešus, jeigu karalius pasiaukotų Jo Švenčiausiajai Širdžiai ir leistų viešpatauti jo rūmuose, ir pavaizduotų ją ant savo vėliavų ir ginklų.

Šis Viešpaties pažadas, deja, nebuvo išgirstas iki to laiko, kai jau buvo per vėlu, t. y. kai 1792 metais Liudvikas XVI, kalėdamas bokšte, davė iškilmingą pažadą paaukoti save, savo šeimą ir visą karalystę, jeigu jis atgautų laisvę, karūną ir karališką galią. Bet buvo per vėlu, ir karalius iš kalėjimo pateko tiesiai į ešafotą.

[77] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 464.

Vyskupas Jose Correia rodo voką, kuriame yra Fatimos Paslapties trečioji dalis.

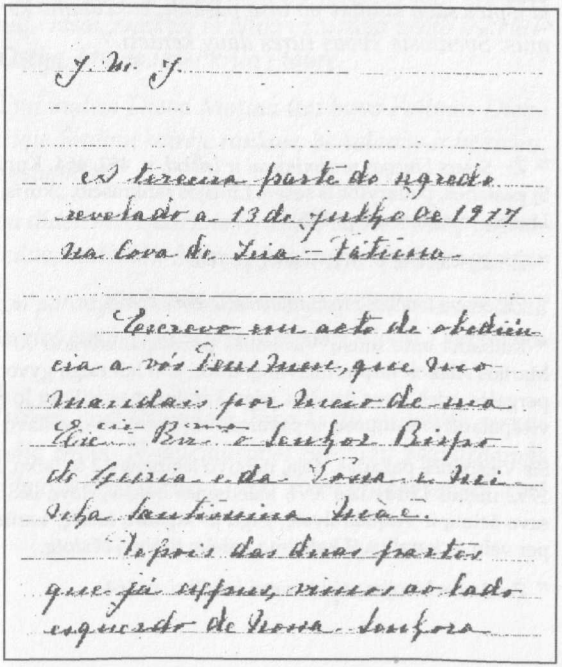

J. M. J.

A terceira parte do segredo revelado a 13 de julho de 1917 na Cova de Iria – Fátima.

Escrevo em acto de obediência a vós Deus meu, que mo mandais por meio de sua Exc.ia Rev.ma o Senhor Bispo de Leiria e da Nossa Senhora Santíssima Mãe.

Depois das duas partes que já expus, vimos ao lado esquerdo de Nossa Senhora

1935 metų sausio 21 dieną sesuo Liucija laiške kunigui José Bernardo Gonçalvesui SJ praneša, jog *Viešpats buvo labai nepatenkintas, kad Jo prašymas ligi šiol neįvykdytas.*[78]

Kitame, 1936 metų gegužės 18 dieną kun. Gonçalvesui rašytame laiške sesuo Liucija aiškina: *Kalbant apie kitą klausimą – ar reikia primygtinai reikalauti greito Rusijos paaukojimo – aš atsakyčiau taip, kaip ir anksčiau. Apgailestauju, kad tai dar nėra padaryta, tačiau Pats Viešpats, kuris to reikalavo, leido, kad viskas būtų taip, kaip yra* [...] *Ar reikia primygtinai prašyti? Nežinau. Man atrodo, kad jeigu Šventasis Tėvas dabar tai padarytų, mūsų Viešpats šitą paaukojimą priimtų ir išpildytų savo pažadą; be abejo, tai patiktų Viešpačiui ir Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai.*

Vidujai esu kalbėjusi su mūsų Viešpačiu apie tai ir neseniai Jo klausiau, kodėl Jis Pats neatvertė Rusijos ir be Šventojo Tėvo paaukojimo. ***„Todėl, kad Aš noriu, jog Mano Bažnyčia pripažintų šitą paaukojimą kaip Nekalčiausiosios Marijos Širdies laimėjimą, kad vėliau išplėstų Jos kultą ir kartu su Mano Dieviškąja Širdimi garbintų ir Jos Nekalčiausiąją Širdį.“*** *„Bet, mano Dieve, Šventasis Tėvas gali nepatikėti manimi, jeigu Jūs pats neduosite jam ypatingo postūmio.“ „Šventasis Tėvas! Karštai melskis už Šventąjį Tėvą. Jis tai padarys, bet jau bus per vėlu. Tačiau Nekalčiausioji Marijos Širdis išgelbės Rusiją. Jai tai patikėta.“*[79]

1940 metų balandžio 24 dieną ji rašo kunigui Gonçalvesui:

Jeigu Jis [Viešpats] *norėtų, kad tai atsitiktų greitai, Jis tai padarytų. Tačiau tam, kad pasaulis būtų nubaustas, tai turi vykti pamažu. To reikalauja teisingumas, kurio pasireiškimą sukelia mūsų nuodėmės. Jį liūdina ne tik mūsų didžiosios nuodėmės, bet ir mūsų abejingumas ir apsileidimas vykdant Jo prašymus.*

---

[78] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 412.

[79] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 412-414.

[...] *Nuodėmių daug, bet dar daugiau yra apsileidusių žmonių, iš kurių Jis laukęs didesnio atsidavimo. O sielų, su kuriomis Jis bendrauja, yra labai mažai.*[80]

1940 metų rugpjūčio 18 dienos laiške kunigui Gonçalvesui sesuo Liucija vėl grįžta prie tos pačios minties:

Man atrodo, kad Dievui patiktų, jeigu kas nors kartu su Jo Vietininku žemėje stengtųsi išpildyti Jo norus. Bet Šventasis Tėvas dabar to nepadarys. Jis abejoja, ar tai bus teisinga, ir jis yra teisus. Viešpats galėtų padaryti kokį nors stebuklą, taip aiškiai parodydamas, ko Jis nori, bet Jis delsia, norėdamas išnaudoti šį laiką, kad savo teisingumu nubaustų pasaulį už jo gausius nusikaltimus ir kad būtų pilniau parengtas sugrįžimas prie Jo.[81] *Įrodymas, kad Jis mums tai*

---

[80] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 420-422. Kaip matome, sesuo Liucija iš arti seka tai, kas dedasi pasaulye, susiedama tai su Viešpaties ir Dievo Motinos prašymais. Bet ne visada apie įvairius įvykius ji sužino įprastu būdu. Štai ką ji rašo kunigui Gonçalvesui 1940 metų sausio 21 dieną: „Kalbant apie tokio pobūdžio straipsnius [turimi galvoje kai kurie spaudoje pasirodę straipsniai], aš daugiausiai skaitau tuos, kuriuos man rekomenduoja vyresnybė. O šiaip mano vyresnybė nori, kad aš per daug nežinočiau, kas vyksta, ir aš tuo patenkinta, aš nesu smalsi. Kai Viešpats nori, kad ką nors sužinočiau, Jis Pats man pasiunčia žinias, ir tam Jis turi begalę būdų."

[81] Antroje Paslapties dalyje Dievo Motina pranešė, kad Jos Nekalčiausiosios Širdies pergalė bus pasiekta po to, kai Dievas nubaus pasaulį už jo nusikaltimus. Šiame dokumente sesuo Liucija mini pasaulio *pilnutinį grįžimą* prie mūsų Viešpaties. Visa tai stebėtinai glaudžiai siejasi su Marijos Karalyste, apie kurią pranašavo šv. Liudvikas Marija Grinjonas de Monforas savo garsiame *Traktate apie tikrąjį pamaldumą Švenčiausiajai Mergelei* ir ne mažiau garsiame veikale *Karštoji malda*. Pasak jo, Marijos Karalystėje Dievo Motina užims pagrindinę vietą visose religinių ir pasaulietinių bendruomenių gyvenimo srityse ir turės ypatingą įtaką žmonių sieloms. Tada bus Bažnyčios ir visos krikščioniškosios civilizacijos suklestėjimas. Fatimos žinia – tai pranašiškas pažadas, kad tai gali atsitikti mūsų dienomis.

duos, yra ypatinga Nekalčiausiosios Marijos Širdies globa Portugalijai, kuri Jai buvo paaukota.[82]

Šitie žmonės, apie kuriuos jūs kalbate, turi pagrįstai bijoti. Visa tai galėjo atsitikti, jeigu mūsų prelatai nebūtų paklusę Dievo prašymams ir jeigu nebūtų iš širdies maldavę pasigailėjimo ir mūsų Dievo Motinos Nekalčiausiosios Širdies globos. Bet mūsų Tėvynėje dar yra daug nusikaltimų ir nuodėmių. Kadangi dabar virš pasaulio yra Dievo teisingumo valanda, reikia ir toliau melstis. Todėl man atrodo, kad yra gerai, jeigu žmonėms, kartu su pasitikėjimu begaliniu Dievo gailestingumu bei Nekalčiausiosios Marijos Širdies globa, būtų ugdomas pamaldumas, lydimas nusiraminimo, ypač kai tai reikalinga nuodėmei išvengti.[83]

1940 metų gruodžio 2 dieną sesuo Liucija, savo dvasinių vadovų paraginta, tiesiogiai kreipėsi į popiežių Pijų XII, prašydama Jo Šventenybės palaiminti pirmųjų šeštadienių šventimą ir išplėsti tai visame pasaulyje, pridurdama:

---

[82] 1936 metų gegužės mėnesį Fatimoje susirinkę Portugalijos vyskupai pasižadėjo sušaukti čia visuotinį vyskupų susirinkimą, jeigu jų kraštas išvengs tokio artimo raudonojo pavojaus (Ispanijos komunistinė revoliucija galėjo lengvai išsiplėsti kaimyniniame krašte). Po to, kai šis pavojus stebuklingu būdu aplenkė Portugaliją, šios šalies vyskupai sugrįžo į Kova da Iriją 1938 metų gegužės 13 dieną ir įvykdė pažadą. Jie suruošė iškilmingą padėkos ceremoniją, kurios metu paskelbė, kad Švenčiausioji Mergelė stebuklingu būdu apsaugojo jų šalį. Ta proga jie atnaujino Portugalijos tautos paaukojimą Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai, kuris buvo atliktas prieš septynetą metų. (*Didžiosios Fatimos dienos*, Rev. Moreira das Neves; *Fatima – pasaulio altorius*, t. 2, p. 249-257).

Atsižvelgdamas į šį pasiaukojimą, mūsų Viešpats pažadėjo Portugalijai ypatingą globą Antrojo pasaulinio karo metu, pabrėždamas, kad ši globa būtų įrodymas, jog ir kitos tautos galėtų gauti tokią malonę, jeigu būtų Jam paaukotos (žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 436, 438).

Tačiau šios malonės, kurios buvo suteiktos Portugalijai trečiajame ir ketvirtajame dešimtmetyje, nereiškė, kad raudonasis pavojus ir karas būtų visiškai aplenkęs Portugaliją. Tai galima suprasti iš ankstesnio sesers Liucijos laiško kun. Gonçalvesui 1940 metų rugpjūčio 18 dieną ir kitų laiškų, kurie randami knygoje *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai* (p. 438, 440, 442), taip pat iš Jacintos regėjimų, kuriuos aprašėme šio leidinio trečioje dalyje.

[83] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 426.

Popiežiaus legatas kardinolas B. Masella
iškilmingai karūnuoja mūsų Fatimos Mergelės statulą.

Popiežius Pijus XII kalba portugalų tautai 1942 m.
baigdamas apsireiškimų Fatimoje jubiliejinius metus.

1929 metais antrojo apsireiškimo metu Dievo Motina prašė paaukoti Rusiją Jos Nekalčiausiajai Širdžiai, pažadėdama už tai sulaikyti Rusijos klaidų plitimą ir padėti jai atsiversti.

[...] *Daugelio asmeninių bendravimų su mūsų Viešpačiu metu Jis vis kėlė ši prašymą. Paskutini kartą Jis pažadėjo pagaliau sutrumpinti neramumų dienas, kuriomis buvo nusprendęs nubausti tautas dėl jų nusikaltimų – t. y. karais, badu ir įvairiais Šventosios Bažnyčios ir popiežiaus persekiojimais, – jeigu Jūsų Šventenybė sutiktų paaukoti pasaulį, specialiai paminėdamas Rusiją, Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai, ir palieptų, kad tai kartu su Jumis padarytų visi vyskupai.*[84]

1942 metų spalio 31 dieną savo kreipimesi per radiją Portugalijos tautai, skirtame Fatimos apsireiškimų jubiliejinių metų pabaigai, popiežius Pijus XII paskelbė, kad paaukojo Bažnyčią ir visą žmoniją Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai.

1943 metais sesuo Liucija turėjusi kitą mūsų Viešpaties apreiškimą, kurį ji išdėstė savo laiške kunigui Gonçalves tų pačių metų gegužės 4 dieną:

Gurzos Vyskupo [monsinjoro Manuelio Ferreira da Silva] *paliepimu, turiu paskelbti Valjadolido arkivyskupui mūsų Viešpaties nurodymą, skirtą Ispanijos vyskupams, o kitą – Portugalijos vyskupams. Dievas nori, kad jie visi išgirstų Jo balsą. Dievas nori, kad Ispanijos vyskupai susirinktų susikaupime ir nuspręstų įvykdyti tinkamas reformas tikinčiųjų, dvasiškių bei vienuolių atžvilgiu. Kai kurie vienuolynai!.. Ir daugelio kitų nariai!.. Ar suprantate? Jis nori, kad žmonės suprastų, jog tikra atgaila, kurios Jis dabar reikalauja, pirmiausia yra asmeninė auka, kurią kiekvienas prisiima išpildydamas savo religines ir pasaulietines pareigas.*

Atsižvelgdamas į aktą, kurį Jo Šventenybė teikėsi paskelbti, Jis žada greitą karo pabaigą. Bet kadangi šis aktas nebuvo pilnas, Rusijos atsivertimas pasilieka tolesnei ateičiai. Jeigu Ispanijos vyskupai neišpildytų Jo norų, Ispanija vėl patirtų Dievo rykštę.[85]

---

[84] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 436; de Marchi, p. 312; Galamba de Oliveira, p. 153.

[85] Žr. *Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai*, p. 446.

1952 metų liepos 7 dieną savo apaštališkame laiške Sacro Vergente Anno popiežius Pijus XII paaukojo Rusijos tautas Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai.[86]

II-ojo ekumeniškojo Vatikano susirinkimo proga 510 arkivyskupų ir vyskupų iš 78 pasaulio kraštų pasirašė peticiją, kurioje prašė Kristaus Vietininko, kad Jis paaukotų Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai visą pasaulį, ypač Rusiją ir kitas tautas, kurios yra prispaustos komunizmo, įsakydamas, kad tą pačią dieną kartu su Juo tą patį padarytų viso katalikiškojo pasaulio vyskupai. Šį dokumentą audiencijos metu 1964 metų vasario 3 dieną popiežiui Pauliui VI asmeniškai įteikė Brazilijos arkivyskupas monsinjoras Geraldo de Proença Sigaudas.

Popiežius Paulius VI, užbaigdamas II-ojo Vatikano susirinkimo III sesiją, 1964 metų lapkričio 21 dieną „pavedė žmoniją" Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai. Tame pačiame iškilmingame pareiškime Dievo Motiną Jis paskelbė *Mater Ecclesiæ* – Bažnyčios Motina, ką II-ojo Vatikano susirinkimo dalyviai priėmė su karštu pritarimu.[87]

Popiežius Jonas Paulius II du kartus paaukojo pasaulį Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai: pirmą kartą Fatimoje 1982 metų gegužės 13 dieną, antrą kartą – Romoje 1984 metų kovo 25 dieną. Prieš šiuos aktus popiežius kvietė visus vyskupus padaryti tą patį. Tačiau nėra tikrų duomenų, kiek vyskupų visame pasaulyje įvykdė šį paaukojimą kartu su popiežiumi nei 1982, nei 1984 metais. Visuose šiuose paaukojimuose Rusija taip pat nebuvo atskirai paminėta.

Sesuo Liucija iki pat 1989 metų vidurio tvirtindavo, kad nė vienas iš šių paaukojimų neturėjo „galios" (t. y. neatitiko reikalavimų, kuriuos regėtojai apreiškė Dievo Motina). Tačiau vėliau sesuo Liucija ėmė pripažinti galiojančiu paaukojimą, kurį 1984 metų kovo 25 dieną atliko popiežius Jonas Paulius II.

Dėl šio jos pozicijos pasikeitimo ginčijamasi iki šiol. Vieni yra linkę priimti jos naują poziciją, kiti lieka ištikimi ankstesnei nuostatai. Klausimas yra per daug sudėtingas, kad į jį būtų galima atsakyti šios kny-

---

[86] Žr. *Catolicismo*, nr. 159, 1964 metų kovas.

[87] Žr. *Insegnamenti di Paolo VI*, vol. II, 1964, p. 678.

gelės puslapiuose. Užtektų tik atkreipti dėmesį, kad kalbėdama apie šio paaukojimo santykį su nuostabių įvykių raida Rytų Europoje, apie komunizmo griuvimą, ypač 1989 metų pabaigoje, kas, atrodo, paveikė regėtojos pozicijos pasikeitimą, sesuo Liucija labai aiškiai sako, jog išreiškia tik savo nuomonę, o ne perduoda kažkokį ypatingą apreiškimą.

Apie šį įdomų klausimą rengiame atskirą studiją, kuri pasirodys atitinkamu laiku ir nušvies šią problemą.

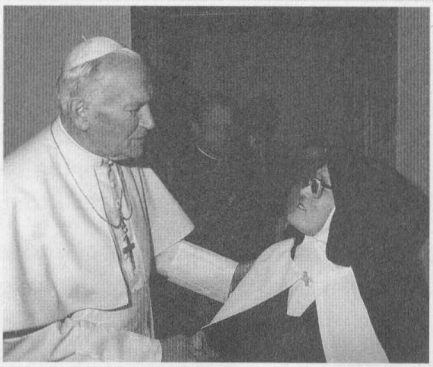

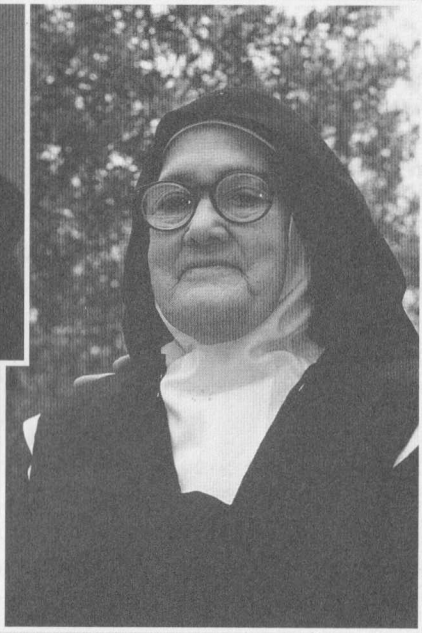

Jėzaus sesuo Liucija daugiau kaip 50 metų buvo basakojė karmelitė šv. Juozapo vienuolyne Koimbroje.

Sesuo Liucija, paskutinioji iš trijų Fatimos apsireiškimų liudininkų, mirė sekmadienį, 2005 m. vasario 13-ąją.

Šaltinių sąrašas

Memórias e Cartas da Irmã Lúcia („Sesers Liucijos prisiminimai ir laiškai") – kun. dr. Antonio Maria Martinso SJ įvadas ir apžvalga – Simão Guimarães, Filhos, Ltda. – Išleista L.E. – Porto 1973. – Sesers Liucijos faksimilės ir rankraščiai. Turinyje yra ir tekstas portugalų kalba bei vertimai į prancūzų ir anglų kalbas. Yra du tekstų portugalų kalba leidimai, vienas Brazilijoje (*O Segredo de Fátima nas memórias e cartas da Irmã Lúcia*, Edições Loyola, São Paulo 1974) ir vienas Portugalijoje (*O Segredo de Fátima e o futuro de Portugal nos escritos da Irmã Lúcia* – L.E. nuosavybė – Porto 1974). Jei neatsiras kitų leidimų, mūsų nuorodos remiasi į faksimilių leidimą.

De Marchi, I.M.C., kun. João – 1) *Era uma Senhora mais brilhante que o sol...* Fatimos Mergelės Misijų seminarija Cova da Iria. 3 leidimas. 2) Vertimas į anglų kalbą pavadinimu *The Crusade of Fatima – The Lady more brilliant than the sun*, adaptuota kunigų Asdrubalio Castello Branco ir Philipo C.M. Kelly'io C.S.C. 3 leidimas, P.J. Kennedy & Sons. Niujorkas, 1948. Jei neatsiras kitų leidimų, mūsų nuorodos remiasi į leidimą portugalų kalba.

Walsh, William Thomas – 1) *Our Lady of Fatima*. 3. leidimas. The Macmillan Company. Niujorkas, 1947. 2) Vertimas į portugalų kalbą pavadinimu *Nossa Senhora de Fátima*, 2. leidimas. Edições Melhoramentos. São Paulo 1949. Jei neatsiras kitų leidimų, mūsų nuorodos remiasi į leidimą portugalų kalba.

Ayres da Fonseca, SJ kun. Luiz Gonzaga – *Nossa Senhora de Fátima.* 5 leidimas. Editora Vozes. Petrópolis 1954.

Galamba de Oliveira, kanauninkas José – *História das Aparições: „Fátima, Altar do Mundo".* Vol. II. Ocidental Editora, Porto 1954. P. 21-160.

Neves, A. Moreira das – *As grandes jornadas de Fátima:* „Fátima, Altar do Mundo". Vol. II, Ocidental Editora. Porto 1954. Psl. 205-303.

Fazenda, S.J., kun. Antônio de Almeida – *Meditações dos primeiros sábados.* 2 leidimas. Mensageiro do Coração de Jesus. Braga 1953.

Reis, kun. Sebastião Martins dos – 1) *A vidente de Fátima dialoga e responde pelas Aparições* Braga, Portugal, Tip. Editorial Franciscana, 1970. 2) Síntese crítica de Fátima, Incidências e Repercussões. Edição do Autor Évora, Portugal, 1967.

Mariz, S.J., kun. Luiz Gonzaga – *Fátima, onde o céu tocou a terra,* 2ª. edição, Salvador, Brasil, Editora Mensageiro da Fé, l954.

Rendeiro, O.P., kun. Francisco – *A consagração pela Igreja do culto de Nossa Senhora de Fátima,* Fátima Altar do Mundo, vol. II, 163-198. Porto, Portugal, Ocidental Editora, 1954.

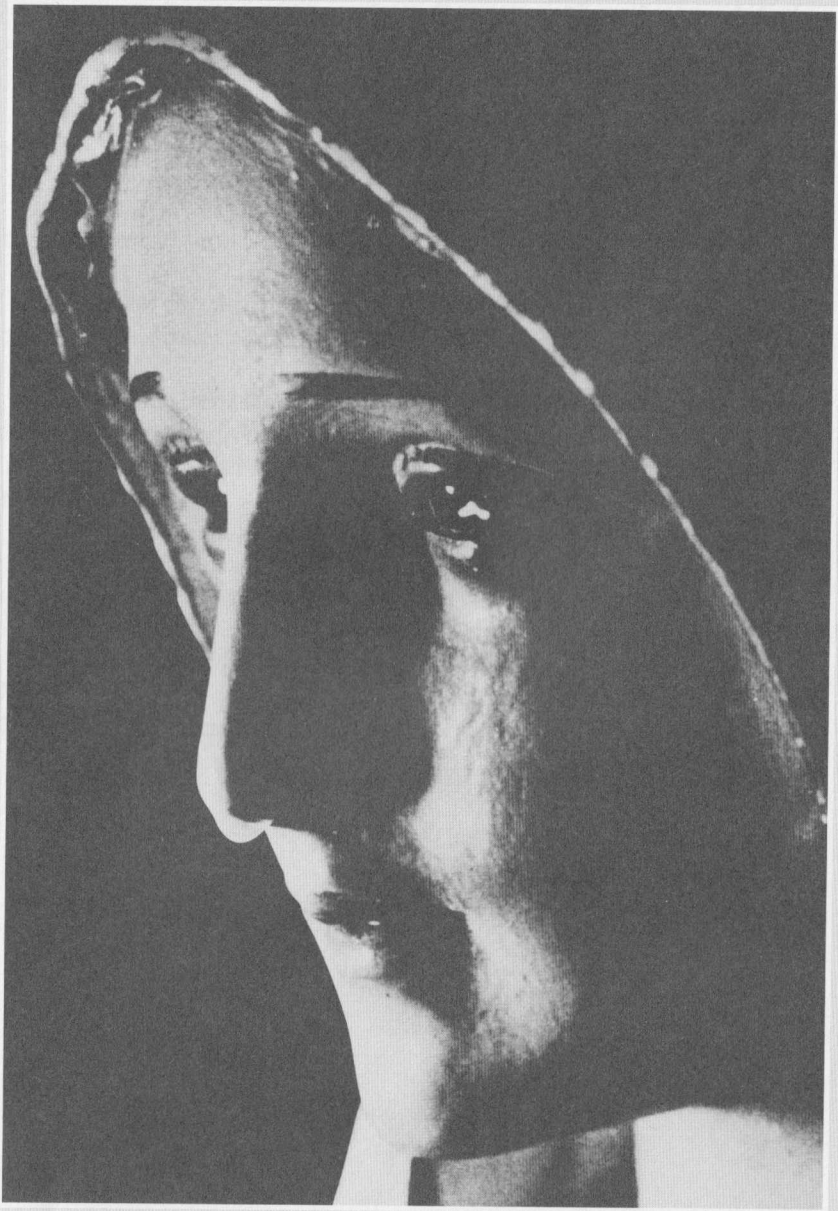

Piligrimystė žvilgsnyje

Iš straipsnio „Piligrimystė žvilgsnyje"
Prof. Plinio Corrêa de Oliveira, Folha de São Paulo, 1976 11 11

KOKS ŽVILGSNIS! Joks kitas nėra toks skaidrus, toks saldus, toks tyras ir toks draugiškas. Joks kitas nepaliečia taip paprastai. Tačiau joks kitas neturi tokių gilumų, kurios driekiasi iki pat tolimo horizonto. Kuo giliau skverbiesi į šį žvilgsnį, tuo stipresnę trauką jauti kilti link neaprašomai tauraus vidinio kalno viršūnės.

Piligrimystės metu šis žvilgsnis paliečia daugiau negu tik sielą, kuri skrieja prisijungti. Pats žvilgsnis įsiskverbia į sielą. Ir vos tik piligrimas užmerkia akis, jis mano, kad šį žvilgsnį jis vėl mato kaip šviesą, spindinčią giliausioje jo esybėje.

Jei jis visą savo gyvenimą išliks ištikimas šiam skrydžiui, toji šviesa, kai jis amžiams užmerks akis, jo sielos gilumoje – aš taip manau – spindės visą amžinybę...

Žvilgsnis yra veido siela. Kokį atvaizdą aš matau priešais save? Kvailiui jis būtų be išraiškos. Gi atidus stebėtojas išvystų sielos tobulybę, kuri yra didesnė už istoriją, nes ji paliečia amžinybę, didesnę už visatą, ji atspindi begalybę.

Kakta saugo mintis, kurios aprėpia visą žmonijos istoriją nuo lopšio iki pat Kryžiaus. Veidas, nosis yra „gražesni už patį grožį", kaip sako poetas. Lūpos sučiauptos, tačiau jos pasako viską; kiekvieną akimirksnį visuose sutvėrimuose jos šlovina Dievą ir meldžiasi Jam už visus Jo skausmus ir visas Jo nelaimes.

Šios lūpos tokios iškalbingos, kad atrodo, lyg priklausytų Demostenui ar Ciceronui.

O kas pasakytina apie odą, baltesnę už sniegą? Pats pasakymas išreiškia viską ir kartu nieko, nes tam, kad būtų galima ją aprašyti, reikėtų įsivaizduoti baltumą, kurio gylis suvokiamas tik tuomet, kai supranti visus be galo diskretiškus vaivorykštės niuansus, tuo pat metu šią vaivorykštę stebinčiai sielai teikiančius nepakartojamo tyrumo grožį.

Taip, aš buvau žvilgsnio piligrimystėje, kuri yra tokia pilna netikėtumų. Ir staiga pastebiu, kad tai yra Jis, kuris kaip piligrimas keliauja per mano sielą... Neturtinga ir gailestinga piligrimystė – ne nuo vieno spindesio iki kito, o nuo vieno nepritekliaus iki kito, nuo vieno vargo iki kito. Pakanka man tik Jam atsiverti, ir jis kiekvienai mano klaidai duoda būdą pagyti, kiekvienai kliūčiai įveikti – pagalbą, kiekvienai nevilčiai – viltį.

Bet ką aš galiausiai matau piešais save? Medžio statulą kaip daugelį kitų, be jokios meninės vertės. Tačiau, jei prikaustai prie jos savo žvilgsnį, ši statula ima spindėti – nejudėdama, nepersikeisdama, ji pradeda skleistis visu savo puošnumu.

Antonio Augusto Borelli Machado (g. 1931) yra buvęs San Paulo (Brazilija) Jėzaus Širdies licėjaus (*Liceu Coração de Jesus*) Ekonomikos, sąskaitybos ir draudimo mokslų fakulteto moralės filosofijos profesorius. Baigė San Paulo universiteto politechnikos fakultetą. Jis yra visoje Brazilijoje skaitomo prestižinio kultūros žurnalo „Catolicismo“ svarbus bendradarbis ir ypač pasižymėjo kaip knygos apie Fatimos apsireiškimus pagal sesers Liucijos rankraščius autorius.

Knygoje pasakojama apie Švenčiausiosios Mergelės Marijos apsireiškimus 1917 m. Portugalijos miestelyje Fatimoje, kur Ji kalbėjo trims piemenėliams Liucijai, Jacintai ir Pranciškui. Istorija paremta pirminiais šaltiniais, iš kurių svarbiausias – seserimi tapusios Liucijos rankraščiai ir pasakojimai. Detaliai perteikiamos ne tik apsireiškimų smulkmenos, bet ir Marijos pranašystės bei duoti priesakai ir perspėjimai, kas laukia už jų neklausymą. Pasakojimai palydimi gausių ir autoritetingų teologinių komentarų. Pirminė knygos versija su Bažnyčios pritarimu buvo išleista 1967 m. Naujausi leidimai taip pat įvairių vyskupų palaiminti. Naujasis lietuviškas vertimas yra papildytas.

Pasak knygos autoriaus, Fatimos Mergelės žinia, apreikšta Fatimoje, yra esminga ne tik XX amžiaus supratimui, bet ir pastangoms suprasti pasaulio dabartį ir ateitį.

ISBN 978-609-96016-0-1

9 786099 601601

Krikščioniškosios kultūros institutas